

**STŘEDNÍ ŠKOLA SOCIÁLNÍ PÉČE A SLUŽEB, ZÁBŘEH
NÁM. 8. KVĚTNA 2, 789 22 ZÁBŘEH**

Školní vzdělávací program:

Kuchař – číšník

Obor vzdělání:

65-51-H/01 Kuchař - číšník

Ze dne 19. 6. 2025 pod číslem jednacím SŠSPS 1233/2025 s platností od 1. 9. 2025 plošně pro všechny ročníky

Obsah

1	Úvodní údaje	4
1.1	Identifikační údaje o škole.....	4
1.2	Školní vzdělávací program	4
2	Profil absolventa ŠVP	5
2.1	Popis uplatnění absolventa v praxi	5
2.2	Výsledky vzdělání – kompetence absolventa	5
2.2.1	Odborné kompetence.....	5
2.2.2	Klíčové kompetence	6
2.3	Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace	6
3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
3.1	Identifikační údaje	7
3.2	Podmínky pro přijetí ke studiu	7
3.2.1	Zdravotní způsobilost.....	7
3.2.2	Žáci se zdravotním postižením.....	7
3.3	Celkové pojetí vzdělávání	8
3.3.1	Charakteristika oboru	8
3.3.2	Obsah výuky.....	8
3.3.3	Výukové formy a metody.....	8
3.3.4	Organizace výuky.....	9
3.4	Způsob hodnocení žáků	9
3.5	Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami	10
3.6	Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	11
3.7	Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu	12
3.8	Způsob ukončení vzdělávání	12
4	Učební plán	13
4.1	Identifikační údaje	13
4.2	Rozvržení vyučovacích předmětů	13
4.3	Poznámky k učebnímu plánu.....	14
4.4	Využití týdnů ve školním roce.....	14
5	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	15
6	Učební osnova školního vzdělávacího programu.....	16
6.1	Český jazyk.....	16
6.1.1	Pojetí předmětu český jazyk.....	16
6.1.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....	18
6.2	Anglický jazyk.....	21
6.2.1	Pojetí předmětu anglický jazyk	21
6.2.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....	23
6.3	Ruský jazyk – další cizí jazyk	28
6.3.1	Pojetí předmětu ruský jazyk	28
6.3.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání Ruský jazyk.....	29
6.4	Německý jazyk – další cizí jazyk	34
6.4.1	Pojetí předmětu německý jazyk	34
6.4.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání.....	36
6.5	Občanská nauka	39
6.5.1	Pojetí předmětu občanská nauka	39
6.5.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	41
6.6	Fyzika	45
6.6.1	Pojetí předmětu fyzika	45
6.6.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělávání	46
6.7	Chemie.....	48

6.7.1	Pojetí předmětu chemie	48
6.7.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	49
6.8	Ekologie a biologie	51
6.8.1	Pojetí předmětu ekologie a biologie	51
6.8.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	53
6.9	Matematika	55
6.9.1	Pojetí předmětu matematika	55
6.9.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	56
6.10	Literárně estetická výchova	60
6.10.1	Pojetí předmětu literárně estetická výchova	60
6.10.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	62
6.11	Tělesná výchova	65
6.11.1	Pojetí předmětu tělesná výchova	65
6.11.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	67
6.12	Informatika	71
6.12.1	Pojetí předmětu informatika	71
6.12.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	73
6.13	Ekonomika	76
6.13.1	Pojetí předmětu ekonomika	76
6.13.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	78
6.14	Technologie	81
6.14.1	Pojetí předmětu technologie	81
6.14.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	83
6.15	Speciální technologie	88
6.15.1	Pojetí předmětu speciální technologie	88
6.15.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	89
6.16	Zařízení provozoven	92
6.16.1	Pojetí předmětu zařízení provozoven	92
6.16.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	94
6.17	Potraviny a výživa	95
6.17.1	Pojetí předmětu potraviny a výživa	95
6.17.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	97
6.18	Stolničení	100
6.18.1	Pojetí předmětu stolničení	100
6.18.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	102
6.19	Společenská výchova	105
6.19.1	Pojetí předmětu společenská výchova	105
6.19.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	107
6.20	Odborný výcvik	108
6.20.1	Pojetí předmětu odborný výcvik	108
6.20.2	Rozpis učiva a výsledků vzdělání	110
7	Personální a materiální zabezpečení vzdělávání	117
7.1	Personální podmínky	117
7.2	Materiální podmínky	117
8	Spolupráce se sociálními partnery	117

1 Úvodní údaje

1.1 Identifikační údaje o škole

Název školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh
Sídlo školy:	789 22 Zábřeh, nám. 8. května 2
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Olomoucký kraj, IČO: 60609460
IČ školy:	00409014
IZO školy:	608014193
Ředitelka školy:	Mgr. Stanislava Kubíčková
E-mail:	podatelna@ssspzabreh.cz
Dálkový přístup:	www.ssspzabreh.cz
Telefon:	583 411 310

1.2 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program:	Kuchař-číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař-číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025 plošně pro všechny ročníky

Zábřeh dne 19. 6. 2025

Č.j.: SŠSPS 1233/2025

Mgr. Stanislava Kubíčková
ředitelka školy

2 Profil absolventa ŠVP

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Kuchař-číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař-číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání:	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	1. září 2025

2.1 Popis uplatnění absolventa v praxi

Absolvent se uplatní při výkonu povolání kuchař - číšník zejména v pozici zaměstnance ve velkých, středně velkých i malých provozech. Zná technologie přípravy pokrmů, umí používat technologická zařízení, organizovat potřebné činnosti při přípravě, průběhu a ukončení gastronomické akce, vést příslušnou dokumentaci provozovny. Bude obsluhovat hosty jednoduchou i složitou technikou obsluhy, ve styku s hostem bude připraven jednat profesionálně a komunikovat alespoň v jednom cizím jazyku. Po získání nezbytné praxe v oboru je připraven i na živnostenské podnikání v pohostinství jak z hlediska profesních dovedností, tak z hlediska orientace v základních ekonomických a právních otázkách této činnosti.

Absolvent se může ucházet rovněž o přijetí ke studiu příslušného nástavbového oboru a získat střední vzdělání s maturitním vysvědčením, případně po vykonání maturitní zkoušky pokračovat i ve studiu vysokoškolském.

2.2 Výsledky vzdělání – kompetence absolventa

Vzdělávání ve školním vzdělávacím programu směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žák vytvořil na úrovni odpovídající jeho schopnostem a studijním předpokladům následující kompetence:

2.2.1 Odborné kompetence

Příprava žáka ve školním vzdělávacím programu Kuchař-číšník směřuje k tomu, že absolvent po dokončení

- připravuje běžné pokrmy české kuchyně, pokrmy zahraničních kuchyní
- připravuje pokrmy speciálního charakteru, pokrmy racionální výživy, dietní pokrmy
- využívá netradiční technologické postupy a suroviny při přípravě pokrmů
- aktivně ovládá techniku odbytu
- připravuje míchané nápoje
- provádí jednoduchou, složitou a banketní obsluhu
- ve styku s hostem jedná profesionálně a komunikuje alespoň v jednom cizím jazyku
- organizuje potřebné činnosti při přípravě, průběhu a ukončení gastronomické akce
- umí používat technologická zařízení
- vykonává obchodně – provozní aktivity, vede příslušnou dokumentaci provozovny
- ovládá způsoby správného skladování potravin, posoudí jejich jakost a technologickou využitelnost
- jedná hospodárně
- usiluje o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb
- uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii, na trendy ve výživě s využitím poznatků o potravinách a nápojích
- dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci a požární ochranu

2.2.2 Klíčové kompetence

Příprava žáka ve školním vzdělávacím programu Kuchař–číšník vytváří předpoklady pro další rozvoj v pracovním, občanském i osobním životě. Absolvent

- se vyjadřuje přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných
- se vhodně prezentuje při oficiálním jednání (při jednání se zaměstnavatelem, na úřadech apod.)
- se vyjadřuje a vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování
- kriticky hodnotí své osobní dispozice, uvědomuje si své vlastní přednosti a nedostatky
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a práce, přijímá radu i kritiku od druhých lidí
- se dále vzdělává, pečuje o svůj fyzický i duševní rozvoj
- se adaptuje na pracovní prostředí a nové požadavky
- pracuje samostatně i v týmu
- porozumí zadání úkolů nebo určí jádro problému, získá informace k řešení problému
- umí pracovat s počítačem a dalšími prostředky informačních komunikačních technologií
- umí používat a správně převádět jednotky
- získá pozitivní vztah k povolání a práci
- umí vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli
- zná práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů
- jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i pro zájem veřejný
- dbá na dodržování zákonů a pravidel chování, respektuje práva a osobnost druhých lidí, vystupuje proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci
- chápe význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje
- dokáže zkoumat věrohodnost informací, nenechává se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek a je schopen o něm diskutovat s jinými lidmi.

2.3 Způsob ukončení vzdělávání, potvrzení dosaženého vzdělání a kvalifikace

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou, která je organizována dle platných předpisů. Absolvent získá střední vzdělání s výučním listem. Dokladem o dosažení středního vzdělání s výučním listem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Dosažený stupeň vzdělání je střední vzdělání s výučním listem a kvalifikační úroveň EQF 3.

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Kuchař-číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař-číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání:	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

3.2 Podmínky pro přijetí ke studiu

Předpokladem pro přijetí ke studiu je

- splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělávání před splněním povinné školní docházky
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti
- splnění podmínek přijímacího řízení, která jsou stanovována pro daný školní rok; v případě přihlášení vyššího počtu uchazečů než je předpokládaný počet přijímaných žáků, bude o jejich přijetí/nepřijetí rozhodnuto na základě pořadí sestaveného podle průměrného prospěchu v 1. pololetí 9. ročníku ZŠ. V případě shodnosti u více uchazečů rozhodují další zjištěné skutečnosti osvědčující schopnosti, vědomosti a zájmy uchazeče

3.2.1 Zdravotní způsobilost

Do školního vzdělávacího programu Kuchař-číšník mohou být přijati uchazeči s dobrým zdravotním stavem. K posouzení zdravotního stavu uchazeče je příslušný registrovaný praktický lékař. Uchazeči nesmí trpět zejména:

- prognosticky závažnými onemocněními omezujícími funkce horních končetin (poruchy hrubé i jemné motoriky)
- prognosticky závažnými chronickými nemocemi kůže horních končetin
- prognosticky závažnými imunodeficitními stavy
- prognosticky závažnými a nekompenzovanými formami epilepsie a epileptických syndromů a kolapsovými stavy, a to vzhledem k předpokládané práci s rotujícími stroji, náradím nebo zařízeními v praktickém vyučování
- prognosticky závažnými nemocemi oka znemožňujícími zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny, pokud tyto nelze vyloučit.

3.2.2 Žáci se zdravotním postižením

Splnění podmínky zdravotní způsobilosti pro daný obor vzdělání je jedním ze základních předpokladů přijetí žáka do zvoleného oboru vzdělání. V případě zdravotních omezení může ředitel školy uvolnit žáka částečně nebo úplně z vyučování na základě písemného doporučení praktického nebo odborného lékaře. Žáka nelze úplně uvolnit z předmětů a činností rozhodných pro výkon povolání.

3.3 Celkové pojetí vzdělávání

3.3.1 Charakteristika oboru

Obsah školního vzdělávání programu Kuchař-číšník vychází z platného rámcového vzdělávacího programu. Struktura obsahu je vyjádřena učebním plánem. Zahrnuje všeobecně vzdělávací a odborné teoretické učivo a odborný výcvik. Rozpracovává výsledky vzdělávání v jednotlivých oblastech, klíčové a odborné kompetence a čtyři průřezová témata. Propojuje vztahy mezi nimi a hledá jejich vzájemné spojitosti a návaznosti v mezipředmětových vazbách.

Učební obor je náročný na manuální a intelektové dovednosti žáků při uplatnění tvořivého a logického myšlení a estetického vnímání. Vyučující vedou žáky k trpělivé a soustavné práci a usilují o to, aby si žáci vytvořili kladný vztah ke zvolenému oboru a získali správné pracovní návyky.

Tříletý obor vzdělání je koncipován homogenně jako obor profesní přípravy pro úsek technologie přípravy jídel, odbytu a obsluhy se všeobecným přehledem v celé oblasti stravovacích služeb a se základními předpoklady pro vykonávání obchodně podnikatelských aktivit v oboru.

Odborné kompetence absolventa pro tento obor vzdělání zohledňují rovněž požadavky trhu práce vycházející z Národní soustavy kvalifikací – ze standardů úplné profesní kvalifikace.

3.3.2 Obsah výuky

Vzdělávací program umožňuje získání všeobecných a odborných vědomostí a manuálních a intelektových dovedností potřebných k vykonávání povolání kuchař-číšník.

Odborné předměty jsou zaměřeny na získání přehledu o potravinách a nápojích, jejich vlastnostech, způsobu skladování a ošetřování, zpracování surovin a osvojení technologických postupů při přípravě pokrmů a nápojů. Technologie a praktická příprava je zaměřena na pokrmy studené, teplé a cukrářské kuchyně. V teoretické výuce se žáci seznamují se zařízením gastronomických provozoven a používaným inventářem, získávají vědomosti o stolničení a učí se pravidlům jednoduché a složité obsluhy.

Obsah odborných předmětů je koordinován s odborným výcvikem. Cílem odborného výcviku je praktické osvojení dovedností a aplikace všeobecných a odborných dovedností. V teorii i praxi jsou žáci vedeni k hospodárnému zacházení s potravinami a k ekologickému chování, ke slušnému chování a k dodržování hygienických předpisů a předpisů bezpečnosti práce.

Během tříletého studia si žáci mohou doplnit odborné vzdělání v nabízených kurzech jako je barmanský, sommeliérský a carving.

Učivo odborných předmětů je vybráno s ohledem na možnosti pracovního uplatnění absolventa v různých typech provozních jednotek v regionu.

Klíčové a odborné kompetence jsou rozvíjeny průběžně a způsob jejich rozvoje je konkretizován v jednotlivých vyučovacích předmětech. Dále jsou tyto kompetence rozvíjeny v rámci pracovního klimatu školy, tzn. schopnosti autonomního rozhodování, komunikativních dovedností, posilování sebejistoty a sebevědomí, schopnosti řešit problémy a chovat se zodpovědně.

Průřezová témata se prolínají po celou dobu studia, jsou začleňována do jednotlivých tematických celků v každém vyučovaném předmětu i v nadstavbových aktivitách, ve škole jsou instalovány koše na tříděný odpad, na odborném výcviku jsou dodržována pravidla o nakládání s biologickým odpadem, dodržování hygienických zásad, šetření energií a surovin (téma člověk a životní prostředí). S průřezovými tématy občan v demokratické společnosti a člověk a svět práce jsou žáci seznamováni během odborného výcviku probíhajícího v reálném provozu ve smluvních restauračních zařízeních a na akcích školy jako jsou rauty, bankety a společenské akce. Průřezové téma informační a komunikační technologie se naplňuje především v předmětu ICT, ale také v ostatních předmětech ve formě vyhledávání odborných informací a vytváření prací a prezentací.

3.3.3 Výukové formy a metody

Metody a formy vzdělávání jsou rozpracovány v úvodu každého vyučovacího předmětu. Vyučující je volí, vyhodnocuje a modifikuje se zřetelem na charakter vyučovacího předmětu, konkrétní situaci

v pedagogickém procesu a s ohledem na možnosti školy. Vyučující kladou důraz na to, aby žáci dosahovali maximálních výsledků s ohledem na své možnosti. Cílem je vytvářet a rozvíjet profesní schopnosti a vlastnosti žáků, včetně schopnosti jednat se spolupracovníky a zákazníky, estetické cítění a vztah k životnímu prostředí.

Výukové strategie jsou orientovány na autodidaktické metody, které vedou žáky k samostatnému učení a práci. Jde zejména o problémové učení a týmovou práci. Dále jsou to dialogické slovní metody, reprodukční metody, metody činnostně zaměřeného vyučování – např. praktické práce žáků, především aplikačního a heuristického typu (tzn. žák poznává a tvoří si názor na základě vlastního pozorování a objevování).

Výukové metody, byť sebelepší, by však neměly šanci na úspěch bez vnitřní potřeby žáků vykonávat konkrétní činnost. Velký důraz je proto kladen na motivační činitele – zařazování her, soutěží, simulačních a situačních metod – např. řešení konfliktů, veřejné prezentace žáků apod.

V případě vyhlášení mimořádných opatření bude zařazena distanční výuka, a to synchronní i asynchronní. K tomu budou využity digitální softwarové prostředky jako např. Classroom, Meet apod.

3.3.4 Organizace výuky

Výuka je organizována v týdenních cyklech, jeden týden teoretického vyučování se střídá s jedním týdnem praktické výuky. Výuka v teoretickém i praktickém vyučování se řídí tematickými plány výuky. Vyučovací hodina v teoretickém vyučování trvá 45 minut a v odborném výcviku 60 minut.

Teoretická výuka probíhá v budově na nám. 8. května 2, která je pro výuku vybavená jazykovou učebnou a třídami vybavenými dataprojektory a počítači s možností připojení k internetu. Pro zdokonalování výuky při práci na žakovských projektech a při dalších činnostech v rámci výuky nebo v rámci trávení volného času mohou žáci využívat dvě počítačové učebny s možností připojení k internetu nebo odbornou knihovnu.

Nedílnou součástí profesní přípravy je také odborný výcvik. Praktická výuka probíhá asi na třiceti smluvních pracovištích (provozovny na Mohelnicku, Zábřežsku a Šumpersku). Naším kmenovým pracovištěm jsou cvičné kuchyňky a stolovna v prostorách školy.

Tato pracoviště jsou základem pro odbornou přípravu uvedeného oboru. Provozní podmínky umožňují žákům podílet se na výrobě a distribuci pokrmů jak školního a závodního stravování, tak i hotových a minutkových jídel pro veřejnost včetně rautů a složitě obsluhy při gastronomických akcích a aktivitách školy.

Provozní postupy při výrobě pokrmů se opírají o klasickou přípravu jídel. Cílem toho je, aby se žáci seznámili s výrobou pokrmů v celé šíři české i mezinárodní kuchyně. Přípravují předkrmy, polévky včetně vložek a zavářek, hlavní jídla a veškeré přílohy a moučníky.

Při zajišťování stravování veřejnosti si žáci osvojují potřebné návyky v komunikaci s hostem, přijímání objednávek, servírování i sklizení po hostech.

Další odborné dovednosti si žáci osvojí při různých společenských akcích konaných při komerčních zakázkách. Účelem této aktivity školy je, aby si žáci vyzkoušeli i dovednosti, které se v běžném provozu restaurace nevyskytují. Sortiment nabízených pokrmů a způsob obsluhy jsou při rautech a zajišťování slavnostních akcí odlišné od klasické nabídky v restauracích.

První kroky s výrobou a podáváním méně obvyklých pokrmů či nápojů jsou zajištěny při laboratorních. Ve dnech konání rautů si pak žáci získané zkušenosti ověří přímo ve styku s hosty.

Žáci se v průběhu roku dostanou na různá pracoviště, neboť místa jejich působení se po určitém období obměňují.

3.4 Způsob hodnocení žáků

Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné.

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy, který je přílohou platného školního řádu a obsahuje jak zásady hodnocení výsledků vzdělávání žáka, tak zásady pedagogického taktu při hodnocení. Systémy průběžného hodnocení, frekvence zkoušení a podklady pro klasifikaci žáka si stanovují učitelé v předmětových komisích a žák je s těmito podmínkami seznámen na začátku školního roku.

Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce, jejich schopnosti kvalitní diskuse nad problémem, schopnosti navrhnout různé varianty řešení daného problému (především při uplatňování výukové metody problémového výkladu). Dalším důležitým kritériem je dostatečná frekvence a různorodost ústního i písemného zkoušení i s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí (komunikativní kompetence).

Klíčové kompetence a průřezová témata se hodnotí při teoretickém vyučování verbálním a písemným zkoušením v rámci klasifikace žáka.

Ústní zkoušení je prováděno individuálně, tzv. před tabulí, nebo frontálně kladením otázek s možností doplňování či zpřesňování odpovědi jinými žáky.

Písemné zkoušení je aplikováno formou krátkých písemných prací diagnostikujících znalosti jednoho, např. naposledy vyučovaného tématu (tzv. pětiminutovek), tak i formou delších písemných prací zahrnujících více témat delšího časového období výuky. Současně je písemné zkoušení vhodně doplňováno i písemnými testy vyhodnocovanými bodovými systémy (vazba na jednotné zadání závěrečných zkoušek, které ve své písemné části testy obsahují).

V odborném výcviku se hodnotí také vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem, osvojení si praktických dovedností a návyků, využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech, aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa.

Vyučující se maximálně snaží při hodnocení žáků zdůrazňovat výchovnou funkci hodnocení, vést žáky k sebehodnocení a učít je přijímat zpětnou vazbu v rámci kolektivního hodnocení.

Rodiče jsou informováni o výsledcích studia žáků dvakrát ročně na třídních schůzkách a průběžně na webových stránkách školy.

Součástí hodnocení žáků jsou i hodnocení chování a vystupování žáků, prezentování školy, zapojení do odborných školních nebo oblastních soutěží, výsledky skupinových projektů apod.

Vzdělává-li se žák podle individuálního studijního plánu, koná v každém klasifikačním období z povinného předmětu nejméně dvě zkoušky. V odborném výcviku může žák během klasifikačního období vykonat praxi i v termínech, kdy jsou jednotlivá praktická témata prováděna na pracovištích se žáky jiného ročníku. Část praxe (nejvýše do rozsahu 50%) v daném klasifikačním období je možno nahradit teoretickou zkouškou nebo cvičným předvedením práce. Jako součást zkoušky podle individuálního plánu může být vyžadováno zpracování a odevzdání písemného úkolu.

Konkrétní hodnocení jednotlivými klasifikačními stupni se řídí kritérii uvedenými v příloze.

3.5 Vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami

Podle školního vzdělávacího programu Zahradník pro aranžování květin a okrasné zahradnictví se mohou vzdělávat i žáci se specifickými vzdělávacími potřebami. Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd a vzdělávají se podle plánů pedagogické podpory (PLPP) u podpůrných opatření 1. stupně nebo individuálních vzdělávacích plánů (IVP) u podpůrných opatření vyšších stupňů.

Tato oblast spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena.

Škola vypracuje konkrétním žákům na základě vlastního zjištění nebo podle doporučení ŠPZ PLPP nebo IVP, pokud o to žák nebo jeho zákonný zástupce požádá. V PLPP nebo IVP popíše způsob jejich realizace a vyhodnocování. Zároveň bude spolupracovat s odbornými lékaři nebo pracovníky sociálně právní ochrany žáka. Při tvorbě a realizaci podpůrných opatření se škola řídí platnou školskou legislativou.

Při vedení žáků se SVP v oblasti praktického výcviku a spolupráci s instruktory u zaměstnavatelů, kde se odborný výcvik realizuje, výchovný poradce úzce spolupracuje se zástupcem pro praktické vyučování a vedoucími učiteli pro odborný výcvik.

Velký důraz je kladen na spolupráci se zaměstnavateli při zajišťování odborného výcviku a při seznamování se specifiky vzdělání těchto žáků a přístupu k nim, což by mělo napomoci při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů.

Cíl vzdělávání těchto žáků zůstává zachován, rozsah učiva může být přizpůsoben s ohledem na druh vzdělávacích potřeb, druh postižení žáka a druh podpůrných opatření. Žákovi mohou být poskytnuty kompenzační pomůcky, upravena délka vyučovací hodiny, upraveny materiální a organizační podmínky a podle doporučení ŠPZ poskytnout pedagogickou intervenci nebo asistenta pedagoga.

Pro každého žáka jsou zvoleny vhodné metody vzdělávání a speciální formy ověřování osvojeného učiva. Škola může prodloužit žákovi studium až o dva roky. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa.

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

U žáků se SVP je žádoucí klást důraz na ten druh projevu (písemný nebo ústní), ve kterém má předpoklady podávat lepší výkony. Kontrolní práce píší tito žáci po předchozí přípravě. Za obecně platnou je třeba pokládat zásadu, že při klasifikaci nevycházíme z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.

Velká pozornost je rovněž věnována podpoře žáků se sociálním znevýhodněním. Tyto žáky je nutné podchytit a individuálně s nimi pracovat, aby překlenuly nepříznivé období v sociálním zázemí. Těmto žákům je možno nabídnout ubytování ve školním domově mládeže, poskytovat nejnutnější učební pomůcky, případně ve spolupráci s nadačním fondem školy poskytnout i finanční výpomoc. Práce se žáky se sociálním znevýhodněním spočívá především v jejich motivaci ke studiu vůbec a ve volbě vhodného výchovného postupu. Tito žáci jsou dlouhodobě sledováni a vedeni třídními učiteli ve spolupráci s výchovným poradcem, eventuálně s vychovateli DM a jsou jim na škole zabezpečeny podmínky pro úspěšné vzdělávání.

Všichni vyučující jsou v potřebném rozsahu informováni o žácích se SVP, které učí. Třídní učitelé jsou podrobněji informováni o potřebách žáků se SVP ve svých třídách. Velmi důležitá je i práce s ostatními žáky a jejich seznámení s problematikou týkající se spolužáků s určitým postižením či znevýhodněním, věnovat pozornost jejich začleňování do běžného kolektivu a vytvářet pozitivní klima ve třídě.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga a speciálního pedagoga, kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

3.6 Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola spolu se ŠPZ vyhledává žáky, u nichž se projevuje vyhraněný typ nadání v určité oblasti (především profesní, ale i pohybové a umělecké) a vytváří podmínky pro rozvoj nadání těchto žáků.

Oblast péče o žáky nadané a mimořádně nadané spadá pod vedení výchovného poradce, případně školního speciálního pedagoga, pokud je na škole tato funkce zřízena. Škola stanoví pravidla postupu, tvorby, realizace a vyhodnocování jednotlivých PLPP a IVP.

Učitelé vyhledávají v průběhu vzdělávání žáky nadané a žáky mimořádně nadané, věnují jim svůj čas a podporu pro jejich rozvoj. Žáci mají možnost využívat veškeré aktivity, které škola nabízí. Jsou to zájmové kroužky, soutěže, olympiády, kulturní a sportovní akce. Pro mimořádně nadané žáky může škola vytvořit individuální studijní plán, aby rozvoj žáků byl co nejintenzivnější. Ve výuce odborného výcviku lze u mimořádně nadaných žáků využít individuálního přístupu a zařadit žáka na smluvní podniky pod vedení instruktora.

Žáci se mohou vzdělávat formou stáží na jiné škole nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat se do

různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

3.7 Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví při práci, hygienu práce a požární ochranu

Neoddělitelnou součástí teoretického vyučování i odborného výcviku je problematika bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce a požární ochrany. Vychází z platných právních předpisů – zákonů, vyhlášek, technických norem i předpisů EU pro danou oblast.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených zejména s odborným výcvikem. Se všemi riziky jsou žáci podrobně seznámeni. Rizika, která nejdou eliminovat, jsou částečně řešena osobními ochrannými prostředky, které žáci dostávají bezplatně na základě směrnice ředitele a jejichž používání se důsledně kontroluje.

Ve škole je zpracována metodická osnova vstupního školení bezpečnosti práce a požární ochrany pro žáky, se kterou jsou seznamováni a prokazatelně poučeni vždy při úvodních hodinách jednotlivých předmětů. V odborném výcviku dále předchází každému novému tématu proškolení z BOZP. Žáci jsou prokazatelně seznamováni s návody k obsluze jednotlivých strojů a zařízení a s místními provozně bezpečnostními předpisy. Je podrobně stanoven systém vykonávání dozoru nad žáky při teoretickém i praktickém vyučování. Při zajištění odborného výcviku na smluvních pracovištích je problematika BOZP smluvně ošetřena.

V prostorách určených pro vyučování žáků jsou vytvořeny podmínky k zajištění bezpečnosti a hygieny práce a požární ochrany podle platných předpisů.

Výchova žáka k BOZP a PO vychází z platných právních předpisů. Téma prolíná odborným vzděláváním, vzděláváním ke zdraví, s prevencí šikany a dalšími tématy. Výklad je směřován od všeobecného ke konkrétnímu a postihuje jak otázky bezpečnosti z hlediska jednotlivce, tak pracovníka řídicího činnosti kolektivu.

3.8 Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělání se ukončuje závěrečnou zkouškou. Obsah, časový rozsah, složení zkušební komise a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy.

Stupeň vzdělání, který absolvent dosahuje je střední vzdělání s výučním listem a kvalifikační úroveň EQF 3. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

4 Učební plán

4.1 Identifikační údaje

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh nám. 8. května 2, 789 22 Zábřeh
Školní vzdělávací program:	Kuchař-číšník
Kód a název oboru vzdělání:	65-51-H/01 Kuchař-číšník
Stupeň poskytovaného vzdělání:	střední vzdělání s výučním listem
Délka a forma vzdělání:	tříleté denní studium
Datum platnosti vzdělávacího programu:	od 1. září 2025

4.2 Rozvržení vyučovacích předmětů

Povinné všeobecně vzdělávací předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	za týden	celkem
Český jazyk	1	1	1	3	96
1. cizí jazyk	2	2	2	6	192
2. cizí jazyk	1	1	1	3	96
Občanská nauka	1	1	1	3	96
Fyzika	1			1	32
Chemie	1			1	32
Ekologie a biologie	1			1	32
Matematika	1	1	2	4	128
Literárně estetická výchova		1	1	2	64
Tělesná výchova	1	1	1	3	96
Informatika	1	1	1	3	96
Ekonomika	1	1	1	3	96
Povinné odborné předměty					
Technologie	2	3	1	6	192
Speciální technologie			1	1	32
Zařízení provozoven	1			1	32
Potraviny a výživa	1	1	1	3	96
Stolničení	1	1	1	3	96
Společenská výchova		1		1	32
Odborný výcvik	15	17,5	17,5	50	1600
Teorie	17	16	15	48	1536
Celkem	32	33,5	32,5	98,0	3136

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

1. Učební plán ŠVP vychází z rámcového rozvržení obsahu vzdělávání v RVP. Do učebnímu plánu školního vzdělávacího programu se zařazují vyučovací předměty, které se vytvářejí na základě vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů stanovených v rámcovém rozvržení obsahu vzdělávání. Stanovené vzdělávací oblasti a obsahové okruhy a jejich minimální počty vyučovacích hodin jsou závazné, jejich dodržení ve ŠVP musí být prokazatelné.

2. Disponibilní hodiny jsou určeny pro vytváření profilace ŠVP, realizaci průřezových témat, posílení hodinové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů, pro podporu zájmové orientace žáků.

3. Minimální počet vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání je 96, maximální 105. Minimální týdenní počet vyučovacích hodin v ročníku je 29, maximální 35 hodin (v souladu se školským zákonem).

4. Pro úspěšnou realizaci vzdělávání je nutné vytvářet podmínky pro osvojení požadovaných praktických dovedností a činností formou cvičení v laboratořích, odborných učebnách a odborném výcviku. Na cvičení a odborný výcvik lze žáky dělit na skupiny, zejména s ohledem na bezpečnost a ochranu zdraví a na hygienické požadavky podle platných právních předpisů. Počet žáků na jednoho učitele odborného výcviku je stanoven vládním nařízením.

5. Obsah praktických činností se odvíjí od vzdělávacích oblastí a obsahových okruhů RVP, zejména od okruhu výroba pokrmů a odbyt a obsluha. Minimální rozsah praktických činností formou odborného výcviku musí činit 41 týdenních hodin za celou dobu vzdělávání. Doba strávená žákem v reálném pracovním prostředí u zaměstnavatele nebo v modelovém pracovním prostředí (školní zařízení s přístupem veřejnosti) musí činit minimálně 12 týdnů.

6. Ve ŠVP musí být v každém ročníku zařazena tělesná výchova, doporučuje se zařadit další sportovní a relaxační aktivity podporující zdravý vývoj žáků. Pokud bude vyučování organizováno tak, že se bude střídat týden teoretického vyučování a týden odborného výcviku, a pokud nebude možno zajistit výuku tělesné výchovy i v týdnu odborného výcviku, nesmí klesnout počet hodin tělesné výchovy v týdnu teoretického vyučování pod 2 hodiny. V případě, že v rámci jednoho týdne bude probíhat teoretické vyučování i odborný výcvik, je rozsah tělesné výchovy v tomto týdnu 2 hodiny. Je žádoucí zařazovat vhodné pohybové aktivity kompenzující jednostranné fyzické zatížení žáků také v průběhu odborného výcviku.

7. Sportovně turistický a lyžařský kurz je organizován, pokud to dovolí organizační možnosti školy a finanční situace rodičů žáků.

8. Škola vytváří podmínky pro zkvalitňování jazykových znalostí žáka a pro výuku dalších cizích jazyků podle zájmů a schopností žáků. Škola nabízí žákům studium anglického jazyka a německého jazyka. V případě dostatečného zájmu ze strany žáků, může škola nabídnout i jazyk ruský.

9. Všechny zařazené předměty jsou povinné.

4.4 Využití týdnů ve školním roce

Činnost	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výuka	32	32	32
Sportovně turistický kurz	1		
Lyžařský kurz		1	
Závěrečné zkoušky			2
Odborné akce, exkurze, OČZMU	1	1	1
Časová rezerva, opakování učiva, odborné kurzy	6	6	5
Celkem	40	40	40

5 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Škola	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2				
Kód a název oboru	65-51-H/01 Kuchař - číšník				
Název ŠVP	Kuchař - číšník				
RVP			ŠVP		
Vzdělávací okruh	Minimální počet týden. vyuč. h.	Minimální počet celkových vyuč. h.	Název předmětu	Počet týden. vyuč. hodin	Počet celkových vyuč. hodin
Jazykové vzdělávání					
Český jazyk	3	96	Český jazyk	3	96
Cizí jazyky	6	192	1. cizí jazyk	6	192
Společenskovední vzděl.	3	96	Občanská nauka	3	96
Přírodovědné vzdělání	3	96	Fyzika	1	32
			Chemie	1	32
			Ekologie a biologie	1	32
Matematické vzdělávání	4	128	Matematika	4	128
Estetické vzdělávání	2	64	Literárně estetická výchova	2	64
Vzdělávání pro zdraví	3	96	Tělesná výchova	3	96
Informatické vzdělávání	3	96	Informatika	3	96
Ekonomické vzdělávání	3	96	Ekonomika	3	96
Výroba pokrmů	10	320	Technologie	6	192
			Speciální technologie	1	32
			Potraviny a výživa	2	64
			Zařízení provozoven	1	32
Odbyt a obsluha	7	224	Stolníčení	3	96
			Odborný výcvik	4	128
Komunikace	2	64	Společenská výchova	1	32
			Odborný výcvik	1	32
Disponibilní hodiny	47	1504	Odborný výcvik	43	1376
			2. cizí jazyk	3	96
			Potraviny a výživa	1	32
			Navýšení počtu hodin dle dispozic RVP		
			Odborný výcvik	2	64
Celkem	96	3072	Celkem	98	3136

6 Učební osnova školního vzdělávacího programu

6.1 Český jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.1.1 Pojetí předmětu český jazyk

6.1.1.1 Obecné cíle předmětu

Český jazyk prohlubuje a rozvíjí jazykové znalosti žáků a jejich vyjadřovací schopnosti a dovednosti, zejména při praktickém užívání, vede žáky k uplatňování mateřského jazyka v rovině vnímání, pochopení a správného užití. Vysvětlí žákům systém mateřského jazyka.

Učí žáky vyjadřovat se souvisle, výstižně a jazykově správně v rovině prostě sdělovací a prakticky odborné, formulovat a obhajovat své názory a vytváří dobrý jazykový základ pro další vzdělávání v mateřském jazyce a v cizích jazycích.

6.1.1.2 Charakteristika učiva

Učivo navazuje na vědomosti získané na základní škole. Skládá se z jazykového vzdělávání, komunikační výchovy a stylistiky, které se navzájem podporují a doplňují, učí užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení. Klade důraz na kvalitní zvládnutí základních frekventovaných jevů v aktivním používání, sjednocuje jazykový a stylistický výcvik s důrazem na praktická cvičení. Učí žáky racionálním studijním metodám, práci s jazykovými i jinými příručkami, směřuje k dovednosti a schopnosti mluvit a jednat s lidmi, kultivovaně se ústně i písemně vyjadřovat, používat spisovného jazyka, pracovat s různými druhy textů a s informacemi.

Komunikační výchova rozvíjí principy rétoriky, verbální a nonverbální komunikace a upevní kompetence praktickým nácvikem nejčastějších situací.

6.1.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu český jazyk se usiluje zejména o výchovu žáků ke kultivovanému jazykovému projevu, ale rozvíjí se i vlastenectví, humanita a demokratické občanské ctnosti. Žáci jsou vedeni k pečlivosti, vytrvalosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, vytváření pozitivních mezilidských vztahů.

6.1.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Součástí výuky bude užití digitální techniky jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání.

K výuce budou užita především Pravidla českého pravopisu a dále pracovní listy a texty, které si vyučující připraví. Poznatky a úkoly si žáci budou zaznamenávat do sešitů.

Výuku rozvíjí i návštěvy výstav, filmových a divadelních představení a poslechy textů na CD a DVD.

Ve vyučování budou používány formy hromadné frontální výuky, skupinové výuky, individuální výuky, exkurze a návštěvy kulturních akcí.

Používanými metodami ve výuce budou výklad, popis, práce s textem, dialogické metody (řízený rozhovor, skupinová diskuze), názorně demonstrační, problémové metody, situační a inscenační metody a didaktické hry.

6.1.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žák bude hodnocen z pohledu správného řešení zadaných úkolů v písemné podobě (například pravopisná a slohová cvičení, testy, doplňovací cvičení, tvůrčí psaní, tvorba prezentací, plakátů, atd.) a z pohledu správného a originálního řešení modelových situací při rozhovorech a skupinových pracích, komunikačních hrách a ústním zkoušení. Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce.

Významným aspektem hodnocení je také uplatňování sebehodnocení a kolektivního hodnocení. Kritéria hodnocení vycházejí z klasifikačního řádu školy.

6.1.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Český jazyk rozvíjí kompetence následujícím způsobem.

- **Kompetence k učení** - žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení), při řešení úkolů se učí pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce, hodnotí některé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikační kompetence** – žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dokáží se vhodně prezentovat při oficiálním jednání, umí zpracovávat věcně, správně a srozumitelně přiměřené texty.
- **Personální a sociální kompetence** – žáci se učí efektivitě, dokáží přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují v týmu, uznávají autoritu nadřízených.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci navštěvují kulturní akce, knihovny, archivy, sledují kulturní situaci, nacházejí v uměleckých dílech životní příklad a poučení.
- **Digitální kompetence** – vedeme žáky k základnímu používání textových editorů pro tvorbu a úpravu jednoduchých textů, jako jsou osobní dopisy nebo krátké zprávy; podporujeme žáky v práci s digitálními nástroji pro vyhledávání informací a jejich základní zpracování (např. hledání informací na internetu pro potřeby výuky); při práci s elektronickými texty rozvíjíme základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu; vedeme žáky k uvědomění si důležitosti respektování autorských práv a k dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům učiva. Všechna čtyři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci znají zásady správného jednání s lidmi, dokáží se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a svět práce** – žáci se naučí verbálně i písemně prezentovat při nejrůznějších jednáních.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – Žáci jsou vedeni k využívání digitálních platform pro zpracování informací a k rozvoji schopnosti hledat relevantní informace online. Výuka zahrnuje i etické aspekty digitální komunikace, včetně správného používání jazyka v elektronické komunikaci a ochrany osobních údajů.

6.1.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - ovládá pravidla českého pravopisu - umí v textu určit slovní druhy - učí ve větě základní skladební dvojici - rozebere jednoduchou větu a souvětí - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Opakování a upevňování základních vědomostí a dovedností z tvarosloví, větné stavby a pravopisu - práce se Slovníkem cizích slov a Pravidly českého pravopisu - práce se slovníky papírovými i digitálními
- orientuje se v textu, v jeho výstavbě - ovládá a uplatňuje základní principy jeho výstavby - odhaluje a odstraňuje jazykové a stylizační nedostatky	Práce s textem - orientace v textu - práce s informacemi
- má přehled o knihovnách a jejich službách - umí zjistit a podat potřebné informace z jemu dostupných zdrojů, umí se v nich orientovat a přistupovat k nim kriticky - samostatně zpracovává informace - užívá klíčových slov při vyhledávání pramenů - má přehled o denním tisku	Informatická výchova - knihovny a jejich služby - časopisy, denní tisk, odborný tisk - práce se slovníky a příručkami - návštěva knihovny - vyhledávání na internetu
- chápe jazyk jako systém - rozliší spisovný a nespisovný jazyk, nářečí - dovede vysvětlit, proč se učí českému jazyku - sleduje změny ve slovní zásobě - řídí se zásadami správné výslovnosti	Národní jazyk a jeho útvary - ČJ – jazyk mateřský - spisovný a nespisovný jazyk - demokratizace jazyka - odborné termíny, jejich správné užití - hanácké nářečí - výslovnost češtiny, přízvuk
- zařadí mateřský jazyk do soustavy jazyků - pozná jazyky příbuzné - rozpozná jazyky okolních států - umí pracovat se slovníky a příručkami	Čeština mezi evropskými jazyky - čeština a jazyky slovanské - čeština a evropské jazyky - internacionalizace jazyka
- ovládá základní stylistické pojmy - uvědomuje si, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev - ovládá základní postupy v běžné komunikaci - samostatně stylizuje jednoduché projevy	Stylistika a slohotvorní činitelé - styl individuální - slohotvorní činitelé - základní postupy v běžné komunikaci - kultura osobního projevu
- dovede samostatně zpracovat informace formou zpráv, inzerátu, odpovědi na něj, reklamy - umí zvolit vhodný způsob zprostředkování informací - výsledky svého pozorování dovede písemně i ústně zhodnotit	Projevy prostě sdělovací - informační útvary - projevy psané a mluvené - práce s ukázkami, samostatná vystoupení žáků, mluvní cvičení

- dovede vysvětlit základní pojmy vypravování - umí zvolit vhodné jazykové prostředky - dovede samostatně ústně i písemně vypracovat vypravování na dané i zvolené téma	Vypravování - vypravování – ukázky - kompozice a slovník vypravování - popis a charakteristika ve vypravování
- pracuje s textem, prohlubuje pravopisné znalosti, rozebírá věty a souvětí	Průběžné prohlubování jazykových znalostí a dovedností

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - má přehled o způsobech obohacování jazyka - chápe odvozování, skládání a zkracování slov - pracuje se slovníky, příručkami, nahradí cizí slovo vhodným ekvivalentem - aktivně a správně užívá odborné názvy svého oboru	Slovní zásoba a její obohacování - způsoby obohacování slovní zásoby - tvoření slov - slova přejatá, internacionalismy
- umí oslovit, navázat kontakt, udržet pozornost posluchače - dovede vyjádřit svůj postoj ke skutečnostem, vhodně argumentuje a obhájí své stanovisko, vyjadřuje se jasně a srozumitelně - umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi - chápe rozdíl mezi psaným a mluveným projevem, mezi monologem a dialogem	Komunikační situace a komunikační strategie - účel a cíl jednání - mluvčí a adresát - monolog a dialog - psaný a mluvený projev
- umí rozčlenit text na odstavce - rozumí obsahu textu - umí sestavit osnovu daného textu - dovede z odborného textu pořídit výpisek, výtah	Výstavba textu - členění textu na odstavce - osnova a konspekt, výpisek
- na základě ukávek dokáže charakterizovat odborný styl - rozpozná rozdíl mezi popisem prostým, odborným, uměleckým a publicistickým, užívá odbornou terminologii - umí využít postupů odborného stylu při studiu odborných předmětů	Útvary odborného stylu - popis odborný - popis pracovního postupu - práce s ukázkami těchto útvarů
- orientuje se v novinách a časopisech - chápe vliv médií - rozpozná bulvár, dovede posoudit vliv reklamy a propagace	Publicistický styl a vliv médií - aktualizované výrazy - publicistické útvary - samostatná práce s texty
- umí napsat soukromý dopis, chápe rozdíl mezi soukromým a úředním dopisem	Krátké informační útvary - osobní dopis - úřední dopis

- ovládá grafickou a formální stránku úředních dopisů - umí vytvořit jednoduchou pozvánku, blahopřání - ovládá moderní způsob komunikace	- pozvánka, blahopřání - moderní způsoby komunikace
- průběžně umí pracovat s texty a ukázkami slohových útvarů, samostatně sestavuje zadaná stylistická cvičení - dodržuje pravidla pravopisu	Práce s textem a ukázkami, všestranný jazykový rozbor, průběžná stylistická a pravopisná cvičení

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - ovládá normy a principy kulturního vyjadřování a vystupování - vyjadřuje se jasně a srozumitelně - dokáže uplatnit všechny vědomosti a dovednosti při přípravě mluvních cvičení - dovede pracovat samostatně i v týmu	Jazyková a řečová kultura, kultura osobního projevu, průběžná samostatná vystoupení žáků
- samostatně stylizuje veřejný projev ve vhodných formách, dbá na zvukovou stránku svého projevu, klade důraz na přednes a vystupování - je schopen sebe prezentace na trhu práce - uvědomuje si, co všechno ovlivňuje jeho jazykový projev, řídí se zásadami správné výslovnosti;	Řečnické projevy
- samostatně sestaví strukturovaný životopis - umí napsat žádost, objednávku - vyjadřuje se výstižně, věcně a jazykově správně, graficky úhledně - ovládá grafickou i formální stránku útvarů administrativního stylu - připravuje se na vstupní rozhovor k přijetí do zaměstnání	Projevy administrativního stylu - životopis - žádost, objednávka, úřední korespondence - grafická a formální stránka administrativních útvarů
- shromažďuje informace k výkladu na zadané nebo zvolené téma - využívá všech získaných vědomostí ke zpracování informací - je schopen napsat odborný referát - vyhledat si informace - dokáže připravit úvahu na dané téma, chápe rozdíl mezi úvahou a referátem	Odborný výklad a referát - výklad - odborný referát - úvaha
- je schopen uplatnit všechny poznatky při konkrétních komunikačních situacích - ovládá pravopis ČJ	Závěrečné opakování, samostatná práce žáků, rozbor jejich projevů připravených i nepřipravených, psaných i mluvených Opakování pravopisu ČJ

6.2 Anglický jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	192 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.2.1 Pojetí předmětu anglický jazyk

6.2.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli komunikovat v anglickém jazyce na úrovni A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Umí se dorozumívat, vyhledávat, zpracovávat a vyměňovat získané informace v rámci běžné konverzace v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a profesní. Vyžádat si informaci v cizí řeči v rámci témat daných rozsahem učiva. Rozumí daným slovům a zcela základním frázím, které se týkají jeho osoby, rodiny a blízkého okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně. Jednoduchými frázemi a větami dovede popsat místo, ve kterém žije a lidi, které zná. Žák dokáže sdělit svoje plány, domluvit si schůzku, sdělit cenu, učinit nabídku a poradit s výběrem, napsat jednoduchý dopis nebo text na pohlednici, vyplnit formulář obsahující osobní údaje a adresu. Žák si osvojí 320 lexikálních jednotek za rok, z toho 20% odborné terminologie.

Žák je veden k překonání strachu mluvit v cizí řeči a prezentovat to, co se naučil, k respektování tradice a zvyky jiných národů, vyvolání touhy po celoživotním vzdělávání v souvislosti s životem v multikulturní společnosti.

Cílem je vyzdvihnout samostatnost a aktivitu, ale hodnotit i práci v týmu, rozvíjet volní vlastnosti žáka, jeho adekvátní sebevědomí a aspiraci, oceňovat tvořivost. Vést žáka k zodpovědnosti za svoje rozhodnutí a chápání své práce jako příležitosti k seberealizaci. Naučit ho vystupovat sebevědomě a aktivně v cizím jazyce a vybavit takovou slovní odbornou zásobou, aby uspokojivě zvládl komunikaci v rámci oboru.

6.2.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Do učiva jsou zařazeny tematické konverzační okruhy týkající se osobního a společenského života (pozdravy a představování, moje rodina, volný čas, bydlení, nakupování, zdraví, zdravý životní styl, škola, zaměstnání a práce) a světa kolem nás (cestování a dovolená, Evropa a svět, tradice a zvyklosti země studovaného jazyka).

Každý tematický celek obsahuje část všeobecnou, ale i odbornou – stolní inventář, příprava pokrmů, terminologie z gastronomie. Je kladen důraz na zvládnutí základní odborné slovní terminologie a její pohotovou aplikaci v praxi.

Gramatické učivo: zájmena osobní, přivlastňovací, předmětová a tázací, určitý a neurčitý člen, základní číslovky 0-1000, množné číslo podstatných jmen, počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen, how much/many, užití some, any, no, vazba there is/are, předložky času a místa, příslovce častosti, přítomný čas prostý a průběhový, rozkaz, slovosled anglické věty, modální slovesa, vazba “going to“, stupňování přídavných jmen, minulý čas prostý a průběhový, předložky času a místa, budoucí čas “will“, vztažné věty, časové věty, podmiňovací způsob.

Gramatická i konverzační část učiva je vhodně propojena s učivem odborných předmětů, informační technologií a odborným výcvikem.

6.2.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu anglický jazyk usilujeme zejména o výchovu žáků ke kulturnímu projevu, ale rozvíjí se i vlastenectví, evropanství a humanita. Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, pečlivosti, přesnosti ve

vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názorů ostatních lidí ve společnosti a vytváření mezilidských vztahů.

6.2.1.4 Metody a formy práce

Základní používanou metodou je metoda slovní – monologická i dialogická. Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Jsou používány aktivizující didaktické metody (hry, spolupráce ve dvojicích, skupinová práce, párové rozhovory, prvky dramatické výchovy, internet, křížovky, kvízy, zábavné materiály, korespondence, samostatná vystoupení žáků). Prioritně je zařazen nácvik poslechu s porozuměním. Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáků, podporuje jejich samostatnost a iniciativu. Gramatické učivo vychází z kontextu a opírá se o mateřský jazyk.

V průběhu výuky pracují žáci s učebnicí vydanou nakladatelstvím Oxford a pracovními sešity, slovníky a jinými cizojazyčnými materiály. Je využívána CD nahrávka, mapa, slovníky, videa, tablety.

6.2.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Při ústním projevu žáka je hodnocena zvuková stránka jazyka – výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk, vázání slov, lexikální rozsah, správné užití gramatických pravidel, správná stavba věty s ohledem na srozumitelnost a plynulost.

Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel, lexikální znalosti a syntax věty s ohledem na srozumitelnost.

Žák je hodnocen za ústní, písemné a komunikativní úlohy. Důraz je kladen na schopnost samostatně aplikovat odbornou slovní zásobu v anglickém jazyce na poznatky z praxe a naopak. Posuzuje se komplexní rozvoj komunikačních dovedností a jejich postupné zdokonalování.

Výsledky učení žáka jsou kontrolovány průběžně ústně i písemně, prověřováno je učivo po každé probrané lekci. Součástí hodnocení jsou i dílčí písemné testy, didaktické testy, frontální prověřování znalostí, domácí příprava, aktivita v hodinách a zájem žáka o předmět. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení.

Žáci se specifickými potřebami jsou hodnoceni s ohledem na jejich potřeby. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.2.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Anglický jazyk rozvíjí kompetence dále uvedeným způsobem.

- **Kompetence k učení** - předmět rozvíjí dovednosti potřebné k lepšímu porozumění světu, ve kterém žák žije, a k prohloubení vědomostí o něm, žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, naučí se pracovat s učebnicí, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, při řešení úkolů spolupracuje, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí dovednosti potřebné ke sdělení a vyžádání si důležitých informací, žáci jsou schopni porozumět jednoduchým větám, které se týkají jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, dokáží klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech.
- **Kompetence sociální a personální**– předmět přispívá k rozvoji volných vlastností žáka, utváří adekvátní sebevědomí, žáci dokáží přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují samostatně i v týmu.
- **Kompetence občanské a kulturní povědomí** – předmět seznamuje žáka s tradicemi a zvyky jiných národů, oprostuje od předsudků, projevů rasismu a nesnášenlivosti, vede k prohlubování vlastní

národní identity, respektuje osobnost jiných a jiné národní tradice, žák vystupuje v souladu se zásadami kultury projevu a chování.

- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – učitel vede žáky k plánování činnosti a dodržování termínů. Žák se učí porozumět nabídkám práce, rozvíjet dovednosti nutné k získání zaměstnání při práci na počítači a s internetem.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují na počítači nebo tabletu s online slovníky za účelem zvýšení jazykových dovedností. Na internetu vyhledávají informace týkající se reálií, slovní zásoby a gramatiky. Na tabletu rozvíjí čtenářské strategie při práci s elektronickými texty. Využívají digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace).

Zařazení průřezových témat do anglického jazyka:

- **Občan v demokratické společnosti** – žák si rozšiřuje rozhled o současné společnosti a rozvíjí sociální komunikaci. Vyslechne názor ostatních a přiměřeně diskutuje na dané téma v rozsahu osvojené slovní zásoby. Žák je veden k vnímání základních problémů sociokulturních rozdílů v České republice a anglicky mluvících zemích se zaměřením na různorodost kultur, práva menšin a imigraci.
- **Člověk a svět práce** – žák se umí představit, sdělit svoje záliby, stručně charakterizovat svou budoucí profesi a je schopen popsat pracoviště a pracovní operace. Žák je vybaven praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen se efektivně zapojit do pracovního procesu v cizojazyčných zemích.
- **Člověk a digitální svět** – žák ve výuce používá digitální technologie v různých výukových aktivitách. Pomocí digitálních technologií se vyjadřuje, formuluje a obhajuje své názory. Prezentuje informace získané z digitálních zdrojů, přehodnocuje jejich věrohodnost a kriticky přistupuje k získaným informacím.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí. Diskutují o globálních problémech a zdůvodňují potřebu ochrany a péči o životní prostředí. Učí se pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí na životní prostředí.

6.2.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: -identifikuje základní informace o mluvčích ve slyšeném dialogu -vyhláskuje jméno osoby nebo název země -ptá se na základní informace o svém partnerovi a odpovídá na partnerovy otázky -žádá partnera o povolení a reaguje na žádosti o povolení -vyjmenuje 15 druhů ovoce -vyjmenuje 15 druhů zeleniny -pojmenuje základní potraviny -popíše 15 druhů mléčných výrobků a sýrů	Gramatika: -sloveso <i>be, have a can</i> (kladný a záporný tvar, otázka, krátká odpověď), určitý a neurčitý člen, neurčité zájmeno <i>some</i> , ukazovací zájmena <i>this, these, that, those</i> , Tematické okruhy a slovní zásoba: -abeceda, základní číslovky 1-50, řadové číslovky, datum, jména zemí, hudební nástroje Komunikační funkce: -povolení Odborná slovní zásoba: -ovoce, zelenina, základní potraviny; -mléčné výrobky, druhy sýrů
Žák: -identifikuje osobu na obrázku na základě slyšeného dialogu	Pravopis: -množné číslo počítatelných jmen Výslovnost:

-vyhledá ve slovníku informaci o tvaru množného čísla podstatných jmen -vybere z nabídky větu, která zapadá do mezery v článku o sourozenské rivalitě -vybere z nabídky nejlepší shrnutí článku o sourozenské rivalitě -vyhledá informace v osobním profilu -ústně popíše svého spolužáka -napíše svůj neformální profil -ptá se na základní informace o svém partnerovi -vyjmenuje základní druhy masa -popíše postup přípravy masa -popíše 10 ryb a rybích výrobků Reálie: -Britská královská rodina	-koncové –s ve 3. osobě jednotného čísla u přítomného času prostého, výslovnost samohlásek v různých slovech, minimální páry Gramatika: -přivlastňovací pád, přítomný čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen Tematické okruhy a slovní zásoba: -členové rodiny, popisy osoby a osobnosti, domácí práce, předložky s přídavnými jmény, neformální stažené tvary Typy textů: -slovníkové heslo, článek o sourozenské rivalitě, neformální osobní profil Odborná slovní zásoba: -maso, příprava masa; -ryby a rybí výrobky
Žák: -v interview identifikuje číslovky -na základě porozumění článku o nebezpečných cestách do školy přiřadí ke každému odstavci jeho stručný obsah -ústně popíše svůj denní program -jednoduše popíše obrázek -napíše oznámení o školní akci -klade spolužákovi otázky na jeho povinnosti o víkend a odpovídá na ně -požádá o radu a poradí -vyjmenuje základní luštěniny, ořechy, bylinky a koření -pojmenuje horké a studené nápoje -popíše postup přípravy zvoleného nápoje -vyjmenuje 10 předkrmů -vysvětlí přípravu 1 předkrmu Mezipředmětové vztahy: -český jazyk – funkční styly Reálie: -Oxfordská univerzita	Gramatika: -sloveso <i>have to a should</i> (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), pozice frekvenčních příslovcí ve větě, tázací zájmena, rozkazovací způsob (kladný a záporný tvar) Tematické okruhy a slovní zásoba: -denní program, vyjádření času, dny v týdnu, školní předměty, číslovky nad 100, vyjádření data, předložky s časovými údaji, přídavná jména opačného významu, divoká příroda, přídavná jména vyjadřující pocity Komunikační funkce: -názor, povinnost, kontrast, rada Typy textů: -článek o nebezpečných cestách do školy, oznámení o školní akci Odborná slovní zásoba: -luštěniny, ořechy, bylinky, koření -horké a studené nápoje -předkrmy
Žák: -identifikuje slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov -na základě slyšeného programu o módě posoudí pravdivost tvrzení -přiřadí názvy odstavců k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -přiřadí názory k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -ústně popíše oblečení	Pravopis: -pravopisné změny s koncovkou –ing Výslovnost: -slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov Gramatika: -přítomný čas průběhový (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým Tematické okruhy a slovní zásoba:

-mluví o tom, co se děje opakovaně nebo právě teď -vyjádří svůj názor na tlak vrstevníků na vzhled -vyjmenuje 10 druhů polévek -vysvětlí postup zvoleného hlavního jídla -pojmenuje 10 dezertů a 5 salátů Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura –tvoření slov, funkční styly Reálie: -jak dospívající utrácení peníze	-oblečení, barvy, přídavná jména popisující oblečení, přídavná jména opačného významu, volnočasové aktivity, módní doplňky Komunikační funkce: -názor, návrh, přijetí a odmítnutí návrhu Typy textů: -článek o tlaku vrstevníků na vzhled, neformální email Odborná slovní zásoba: -polévky, hlavní jídla; dezerty, saláty
---	--

2. ročník

2 hodiny týdně

64 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: -přiřadí názvy odstavců k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -přiřadí názory k pasážím článku o tlaku vrstevníků na vzhled -ústně popíše oblečení -mluví o tom, co se děje opakovaně nebo právě teď -vyjádří svůj názor na tlak vrstevníků na vzhled -napíše neformální email příteli, ve kterém popíše, co dělá, poděkuje za dárek a navrhne společnou aktivitu -navrhne setkání, přijímá nebo odmítá návrh -vyjmenuje základní vybavení kuchyně -pojmenuje náčiní v kuchyni -popíše přípravu jídla s využitím sloves popisující činnosti v kuchyni Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura –tvoření slov, funkční styly Reálie: -jak dospívající utrácení peníze	Pravopis: -pravopisné změny s koncovkou <i>-ing</i> Výslovnost: -slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov Gramatika: -přítomný čas průběhový (kladný a záporný tvar, otázka a krátká odpověď), rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým, vyjádření budoucnosti pomocí přítomného času průběhového Tematické okruhy a slovní zásoba: - záporná předpona <i>un-</i>, prostředky textové návaznosti (<i>and, but, or, so, because</i>), fráze použitelné v neformálních dopisech Komunikační funkce: -názor, návrh, přijetí a odmítnutí návrhu Typy textů: -článek o tlaku vrstevníků na vzhled, neformální email Odborná slovní zásoba: -vybavení kuchyně, kuchyňské náčiní; činnosti v kuchyni
Žák: -identifikuje v interview nepřívětivá slova -ve slovníkovém hesle vyhledá předložku, která se pojí s daným přídavným jménem -vyhledá informace v článku o neobvyklých restauracích a doplní je do zadaných vět -sdělí, které potraviny má rád a co obvykle jí -napíše neformální pozvánku	Výslovnost: -redukce nepřívětivých slov Gramatika: -vazba <i>there is/are</i>, neurčitá zájmena (<i>some, any, much, many, a few, a little</i>), <i>a lot of, would like</i> Tematické okruhy a slovní zásoba: -potraviny, počitatelná a nepočitatelná podstatná jména, jak počítat nepočitatelná

Žák: -na základě porozumění slyšené zprávě se pokouší předvídat, jak bude zpráva pokračovat -z nabídky možností vybere odpovědi na otázky o článku popisujícím inspirující sportovní výkony -porozumí hlavním bodům a myšlenkám článku popisujícím inspirující sportovní výkony, odpoví na otázky o něm -popíše svou poslední sportovní činnost -prezentuje spolužákovy plány -prezentuje spolužákovy předpovědi o jeho budoucnosti -napíše neformální dopis, který popisuje sportovní událost -diskutuje o plánech, odmítá návrhy a navrhuje alternativy - vyjmenuje alespoň 5 druhů menu -popíše části menu -sestaví a popíše jídelní lístek Reálie: -fotbal Mezipředmětové vztahy: -český a jazyk a literatura – tvoření slov	Pravopis: -pravopisné změny při tvorbě podstatných jmen ze sloves pomocí přípon (<i>describe – description, happy – happiness</i>) Gramatika: -vazba <i>be going to</i>, budoucí čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka), účelové věty s <i>too</i> a infinitivem Tematické okruhy a slovní zásoba: -sporty, slovesné vazby s <i>play, go, do</i>; Olympijské hry, příslovečná určení času, sportovní vybavení a oděv, tvorba podstatných jmen ze sloves pomocí přípon, národnosti, <i>would rather</i> Komunikační funkce: -odmítnutí návrhu, navržení alternativy, reakce na vyjádření mluvčího, omluva, návrh, sdělení informace Typy textů: -článek o inspirujících sportovních výkonech, neformální dost – pozvání Odborná slovní zásoba: -druhy restauračních menu; -složení menu, prezentace menu	6 6 6
Žák: -na základě pochopení principu vázání slov rozliší v promluvě jednotlivá slova -vybere z nabídky větu, která patří do mezery v článku o ostrově -odpoví na otázky k článku o ostrově -ústně popíše nábytek v ideálním pokoji -popíše nedávné události -napíše popis svého domova -ve dvojicích porovná obrázky -vysvětlí preferenci obrázku a uvede důvod - popíše postup přípravy zvoleného pokrmu -prezentuje zvolený pokrm Reálie: - Bílý dům Mezipředmětové vztahy: -český jazyk a literatura – funkční styly	Gramatika: -předpřítomný čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka, pravidelná i nepravidelná slovesa) Tematické okruhy a slovní zásoba: -nábytek, místnosti v domě, slovesné vazby s <i>do, make, have, take, bring</i>; přídavná jména opačného významu, přídavná jména pro popis místa, příslovce míry modifikující přídavná jména Komunikační funkce: -kontrast, důvod, spekulace Typy textů: -článek o ostrově, popis domova Odborná slovní zásoba: - receptury pokrmů; -prezentace přípravy pokrmu	8 6 4

6.3 *Ruský jazyk – další cizí jazyk*

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.3.1 Pojetí předmětu ruský jazyk

6.3.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem výuky cizího jazyka je dosažení úrovně A1, A1+ společného evropského referenčního rámce, která umožní žákovi rozumět větám a často používaným výrazům, vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně dotýkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti, týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

V rámci řešení komunikativních situací jsou žáci vedeni k vytvoření slušného chování ve smyslu etikety.

6.3.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Do učiva jsou zařazena témata – seznamování se, rodina, představování se, zaměstnání, bydlení, orientace, popis cesty, svátky, všední den, jídlo a pití, v restauraci, stěhování, móda, škola a kariéra. Odborná slovní zásoba je zaměřena na jídelníček, tradiční ruské pokrmy a na schopnost obsloužit hosta v restauraci.

Součástí výuky je získání základních informací o ruských realitách – pozdravy, města, měna.

6.3.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu ruský jazyk usilujeme zejména o výchovu žáků ke kultivovanému projevu, ale rozvíjí se i evropanství a humanita. Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, pečlivosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názoru ostatních lidí ve společnosti a vytváření mezilidských vztahů.

6.3.1.4 Metody a formy práce

Základní používanou metodou je metoda slovní – monologická i dialogická. Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Jsou používány aktivizující didaktické metody (hraní rolí, hry, spolupráce ve dvojicích, skupinová práce, párové rozhovory, samostatná vystoupení žáků). Prioritně je zařazen nácvik poslechu s porozuměním. Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáků, podporuje jejich samostatnost a iniciativu.

V průběhu výuky pracují žáci s učebnicí Klacc!, Ruština pro střední školy, učebnice a pracovní sešit 1, 2 – Klett 2014. Dále jsou využívány pracovní listy-Azbuka krok za krokem. Je využívána CD nahrávka, mapa, slovníky.

6.3.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v komplexním rozvoji všech čtyř řečových dovedností (s důrazem na postupné zdokonalování v poslechu, čtení, mluvení a písemném projevu).

Znalosti a dovednosti jsou průběžně prověřovány ústně a písemně – formou didaktických testů na závěr každé lekce (bodové hodnocení). Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.3.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Ruský jazyk rozvíjí kompetence dále popsaným způsobem.

- **Kompetence k učení** - žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují, a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, učí se pracovat s pro ně novou učebnicí, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů, řešení, ověření výsledků); při řešení úkolů se učí pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce; hodnotí některé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity; předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni porozumět jednoduchým větám, které se týkají jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, dokáží klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech, umí psát krátké jednoduché vzkazy.
- **Personální a sociální kompetence** – žáci se učí přijímat rady a kritiku od druhých lidí, žák pracuje samostatně i v týmu, uplatňuje zásady duševní hygieny.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci znají souvislosti vzájemných česko- ruských vztahů v minulosti a současnosti, rozvíjí se u nich pocit sounáležitosti ke středoevropskému prostoru.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák zvládne pohovor s možným zaměstnavatelem.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují na počítači nebo tabletu s online slovníky za účelem zvýšení jazykových dovedností. Na internetu vyhledávají informace týkající se reálií, slovní zásoby a gramatiky. Na tabletu rozvíjí čtenářské strategie při práci s elektronickými texty. Využívají digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace).

Zařazení průřezových témat do ruského jazyka:

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka podporuje rozvoj kognitivních znalostí žáka, rozšiřuje jeho celkový rozhled o společnosti, napomáhá rozvíjení jeho osobnosti.
- **Člověk a svět práce** – žák umí přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledávat je, vyhodnotit je a použít, umí se představit, sdělit svoje záliby, profese, je schopen popsat pracoviště a některé pracovní operace, jmenovat jiné pracovní příležitosti na trhu práce.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – žák ve výuce používá digitální technologie v různých výukových aktivitách. Pomocí digitálních technologií se vyjadřuje, formuluje a obhájí své názory. Prezentuje informace získané z digitálních zdrojů, přehodnocuje jejich věrohodnost a kriticky přistupuje k získaným informacím.

6.3.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání Ruský jazyk

1. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák Poslech s porozuměním - rozumí, jestliže mluvčí hovoří pomalu, se zřetelnou výslovností	Jazykové prostředky a funkce - základní nácvik azbuky Gramatika - sloveso být - vyjádření mám-nemám rád - zájmena přivlastňovací

- rozumí jednoduchým sdělením, otázkám a pokynům vysloveným pomalu a zřetelně, rozumí číslům, údajům o čase a místu - rozumí nejběžnějším frázím vyjadřujícím pozdrav, rozloučení či omluvu Čtení s porozuměním - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu obsahující známou slovní zásobu - rozumí krátkým písemným pokynům a informačním tabulím - rozumí krátkým a jednoduchým textům týkající se nejběžnějších každodenních situací; umí vyhledávat informace z inzerátů - rozumí informativnímu obsahu velmi jednoduchých textů o tématech, která mu jsou známá, pokud je text přehledový nebo doplněný obrázky - rozumí informacím o osobách a místech Ústní projev a interakce - v jednoduchých větách poskytne informace o sobě i jiných osobách - podle situace dokáže vhodně používat pozdravy při přivítání a loučení - dokáže se vyjádřit při formálním i neformálním představování - umí se ptát, jak se daří jiným osobám a říct, jak se má on - dokáže jednoduše odpovídat na otázky - umí poskytnout jednoduché číselné informace a ptát se na ně Písemný projev - dokáže napsat jména, jednotlivá slova či více slov - umí doplňovat činnosti či schůzky do rozvrhu - umí napsat, co mu někdo nadiktuje - písemně zaznamená jednoduché informace o sobě a jiných - dokáže napsat inzerát a jednoduchý e-mail	- základní číslovky - časování sloves - já mám-ty máš - osobní zájmena - min. čas sloves Fonetika - ruský přízvuk a intonace - výslovnost – я- е -ě -ю - výslovnost –ж- - výslovnost - щ a měkkého –р-л - výslovnost tvrdého- ы - intonace otázek Slohové postupy - pohlednice k narozeninám - popis Tematické okruhy - osobní charakteristika - vzdělávání - příroda – roční období - nakupování - mezilidské vztahy - informace o jiné osobě - narozeniny - názvy ovoce a zeleniny v ruštině- odborná slovní zásoba, maso, ryby - tradiční ruská kuchyně
---	--

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák Poslech s porozuměním - rozumí větám a často používaným slovům z oblastí, k nimž má bezprostřední osobní vztah (já, moje rodina, nakupování,...) - je schopen postihnout hlavní smysl krátkých, jasných a jednoduchých sdělení a oznámení - rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích - dokáže pochopit téma konverzace Čtení s porozuměním - čte nahlas plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu obsahující známou slovní zásobu - rozumí běžným informačním tabulím, které se vyskytují na veřejných místech - dokáže získat relevantní informace ze článků v novinách či v časopisech, přičemž se soustředí zejména na jména, čísla, titulky a obrázky - rozumí jednoduchým pokynům, pokud jsou formulovány v postupných krocích a případně doplněny obrázky - je schopen číst krátké, jednoduché texty za účelem sdělení nějaké informace Ústní projev a interakce - dokáže popsat jednoduchým způsobem známé osoby a situace - umí jasně vyjádřit číselné údaje - umí stručně a jednoduše hovořit o osobních zkušenostech - je schopen zjistit jednoduché informace o cestě a dopravních prostředcích - zvládne jednoduchou výměnu informací o všedních tématech - při konverzaci dokáže odpovědět na jednoduché otázky a reagovat na jednoduchá tvrzení	Jazykové prostředky a funkce Gramatika - číslovky - spojení číslovek s podstatnými jmény - časování sloves - zájmena - podstatná jména - skloňování - imperativ při vykání - podstatná jména ve 3. a 4. pádě - slovesa nacházet se, ležet Fonetika - výslovnost -л –ль - výslovnost měkkého –б-п-м - výslovnost obtížnějších slov - intonace otázek Slohové postupy - e-mail - dopis - pozvánka - popis Tematické okruhy - stravování - tradiční ruské pokrmy, nápoje, mléčné výrobky, názvy polévek v ruštině, zákusky, hlavní jídla - nakupování - volný čas a zábava - cestování - služby Projekt - moje oblíbená kavárna/restaurace

Písemný projev - uplatňuje správnou grafickou podobu jazyka a dodržuje pravopisnou normu - dokáže popsat srozumitelným způsobem známé osoby či věci - jednoduchými výrazy popíše každodenní aspekty svého života - dokáže vytvořit krátké sdělení či podat stručnou informaci – vzkaz, pozvánku - zvládne napsat jednoduché osobní dopisy, pohledy či e-maily o sobě	
---	--

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodin

Výsledky vzdělávání	Učivo
Žák Poslech s porozuměním - dokáže pochopit hlavní smysl krátkých sdělení - rozumí jednoduchým pokynům v každodenních situacích - dokáže pochopit v hrubých rysech vyprávění jednoduchého všedního příběhu Čtení s porozuměním - čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného rozsahu - je schopen nalézt specifickou informaci v přehledovém informativním textu - v hrubých rysech rozumí obsahu krátkého příběhu - z textu s obrázky dokáže pochopit hlavní informaci - pochopí popis předmětu či situace, o kterou se zajímá - v denním přehledu událostí či v novinových článcích dokáže vyhledat nejdůležitější fakta a informace Ústní projev a interakce - dokáže popsat jednoduchým způsobem známé věci a osoby - je schopen stručně hovořit o osobních zkušenostech	Jazykové prostředky a funkce Gramatika - přídavná jména новый , летний - přivlastňovací zájmena + podstatná jména ve 2. a 6. pádě - určení času - předložky - zvrtná slovesa - rozkazovací způsob Fonetika - intonace - slovní přízvuk Slohové postupy - oznámení - stručný životopis - anketa - vzkaz Tematické okruhy - mezilidské vztahy - každodenní život - zdraví a hygiena Projekt - zdravý životní styl - sestavování závěrečného menu v ruštině

- zvládne vyjádřit jednoduchým způsobem svůj názor či své preference při všední konverzaci - dokáže podat základní informace ke známému tématu - dokáže v běžné situaci něco navrhnout, přijmout a odmítnout návrhy ostatních, navrhnout alternativu Písemný projev - uplatňuje správnou grafickou podobu jazyka a dodržuje pravopisnou normu - dokáže poskytnout písemně informace o sobě, ostatních i o známých tématech a obdobné informace si písemně vyžádat - jednoduchými výrazy popíše každodenní aspekty svého života	
--	--

6.4 Německý jazyk – další cizí jazyk

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.4.1 Pojetí předmětu německý jazyk

6.4.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem výuky cizího jazyka je dosažení úrovně A1, A1+ společného evropského referenčního rámce, která umožní žákovi rozumět větám a často používaným výrazům, vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně dotýkají (např. základní informace o něm a jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Dokáže komunikovat prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Umí jednoduchým způsobem popsat vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti, týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

V rámci řešení komunikativních situací jsou žáci vedeni k vytvoření slušného chování ve smyslu etikety.

6.4.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Do učiva jsou zařazena témata – seznamování se, rodina, představování se, zaměstnání, bydlení, orientace, popis cesty, svátky, ČR, Německo, Rakousko, objednávka služby, nakupování jídelnek a vstupenek, zboží, jídla a pití, obchodní dopis, vzkaz, blahopřání, péče o zdraví, v restauraci, stěhování, móda, škola a kariéra. Odborná slovní zásoba je zaměřena na jídelníček a na schopnost obsloužit hosta v restauraci.

Součástí výuky je získání základních informací o zemích německé jazykové oblasti – pozdravy, města, měna.

6.4.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V předmětu německý jazyk usilujeme zejména o výchovu žáků ke kultivovanému projevu, ale rozvíjí se i evropanství a humanita. Žáci jsou vedeni k vytrvalosti, pečlivosti, přesnosti ve vyjadřování a rozvoji logického myšlení. Rozvíjí se respektování názoru ostatních lidí ve společnosti a vytváření mezilidských vztahů.

6.4.1.4 Metody a formy práce

Základní používanou metodou je metoda slovní – monologická i dialogická. Při výuce gramatiky je používána metoda deduktivní a srovnávací v kombinaci s výkladem. Jsou používány aktivizující didaktické metody (hraní rolí, hry, spolupráce ve dvojicích, skupinová práce, párové rozhovory, samostatná vystoupení žáků). Prioritně je zařazen nácvik poslechu s porozuměním a čtení jednoduchých textů. Výuka je prakticky orientována na řečové dovednosti žáků, podporuje jejich samostatnost a iniciativu.

V průběhu výuky pracují žáci s učebnicí (H.Aufderstrasse, J.Müller, T.Storz: DELFIN 1-10) a pracovními sešity (1A, 1B, 2A). Je využívána CD nahrávka, mapa, slovníky.

6.4.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v komplexním rozvoji všech čtyř řečových dovedností (s důrazem na postupné zdokonalování v poslechu, čtení, mluvení a písemném projevu).

Znalosti a dovednosti jsou průběžně prověřovány ústně a písemně – formou didaktických testů na závěr každé lekce (bodové hodnocení). Důležitým kritériem pro hodnocení a klasifikaci žáků je i

adekvátní zohlednění jejich aktivity při výuce. Žáci jsou vedeni k sebehodnocení. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.4.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí

Německý jazyk rozvíjí kompetence dále popsaným způsobem.

- **Kompetence k učení** - žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují, a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, učí se pracovat s pro ně novou učebnicí, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů, řešení, ověření výsledků); při řešení úkolů se učí pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy ke zlepšení práce; hodnotí některé způsoby řešení problému z hledisky jejich správnosti a efektivity; předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni porozumět jednoduchým větám, které se týkají jeho osoby, rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, dokáží klást a zodpovídat jednoduché otázky o velmi známých tématech, umí psát krátké jednoduché vzkazy.
- **Personální a sociální kompetence** – žáci se učí přijímat rady a kritiku od druhých lidí, žák pracuje samostatně i v týmu, uplatňuje zásady duševní hygieny.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci znají souvislosti vzájemných česko německých vztahů v minulosti a současnosti, rozvíjí se u nich pocit sounáležitosti ke středoevropskému prostoru.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák zvládne pohovor s možným zaměstnavatelem.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují na počítači nebo tabletu s online slovníky za účelem zvýšení jazykových dovedností. Na internetu vyhledávají informace týkající se reálií, slovní zásoby a gramatiky. Na tabletu rozvíjí čtenářské strategie při práci s elektronickými texty. Využívají digitálních nástrojů pro tvorbu a sdílení vlastního obsahu (např. videa, prezentace).

Zařazení průřezových témat do německého jazyka:

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka podporuje rozvoj kognitivních znalostí žáka rozšiřuje jeho celkový rozhled o společnosti, napomáhá rozvíjení jeho osobnosti.
- **Člověk a svět práce** – žák umí přiměřeně pracovat s informacemi, vyhledávat je, vyhodnotit je a použít, umí se představit, sdělit svoje záliby, profesi, je schopen popsat pracoviště a některé pracovní operace, jmenovat jiné pracovní příležitosti na trhu práce.
- **Člověk a životní prostředí** – využitím vhodných textů si žáci vytváří postoje k životnímu prostředí.
- **Člověk a digitální svět** – žák ve výuce používá digitální technologie v různých výukových aktivitách. Pomocí digitálních technologií se vyjadřuje, formuluje a obhájí své názory. Prezentuje informace získané z digitálních zdrojů, přehodnocuje jejich věrohodnost a kriticky přistupuje k získaným informacím.

6.4.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělávání

1.- 3. ročník

Průběžně ve všech tematických celcích

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - sleduje řeč, která je zřetelná, pečlivě vyslovovaná - rozumí pokynům, které jsou mu s pečlivou výslovností sdělovány a řídí se krátkými jednoduchými orientačními pokyny - čte jednoduché texty návody a nápisy a orientuje se v textu - čte nahlas s porozuměním a se správnou výslovností - rozumí krátkým sdělením na pohlednicích - sdělí ústně základní osobní údaje a jednoduché informace pracovního charakteru - sdělí informace o sobě, rodině a místě, kde žije - napíše oznámení (představení mluvčího) - napíše o sobě jednoduché fráze a věty - vyplní dotazník o osobních údajích - napíše stručný text na pohlednici z dovolené - písemnou formou požádá o osobní informace nebo je předá - rozlišuje základní jazykové prostředky, vyslovuje co nejbližše přirozené výslovnosti - vhodně používá slovní zásobu v rozsahu daných komunikačních situací a tematických okruhů - používá běžné gramatické prostředky a vzorce - uplatňuje v písemném projevu správnou grafickou podobu jazyka a dodržuje pravopisnou normu. - přeloží jednoduchý text na probrané téma - vhodně používá překladové slovníky a online slovníky	Řečové dovednosti Poslech s porozuměním Čtení Ústní vyjadřování Písemné vyjadřování Jazykové prostředky Výslovnost Slovní zásoba Gramatika Grafická podoba jazyka a pravopis Získávání informací Techniky překladu Práce se slovníkem a online slovníkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - zahájí a ukončí rozhovor - představí se, uvede své jméno - vyžádá si stejnou informaci od spolužáků - sdělí své stáří - představí členy své rodiny - používá gramatické prostředky v rámci komunikačních situací	1. Seznamování se, rodina Pozdravy, odpověď na pozdrav, rozloučení Představování Osobní údaje, stáří Rodina Gramatika: - věta oznamovací, tázací - osobní zájmena - časování sloves (kommen, arbeiten, winken, gehen, lachen, sein) - jednotné a množné číslo podstatných jmen - číslovky 1-100
- představí se, uvede jméno, odkud je, kde bydlí, jaké má záliby, kolik má dětí, kolik je jim let - hláskuje své jméno a příjmení - vyplní přihlašovací formulář - používá gramatické prostředky v rámci komunikačních situací	2. Představování se, zaměstnání Představování se, moje záliby Názvy států Osobní data, váha, výška Eine Bewerbung Gramatika: - číslovky 1-1000 - přivlastňovací zájmena (ich, du, Sie) - časování sloves (haben, können, möchten) - slovosled vět s modálním slovesem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- nakreslí plán bytu a pojmenuje jednotlivé místnosti - objedná zboží, - koupí jízdenku, vstupenku - objedná si jídlo, pití - sdělí lékaři jaké má zdravotní potíže - napíše krátkou faxovou zprávu - napíše formální obchodní dopis, krátký - napíše vzkaz, blahopřání k narozeninám	3. Bydlení Popis bytu, domu Můj pokoj, zařízení bytu Objednávka zboží, nakupování jízdenek, vstupenek, jídla a pití. U lékaře Faxová zpráva, obchodní dopis, vzkaz, blahopřání Gramatika:

- používá gramatické prostředky v rámci komunikačních situací	- akuzativ - skloňování osobních zájmen - negace
- nakreslí jednoduchý plánec malého města - popíše cestu dle plánu - používá gramatické prostředky v rámci komunikačních situací	4. Orientace, popis cesty Město, každodenní situace Jak se dostanu na určené místo? Popis cesty Gramatika: - předložky s dativem a akuzativem - čas, hodiny - řadové číslovky

Ročník 3.

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- vyjmenuje polohu, sousední země, pohoří, řeky a známá města Česka, Německa, Rakouska - popíše obvyklé činnosti svého všedního dne - vyjmenuje měsíce v roce, dny v týdnu - používá gramatické prostředky v rámci komunikačních situací	5. Česko, Německo, Rakousko - poloha, sousední země, pohoří, řeky, známá města Můj všední den Gramatika: - měsíce - datum - přivlastňovací zájmena - préteritum sloves haben a sein - préteritum a perfektum slabých a silných sloves
- pojmenuje základní potraviny - pojmenuje vybrané nápoje - pojmenuje několik druhů ovoce a zeleniny - přivolá číšníka ke stolu - vyžádá si jídelní lístek, nápojový lístek, denní menu - popíše jednoduchými větami přípravu jednoho pokrmu	6. Jídlo a pití v restauraci U pokladny Jídlo a pití V restauraci Menu, jídelní lístek Recept Gramatika: - rozkazovací způsob - množstevní údaje - komparativ, superlativ - hlavní věta, vedlejší věta

6.5 Občanská nauka

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.5.1 Pojetí předmětu občanská nauka

6.5.1.1 Obecné cíle předmětu

Výuka předmětu občanská nauka navazuje na učivo základní školy. Rozvíjí se a doplňují vědomosti, které mají vést k pochopení vztahů, na jejichž základě funguje demokratická společnost. Cílem výuky je pozitivně ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků.

Vede žáky k seznámení se společenskými, politickými a právními aspekty současného života. Směřuje žáky, aby byli především slušnými, zdvořilými a taktními lidmi, kteří se dokáží v lidské společnosti zapojit do aktivního života. Uznávají principy svobody a kritické tolerance. Dále občanská nauka učí žáka rozumět problematice soudobého světa, varuje žáky před negativními jevy ve společnosti a učí je se jim bránit.

6.5.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu společenskovední vzdělávání, estetické vzdělávání, vzdělávání pro zdraví a komunikace.

Hlavními tématy učiva 1. ročníku jsou Člověk v lidském společenství a Člověk jako občan. Část tohoto tématu se přesouvá do 2. ročníku, pak následuje téma Člověk a právo. Stěžejním tématem 3. ročníku je Česká republika, Evropa a svět. Téma Člověk a hospodářství je zařazeno v předmětu ekonomika.

6.5.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli využívat svých vědomostí a dovedností v praktickém životě, tj. ve styku s jinými lidmi, při řešení praktických otázek svého osobního a sociálního rozhodování a hodnocení, získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – verbálních, digitálních (médiu – televize, tisk, rozhlas, internet, sociální sítě). Žáci umí kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní názor a správně ji formulovat, nenechat se zmanipulovat, poznávat a chránit materiální a kulturní hodnoty. Uvědomují si vliv prostředků masové komunikace na utváření lidské společnosti a jednotlivce.

Chápu, jak životní prostředí působí na zdraví člověka. Kriticky dovedou vnímat multikulturní soužití, tolerovat a přijímat různé názory.

6.5.1.4 Metody a formy práce

Stěžejní metodou je metoda informačně receptivní, tj. výklad, popis, přednáška, ilustrace tištěného textu a obrazu z učebnice.

Z problémových metod je zařazován problémový výklad, spočívající v učitelem vytyčeném (formulovaném) problému, kdy žáci společně s učitelem, popř. samostatně, problém analyzují, formulují postup řešení s následným výběrem a verifikací optimálního řešení.

Na tuto činnost pak navazuje metoda reproduktivní, spočívající v učitelem vypracovaném a organizovaném systému typových úloh, opakovacími rozhovory a diskusí o problému.

Hlavní formou vzdělávací práce je frontální výuka - doplněná hodnotícími otázkami, dialogickými metodami (diskuse a její formy), simulačními a situačními metodami (ukázky konfliktních situací a jejich rozbor). Dále budou využívány i skupinová práce, exkurze (návštěva soudního jednání, ...) a besedy (Alkohol a my, Řekni drogám ne, Dej šanci životu).

6.5.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni na základě soustavného sledování při plnění zadaných úkolů při vyučování, dále učitelskými testy, které jsou tvořeny otevřenými úlohami s krátkou odpovědí a uzavřenými úlohami s výběrem odpovědi. Stěžejním podkladem pro hodnocení žáka je jeho verbální projev ať již na základě přesně specifikovaných kritérií, či na základě volného výběru témat. Hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.5.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce občanské nauky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dovednosti:

- **Kompetence k učení** – žák plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace.
- **Kompetence k řešení problémů** – předmět učí žáky řešit problémy každodenního života, pracovat v týmu, předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě, zhodnotit dosažený výsledek, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení.
- **Komunikativní kompetence** – předmět učí žáky vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, své myšlenky a názory formulovat srozumitelně a souvisle, vystupovat v souladu s principy demokracie.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky naslouchat pozorně druhým, účastnit se diskusí, kriticky hodnotit a tolerovat názory jiných lidí.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci navštěvují kulturní akce, sledují společenskou a kulturní situaci.
- **Digitální kompetence** – vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro komunikaci a řešení praktických situací (Člověk v lidském společenství); podporujeme žáky v používání digitálních nástrojů pro občanské rozhodování a jednání (Člověk jako občan); seznamujeme žáky s digitálními službami veřejné správy a učíme je využívat je v praktickém životě (Člověk a právo); podporujeme žáky při využívání digitálních technologií k porozumění základním ekonomickým pojmům a situacím (Člověk a hospodářství); vedeme žáky k získávání informací o České republice, Evropě a světě pomocí digitálních zdrojů (Česká republika, Evropa a svět).

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu občanská nauka prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci jsou vedeni k vytvoření demokratického klimatu ve třídě (např. možnost hlasování při řešení či nastolení nejrůznějších problémů). Výukové metody jsou voleny tak, aby na příkladech z reálného života ukázaly, jaké chování a politický přístup jsou demokratické a humánní.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání, k pochopení fungování mezilidských vztahů (v osobním životě i na pracovišti), seznamují se se základními aspekty právního státu, učí se jednodušší orientaci v pracovněprávních vztazích.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se učí na konkrétních příkladech z reálného života ukázat negativní působení lidské společnosti na životní prostředí a důsledky z toho plynoucí.
- **Člověk a digitální svět** – Učíme žáky, jak používat technologie při komunikaci s lidmi a institucemi, jak se rozhodovat v politických a občanských otázkách a jak řešit osobní, právní a sociální problémy. Získávání a hodnocení informací z různých zdrojů je klíčovou součástí výuky.

6.5.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - zdůvodní význam zdravého životního stylu - objasní důsledky sociálně patologických závislostí - popíše strukturu současné české společnosti, charakterizuje její jednotlivé základní složky z hlediska sociálního a etnického - objasní, do kterých společenských skupin sám patří - vyvodí z pozorování života kolem sebe příčiny sociální nerovnosti, uvede postupy, jak lze do jisté míry chudobu řešit - vysvětlí, kam by se mohl obrátit, když se dostane do sociální situace, kterou nezvládne pouze vlastními silami - objasní význam dobrých sousedských vztahu a solidarity v komunitě	1. Jedinec a společnost - osobnost člověka; zdraví (životní styl, rizikové chování) - společnost, společenská skupina, současná česká společnost, její vrstvy a elity - sociální role, konflikt rolí - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - komunita, dav, publikum, veřejnost
- vysvětlí pojmy rasa, národ - objasní na příkladech vztahy majority a minorit v ČR, popíše způsoby ovlivňování veřejnosti a vyhledá jejich konkrétní současné příklady	2. Rasy, etnika, národy a národnosti - rasa, národ, národnost, majorita a minority, klady vzájemného obohacování a problémy multikulturního soužití, migrace v současném světě, migranti, azylanti
- umí vysvětlit, co se rozumí rovnoprávností mužů a žen a uvede příklady porušování této rovnoprávnosti - diskutuje o etice v partnerských vztazích a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu	3. Postavení mužů a žen v rodině a ve společnosti - rovnoprávnost mužů a žen, partnerské vztahy, lidská sexualita
- popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy	4. Víra a atheismus - náboženství a církve - náboženská hnutí a sekty - náboženský fundamentalismus
- vysvětlí souvislost osobnostních rysů s výběrem vhodného povolání - objasní základní požadavky na uzavření pracovního poměru - charakterizuje možnosti přípravy na povolání a hospodářskou strukturu regionu - vysvětlí pojem právo na zaměstnání - charakterizuje možnosti pracovního uplatnění - vysvětlí pojem profesní dráha	5. Svět práce - práce, význam vzdělání - charakteristické rysy osobnosti a jejich vztah k výkonu povolání - základní aspekty práce, pracovní uplatnění - příprava na povolání, hospodářská struktura regionu - právo na zaměstnání – pracovní poměr, soukromé podnikání - profesní dráha

- vysvětlí pojem trh práce - dokáže posoudit své schopnosti prezentovat se na trhu práce - charakterizuje základní znaky práce a organizační aspekty práce - charakterizuje základní pracovněprávní předpisy - zná základní práva a povinnosti zaměstnance - vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří - dovede vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci - vysvětlí důsledky nesplacení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace své, či domácnosti	- trh práce – možnosti, umění prezentovat se na trhu práce - charakteristické znaky práce, organizační aspekty práce - Zákoník práce – práva a povinnosti zaměstnanců - podpora státu sféře zaměstnanosti - pomoc státu, charitativních a jiných institucí sociálně potřebným občanům
- charakterizuje demokracii, objasní fungování demokracie dnešní doby a její problémy (korupce, kriminalita aj.), vysvětlí význam lidských práv a práv dětí, ví, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena - vysvětlí funkci masových médií a dovede využívat jejich nabídku pro svou zábavu i osobnostní rozvoj, vyhledávání nabídky zaměstnání - dovede aplikovat kritický přístup k médiím	6. Základní hodnoty a principy demokracie - demokracie, lidská práva, jejich obhajování a možné zneužívání, práva dětí, veřejný ochránce práv - svobodný přístup k informacím; média (tisk, televize, rozhlas, Internet); funkce médií, - kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - objasní úlohu demokratického státu - popíše český politický systém - vysvětlí fungování územní samosprávy – obce, kraje	7. Stát a jeho funkce - stát, ústava - politický systém ČR - struktura veřejné správy - obecní a krajská samospráva - politika, politické strany, volby
- na příkladech z dění v ČR a jejich obrazu v médiích vyvodí, jaké projevy lze nazvat politickým radikalismem nebo extremismem - vysvětlí a doloží na příkladech projevy terorismu	8. Politika, politický radikalismus a extremismus - aktuální česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror a terorismus
- vysvětlí pojem občanská angažovanost, na příkladech doloží její důležitost - dokáže debatovat o tom, jaké vlastnosti by měl mít ideální občan demokratického státu - dovede aplikovat zásady slušného chování a řešení konfliktu	9. Občanská společnost - občanská participace, občanská společnost - občanské ctnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - slušnost a dobré chování jako základ demokratických vztahů mezi lidmi

- objasní, co se rozumí šikanou a vandalismem, posoudí důsledky těchto negativních jevů	
- vysvětlí a popíše mimořádné události - zná telefonní čísla tísňového volání - vysvětlí fungování Integrovaného záchranného systému Olomouckého kraje - charakterizuje živelné pohromy, ovládá činnost při nich a zná obsah evakuačního zavazadla	10. Ochrana člověka za mimořádných událostí - varovné signály, telefonní čísla tísňového volání - činnost při anonymní hrozbě; Integrovaný záchranný systém Olomouckého kraje - živelné pohromy, evakuační zavazadlo
- popíše činnost policie, soudu, advokacie a notářství - vysvětlí pojem právo, právní stát - objasní, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost	11. Právo a spravedlnost - právo, právní stát, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v ČR
- popíše, jaké závazky vyplývají ze smluv běžných v praktickém životě a z vlastnického práva - dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. uplatněním reklamace	12. Vlastnictví, smlouvy - vlastnické právo, právo duševního vlastnictví - smlouvy, odpovědnost za škodu
- vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi - uvede formy náhradní výchovy dětí	13. Rodinné právo - manželství, rodina - vztahy mezi rodiči a dětmi - náhradní výchova dětí
- dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému - dokáže vyhledat pomoc při řešení konkrétního problému z oblasti trestního práva - dovede aplikovat postupy vhodného jednání, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání)	14. Trestní právo - trestní právo, trestní odpovědnost - orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, vyšetřovatel, soud) - tresty a ochranná opatření - specifika trestné činnosti, trestání mladistvých

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- popíše státní symboly ČR a některé české národní tradice - vysvětlí význam událostí, které se pojí se státními svátky a významnými dny České republiky nebo Československa	15. ČR, Evropa a svět - český stát v průběhu dějin, vznik Československa v roce 1918 - T. G. Masaryk
- na základě znalostí o demokracii vysvětlí, ve kterých obdobích od vzniku ČSR v r. 1918 do současnosti, lze režim, jež u nás vládl, označit za demokratický	16. Významné mezníky, události, tradice, osobnosti moderní české státnosti - první republika, první odboj

- objasní formy a způsoby boje čs. občanů za svobodu a vlast (první a druhý odboj), uvede některé významné osobnosti odboje a vysvětlí význam jejich činnosti - vysvětlí nacistické snahy o likvidaci českého národa v letech 1939 – 1945, uvede konkrétní příklady - popíše holocaust a genocidu - popíše způsoby persekuce občanů, které komunistický režim u nás označil za své nepřátele - uvede konkrétní příklady boje proti komunismu - uvede osobnosti, které se dokázaly v boji proti komunismu účinně angažovat - vysvětlí události, které předcházely okupaci v r. 1968 - objasní události r. 1968 a následujícího období do roku 1989 - vysvětlí, proč došlo k rozpadu Československa	- E. Beneš, Mnichov - okupace Německem, druhá světová válka, druhý odboj, holocaust a další zločiny nacismu - osvobození Československa, poválečný vývoj - nastolení komunistické diktatury (1948), komunistický režim v 50. letech - Pražské jaro, 1968 – okupace vojsky SSSR a dalších států Varšavské smlouvy - listopad 1989, rozpad Československa
- umí popsat civilizační sféry soudobého světa a charakterizuje hlavní světová náboženství - uvede příklady velmocí, vyspělých států a rozvojových zemí, posoudí jejich úlohu a problémy - na konkrétních aktuálních bezpečnostních nebo jiných problémech soudobého světa vysvětlí, jak problém vznikl, jak je řešen, posoudí perspektivy vývoje problému - umí vyjmenovat skladbu a cíle EU - vysvětlí postavení ČR v EU - vysvětlí funkci OSN a NATO	17. Soudobý svět a Evropa - rozdělení současného světa, civilizační sféry a světová náboženství - vyspělé státy a rozvojové země - ohniska konfliktů v soudobém světě - EU – historie, skladba cíle - hlavní orgány EU - ČR jako člen EU - OSN – funkce a činnost - NATO a ČR
- debatuje o globálních problémech soudobého světa - uvede příklady globalizace a diskutuje o některých názorech na její důsledky	18. Globalizace, globální problémy - globalizace, příklady globálních problémů soudobého světa - důsledky globalizace

6.6 Fyzika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.6.1 Pojetí předmětu fyzika

6.6.1.1 Obecné cíle předmětu

Předmět se zabývá naukou o nejobecnějších zákonitostech přírody, které platí pro všechna tělesa kolem nás. Vysvětluje řadu jevů známých z každodenního života a má nesmírný význam pro rozvoj dalších věd, zejména přírodních a technických. Vyučování fyziky směřuje k tomu, aby žáci dokázali využívat základní znalosti v dalším studiu odborných předmětů i v profesním a praktickém životě. Dále má žáky naučit logicky uvažovat, jednoduché problémy analyzovat a řešit je.

6.6.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP 65-51-H/01 Kuchař - číšník z okruhu přírodovědné vzdělávání, části fyzikální vzdělávání.

Žák si v předmětu fyzika osvojí potřebné znalosti problematiky základních fyzikálních jevů a pochopí vzájemné souvislosti určitých jevů v přírodě a důsledky fyzikálních zákonů pro náš každodenní život.

Znalost fyzikálních zákonitostí také přispívá k rozvoji poznatků v souvisejících vyučovacích předmětech, zejména z oblastí používání jednotek, struktury materiálu, působení sil, konstrukci elektrických zařízení, tepelných a zvukových izolací a úspory energií.

Rozpis učiva fyziky

6.6.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka fyziky směřuje k tomu, aby žáci dodržovali zásady a předpisy BOZP, přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, vážili si života, zdraví materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace.

6.6.1.4 Metody a formy práce

Při výuce je nejčastěji používána metoda informačně receptivní, tzn. metoda vysvětlování doplněná metodou rozhovoru, při kterém využívají žáci svých předchozích zkušeností, na které může učitel při výkladu navázat. Tyto metody mohou být doplněny metodami názorně demonstračními: ukázky a pozorování předmětů a jevů, předvádění pokusů, demonstrace statických obrazů.

Do výuky jsou v přiměřené míře zařazovány úlohy na zjišťování faktů a úlohy na řešení jednoduchých příkladů, které slouží k upevňování získaných vědomostí.

Na závěr tematických celků mohou být zařazeny hodiny opakování a upevňování vědomostí a hodiny ověřování a hodnocení.

6.6.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých písemných prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat.

Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem nebo formou frontálního zkoušení žáků.

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění zadaných úkolů a zohlednění individuálních předpokladů.

6.6.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce fyziky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním fyzikální terminologie, učí věcně diskutovat a vyjadřovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky kriticky hodnotit kvalitu svých schopností a dovedností, dokázat přijímat rady a kritiku od jiných lidí, uznávat autoritu nadřazených.
- **Matematické kompetence** – předmět učí žáky aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úloh.
- **Digitální kompetence** – žáci pracují s internetem, médií a odbornými publikacemi, dokáží v nich najít podstatné informace.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu fyzika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání, k pochopení fungování mezilidských vztahů (v osobním životě i na pracovišti), učí se jednodušší orientaci v pracovněprávních vztazích, jsou vedeni k dodržování pracovních povinností.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci se učí využití obnovitelných zdrojů energií, ochranu před negativními účinky hluku, využití jaderné energie.
- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.6.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu - určí síly, které působí na tělesa a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají - určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly - vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie - určí výslednici sil působících na těleso - aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	1. Mechanika - jednotky SI, převody jednotek - pohyb přímočarý, jeho rychlost a dráha - pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb, skládání sil - tlakové síly a tlak v tekutinách
- vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a technické praxi - vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy a způsoby její změny - popíše princip nejdůležitějších tepelných motorů	2. Termika - teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie - tepelné motory - přeměna skupenství, struktura pevných látek, skupenské teplo

- popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a technické praxi	
- popíše elektrické pole z hlediska jeho na bodový elektrický náboj - řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona - popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN - určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem - popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	3. Elektřina a magnetismus - elektrický náboj tělesa, el. síla, el. pole, kapacita - el. proud, napětí, odpor, Ohmův zákon, polovodiče - mag. pole elektrického proudu, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos energie střídavým proudem
- rozliší základní druhy vlnění, popíše jeho šíření - charakterizuje základní vlastnosti zvuku, chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu - charakterizuje světlo a jeho rychlost - řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami - vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad - popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	4. Vlnění a optika - mechanické vlnění a kmitání - zvuk, jeho vlastnosti, ultrazvuk - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky, oko - druhy elektromagnetického záření, využití
- popíše strukturu atomu a stavbu elektronového obalu - popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony - vysvětlí podstatu radioaktivity, typy radioaktivního záření a ochranu před tímto zářením - popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	5. Fyzika atomu - model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití
- charakterizuje Slunce jako hvězdu - popíše objekty ve sluneční soustavě - zná příklady základních typů hvězd	6. Vesmír - Slunce, planety a jejich pohyb, hvězdy, komety

6.7 Chemie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.7.1 Pojetí předmětu chemie

6.7.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělání směřuje k tomu, aby žáci dovedli aplikovat získané chemické poznatky v odborné složce vzdělávání, v odborné praxi i v občanském životě. Dovedou využít běžných chemických látek v odborné praxi i v občanském životě a rozpoznat jejich vliv na zdraví člověka a životní prostředí, pochopit a osvojit si vybrané pojmy, zákonitosti, terminologii a chemické názvosloví, pracovat s chemickými rovnicemi, veličinami a jednotkami a uplatnit tyto znalosti a dovednosti při řešení úloh. Umí ovládat jednoduché laboratorní techniky, provádět laboratorní práce dle písemných návodů, zpracovat a zhodnotit výsledky měření, aktivně zvládá základní pravidla bezpečnosti práce s chemickými látkami a využívá informační technologie pro práci s informacemi.

6.7.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP 65-51-H/01 Kuchař - číšník z okruhu přírodovědné vzdělávání, části chemické vzdělávání. Učivo je zařazeno do prvního ročníku. Je rozdělen do 16 tematických celků, které na sebe navazují.

V rámci výuky chemie si žáci zopakují, prohloubí a rozšíří poznatky o základních chemických pojmech, jevech a zákonitostech získané na základní škole. Žáci jsou vedeni k aplikaci chemických poznatků do různých oblastí každodenního života a používání informačních technologií ve svém oboru. Důraz je kladen na posouzení chemických látek z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

6.7.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka chemie směřuje k tomu, aby žáci přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání, byli ochotni klást si existenční a etické otázky a hledat na ně řešení, vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace. Žáci dodržují zásady a předpisy BOZP.

6.7.1.4 Metody a formy práce

Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky a modelů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací. V laboratorních pracích žáci pracují ve skupinách.

6.7.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáků je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k přírodním vědám, získávání a využívání znalostí jako celoživotní potřebě.

Při hodnocení se bude klást důraz na porozumění učivu a schopnost aplikovat poznatky v životě. Důležitým kritériem pro hodnocení je dále adekvátní zohlednění aktivity žáka při výuce, jejich spontánního zapojování do dialogické metody výuky, schopnost a kvalita diskuse nad problémem. Dalším důležitým kritériem je dostatečná frekvence a různorodost ústního a písemného zkoušení s ohledem na rozvoj klíčových kompetencí.

Ústní zkoušení je prováděno individuálně, tzv. před tabulí, nebo frontálně kladením otázek s možností doplňování či zpřesňování odpovědí jinými žáky. Písemné zkoušení je aplikováno formou delších písemných prací zahrnujících více témat delšího časového období výuky. Písemné zkoušení je doplňováno písemnými testy.

6.7.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce chemie jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány níže uvedené dovednosti.

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí schopnost vhodně se vyjadřovat, obhajovat a formulovat své myšlenky, názory a postoje, diskutovat a respektovat názory druhých.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky efektivitě, využívání zkušeností, při laboratorních pracích pracovat v týmu, přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.
- **Matematické kompetence** – předmět učí žáky aplikovat základní matematické postupy při řešení praktických úloh.
- **Digitální kompetence** - učíme žáky používat základní digitální nástroje a software, které jsou specifické pro jejich odborné zaměření. Podporujeme žáky při využívání digitálních technologií pro efektivní plnění odborných úkolů a praktických cvičení. Vedeme žáky k používání digitálních nástrojů při vytváření jednoduché odborné dokumentace a komunikaci v jejich profesi

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu chemie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, jsou vedeni k uvědomění si nutnosti celoživotního vzdělávání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí
- **Člověk a digitální svět** – Žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

6.7.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí význam chemie - rozdělí chemii na jednotlivé obory - zná základní chemické zákony	1. Úvod - význam chemie, rozdělení chemie, základní chemické zákony
Žák: - dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek - popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi - vyjádří složení roztoku - provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi - popíše stavbu atomu, molekuly - popíše vznik chemické vazby	2. Obecná chemie - chemické látky a směsi, jejich vlastnosti, oddělování složek směsí, výpočty koncentrací - částicové složení látek, atom, molekula - chemická vazba - chemické prvky a sloučeniny, chemická symbolika, - periodická tabulka prvků - chemické reakce, chemické rovnice

- zná názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin - popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků - vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí	
- vysvětlí vlastnosti anorganických látek - tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin - charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny, posoudí vliv na zdraví a životní prostředí	3. Anorganická chemie - významné anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
- charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich vybrané deriváty, tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy - uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	3. Organická chemie - vlastnosti atomu uhlíku - základní názvosloví organických sloučenin - vybrané organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	4. Biochemie - chemické složení živých soustav - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje

6.8 Ekologie a biologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.8.1 Pojetí předmětu ekologie a biologie

6.8.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, porovnat, popsat a vysvětlit základní přírodní jevy, pochopit hlubší a komplexnější vztahy v přírodě.

Základní přírodovědné poznatky dovedou uplatnit v profesním i praktickém životě. Utvoří si kladný vztah k vlastnímu životu i životu ostatních, vytvoří si pozitivní postoj k přírodě a přírodním vědám.

Naučí se znát základní ekologické souvislosti a postavení člověka v přírodě, přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné praxi, aktivně se podílet na ochraně a tvorbě životního prostředí.

Cílem je rozvíjet i obecnější dovednosti – např. řešení problémů, práce s informacemi, využití ICT, práce v týmu, umění diskuze, umění správné argumentace na věcně biologickém podkladu.

6.8.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z okruhu přírodovědné vzdělávání, části biologické a ekologické vzdělávání. Učivo je zařazeno do prvního ročníku.

Učivo je zaměřeno na tematické celky – Základy biologie, Ekologie a Člověk a životní prostředí - a na formování žádoucích vztahů, postojů a návyků k životnímu prostředí se zřetelem na provázanost a mezipředmětové vztahy s fyzikou a chemií. Poznatky z předmětu jsou propojovány s odbornými předměty a s odborným výcvikem.

6.8.1.3 Směřování výuky v oblasti citů

Biologické vzdělávání usiluje o formování a posilování pozitivního postoje k životu a přírodě, uvědomění si vlastního názoru a jeho přiměřená obhajoba, respektování názorů ostatních lidí ve společnosti, odpovědnost za sebe sama, svá rozhodnutí a činy, spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, motivace k celoživotnímu vzdělávání v oblasti přírodních věd.

6.8.1.4 Metody a formy práce

V biologickém vzdělávání se uplatní technologická koncepce, tj. předávání informací použitím vhodného koncipování výuky.

Používané formy výuky - hromadná frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka a exkurze.

Používané metody – výklad, popis, práce s textem, řízený rozhovor, skupinová diskuse, názorně demonstrační a problémové metody, situační a inscenační metody, samostatná práce žáků a didaktické hry.

6.8.1.5 Hodnocení výsledků žáků

V hodnocení je vedle samotného prokázání vědomostí žáků sledována ještě aplikace znalostí, samostatnost při práci, schopnost práce v týmu, tvořivý přístup k úkolům, komunikační dovednosti, řešení problémů, přičemž v těchto oblastech jde především o hodnocení v rámci individuálních možností žáka.

Při hodnocení bude využíváno nejen individuální ústní zkoušení a písemné zkoušení (formou testů, popisování nákresů, zadávání úkolů v oblasti aplikace přírodovědeckého učiva v oboru), ale i samostatná práce žáka (např. referáty, práce se zdroji informací,..) a pozorování žáka (hodnocení chování, postojů, zodpovědnosti...).

6.8.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce biologie a ekologie jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák využívá stylů učení, které mu nejlépe vyhovují a v návaznosti na ně plánuje, organizuje a vyhodnocuje své učební činnosti, vyhledává informace z různých zdrojů, včetně zkušeností jiných, hodnotí jejich spolehlivost a využívá relevantní informace, písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevů jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje, učí se pracovat v týmu, podněcuje práci v týmu vlastními návrhy na zlepšení práce, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním přírodovědné terminologie, rozvíjí aktivní diskusi - formulace a obhajoba svých názorů a postojů při současném respektování názoru druhých, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím,..), předmět učí adekvátní reakci na hodnocení a způsob jednání ze strany jiných lidí, schopnost přijímat kritiku a rady.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, nacházet uplatnění při práci v týmu, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, v předmětu se učí péči o svůj fyzický i duševní rozvoj, vědomí důsledků nezdravého životního stylu a závislostí, hledání odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých přírodních procesů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, zdůvodňuje význam životního prostředí pro člověka a jedná v duchu udržitelného rozvoje.
- **Digitální kompetence** - vedeme žáky k používání digitálních nástrojů pro pozorování a záznam biologických jevů, podporujeme žáky při využívání digitálních technologií k pochopení základních ekologických problémů a učíme žáky vyhledávat a hodnotit ekologické informace z digitálních zdrojů a aplikovat je v každodenním životě

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu biologie a ekologie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o citlivých tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům.
- **Člověk a svět práce** – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, rozlišuje témata, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání, je schopen respektovat nadřízeného a pracovat v kolektivu.
- **Člověk a životní prostředí** – stěžejní téma ve výuce, žáci jsou vedeni k posouzení vlivu člověka na přírodu a životní prostředí (rizika úniku nebezpečných látek, radiační havárie, vlivy průmyslu, zemědělství, cestovního ruchu,...), k ochraně přírody a přírodních zdrojů, k ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – Žák využívá digitální technologie k vyhledávání informací a orientuje se v digitálním prostředí při učení bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě.

6.8.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi - vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav - popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly - uvede základní skupiny organismů a porovná je - objasní význam genetiky - popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav - vysvětlí význam zdravé výživy a uvede princip zdravého životního stylu - uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence	1. Základy biologie - vznik a vývoj života na Zemi - vlastnosti živých soustav - typy buněk - rozmanitost organismů a jejich charakteristika - dědičnost a proměnlivost - zdraví a nemoc
- vysvětlí základní ekologické pojmy - charakterizuje abiotické a biotické faktory prostředí - charakterizuje základní vztahy mezi organizmy ve společenstvu - uvede příklad potravního řetězce - popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického - charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	2. Ekologie - základní ekologické pojmy - ekologické faktory prostředí - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě a tok energie - typy krajiny

- popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody - hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí - charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví - charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí - popíše způsoby nakládání s odpady - charakterizuje globální problémy na Zemi - uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci - uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu - uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí - vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, technologických, ekonomických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí - zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí - na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	3. Člověk a životní prostředí - vzájemné vztahy mezi člověkem a životním prostředím - dopady člověka na životní prostředí - přírodní zdroje energie a surovin - odpady - globální problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí
--	---

6.9 Matematika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	128 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.9.1 Pojetí předmětu matematika

6.9.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání, volném čase apod.).

Cílem předmětu je naučit žáky efektivně numericky počítat a umět odhadnout výsledek, posoudit výsledky řešení vzhledem ke skutečnosti, používat a převádět běžně užívané jednotky (délka, plocha, objem, čas, hmotnost, měna), využívat matematických poznatků v praktických úlohách, porozumět jednodušším matematickým vyjádřením, matematizovat jednoduché reálné situace a využívat informace zadané různými způsoby – tabulky, grafy.

6.9.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu matematické vzdělávání. Žák si v matematice osvojí potřebné znalosti a dovednosti při numerickém počítání s reálnými čísly. Získá přehled o vlastnostech geometrických útvarů a to jak v rovině, tak i v prostoru, naučí se správně používat a převádět jednotky. Osvojí si znalosti potřebné pro řešení lineárních rovnic, nerovnic a jejich soustav. Naučí se dosazovat za proměnnou a určit hodnotu výrazu. Získá vědomosti důležité pro vyhodnocování informací získaných z grafů, diagramů a tabulek.

Při výuce budou používány pomůcky jako kalkulačka, matematické tabulky a učebnice (Calda, E.: Matematika pro dvouleté a tříleté učební obory středních odborných učilišť, 1.- 3. díl).

6.9.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby žáci získali pozitivní postoj k matematickému vzdělávání, motivaci k celoživotnímu vzdělávání, důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, houževnatost a kritičnost.

6.9.1.4 Metody a formy práce

Hlavní organizační formou výuky je, pro jeho časovou efektivnost a také se zřetelem k jeho výchovné funkci, frontální vyučování. Ve výuce matematiky budou využívány informačně receptivní metody, reproduktivní metody a metody problémového výkladu. Informačně receptivní metoda, eventuálně problémový výklad budou uskutečňovány metodami monologickými, dialogickými, prací s učebnicí nebo projekcí. Metoda reproduktivní bude uskutečňována zejména prací s učebnicí.

6.9.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Hodnocení žáků v matematice bude prováděno jak písemnou, tak ústní formou. V každém pololetí je zadávána jedna významná písemná práce. Její vypracování trvá jednu vyučovací hodinu a se stejnou dobou se počítá na analýzu písemné práce. Obsahem písemné práce bude učivo probrané v daném pololetí školního roku. Získaná známka bude důležitou součástí při hodnocení znalostí a vědomostí žáku. Při hodnocení znalostí jsou zohledněni žáci se specifickými poruchami učení.

6.9.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce matematiky jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), při řešení úkolů spolupracuje, předmět napomáhá předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním matematické terminologie, rozvíjí formulace a obhajobu svých názorů a postojů, prezentaci výsledků práce jiným osobám (spolužákům, vyučujícím,..), předmět učí adekvátní reakci na hodnocení a způsob jednání ze strany jiných lidí, schopnost přijímat kritiku a rady.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, v předmětu se učí hledat odpovědi na otázky související s průběhem a příčinami různých matematických jevů.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.
- **Matematické kompetence** – v předmětu se žák učí zvolit odpovídající matematické postupy a techniky, využívat různé formy grafického znázornění, převody jednotek a odhady výsledků.

Digitální kompetence - žáci pracují s internetem, médií a odbornými publikacemi, dokáží v nich najít podstatné informace

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu matematika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti.
- **Člověk a svět práce** – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni vhodnými početními příklady k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** – předmět slouží především k vyhledávání informací a využití PC k početním operacím a prezentaci vlastní práce.

6.9.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - provádí aritmetické operace s přirozenými, celými, racionálními čísly - používá různé zápisy racionálních čísel - zaokrouhlí desetinné číslo - znázorní číslo na číselné ose - používá trojčlenku pro výpočet přímé a nepřímé úměrnosti, procent	1. Operace s reálnými čísly Přirozená čísla a početní operace v $\mathbb{N}$, dělitelnost čísel (2, 3, 4, 5, 10) Celá čísla a operace s nimi Racionální čísla a operace s nimi Absolutní hodnota, znázornění čísel na číselné ose Intervaly, průnik a sjednocení intervalů Procenta, úrok Trojčlenka (přímá a nepřímá úměrnost)

- řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu – zaměření úloh dle příslušného učebního oboru - cvičení z finanční matematiky	Poměr Základy fin. matematiky – spoření, úvěry
- určí druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátoru - ovládá početní výkony s mocninami s celočíselným exponentem	2. Mocniny a odmocniny Druhá mocnina a odmocnina Mocniny s přirozeným exponentem Mocniny s celočíselným exponentem Cvičení
- vypočítá hodnotu výrazu - provádí operace s výrazy - rozloží mnohočlen na součin - užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin - určí podmínky smyslu výrazu, zjednodušuje lomené výrazy a provádí operace s lomenými výrazy	3. Výrazy a jejich úpravy Výrazy, hodnota výrazu, mnohočleny Početní operace s výrazy (+, -, .) Rozklad na součin (vytýkání, rozkladové vzorce) Lomené výrazy (podmínky, zjednodušování lomených výrazů a operace s nimi) Slovní úlohy, spoření, splátky úvěrů
- vyhledává a zpracovává data, porovnává data - pracuje s údaji vyjádřenými v diagramech, grafech a tabulkách	4. Práce s daty

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - řeší lineární rovnice o 1 neznámé - řeší lineární nerovnice o 1 neznámé, je schopen výsledek zapsat na číselnou osu - řeší jednoduché slovní úlohy, řeší slovní úlohy rovnicí	1. Řešení rovnic a nerovnic Lineární rovnice o jedné neznámé Lineární nerovnice o jedné neznámé Slovní úlohy Vyjádření neznámé ze vzorce Cvičení
- sestrojí (jednodušší konstrukce) trojúhelník, rovnoběžník a lichoběžník ze zadaných údajů - užívá pro výpočty Pythagorovu větu, orientuje se v goniometrických funkcích - určí obvod a obsah - čtverec, obdélník, rovnoběžník, lichoběžník, trojúhelník, pravidelné mnohoúhelníky (s využitím tabulek) - určí obvod a obsah kruhu a vzájemnou polohu přímky a kružnice - řeší praktické úlohy z běžného života	2. Planimetrie Základní pojmy a označení Trojúhelník, shodnost a podobnost trojúhelníků Pravoúhlý trojúhelník – Pythagorova věta Goniometrické funkce, trigonometrie pravoúhlého trojúhelníka Mnohoúhelníky, čtyřúhelníky Pravidelné mnohoúhelníky Kruh, kružnice Cvičení
- vyhledává a zpracovává data, porovnává je - pracuje s údaji vyjádřenými v diagramech, grafech a tabulkách	3. Práce s daty

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - sestrojí graf funkce - určí, zda funkce roste nebo klesá - využívá poznatky o funkcích k řešení praktických úloh – např. spotřeba materiálu, pohonných hmot, časová náročnost činností	1. Funkce Základní pojmy – funkce, definiční obor, obor funkčních hodnot, graf Typy funkcí: Lineární funkce Přímá úměrnost Konstantní funkce Kvadratická funkce Nepřímá úměrnost Cvičení
- řeší sčítací nebo dosazovací metodou jednodušší soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, s pomocí učitele řeší slovní úlohy se vztahem k učebnímu oboru nebo z běžného života soustavou rovnic - řeší soustavy lineárních nerovnic a znázorňuje výsledek na číselné ose a zapíše ho intervalem	2. Řešení rovnic a nerovnic v R Soustavy dvou lineárních rovnic o dvou neznámých, slovní úlohy Soustavy dvou lineárních nerovnic o jedné neznámé Souhrnné opakování
- určí vzájemnou polohu bodů, přímek a rovin - rozlišuje základní tělesa a vypočítá jejich povrch a objem - aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, např. výpočet objemu, spotřeby materiálu na výrobu těles (nádoby, střechy, různé výrobky daného tvaru), hmotnosti	3. Výpočet povrchů a objemů těles Vzájemná poloha bodů, přímek a rovin Základní tělesa Krychle, kvádr Pravidelný hranol Válec Pravidelný jehlan Rotační kužel Koule a její části Opakování

- rozumí pojmu náhodný pokus a výsledek náhodného pokusu - určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých příkladech - chápe pojmy: prvek statistického souboru, rozsah souboru, hodnota znaku - rozlišuje kvalitativní a kvantitativní znaky - je seznámen s absolutní a relativní četností znaku - určuje údaje z tabulek, grafů a diagramů - rozumí grafickému znázornění pomocí sloupcového grafu a spojnicového diagramu - určí aritmetický průměr hodnot kvantitativního znaku - najde ve statistickém souboru hodnotu znaku nejčastější a prostřední - je seznámen s aplikací poznatků statistiky v praktických úlohách	4. Pravděpodobnost a statistika Náhodný pokus, náhodný jev, opačný jev, jistý a nemožný jev Výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu Základní pojmy, statistický soubor, rozsah souboru Statistický znak, rozdělení Absolutní a relativní četnost Sloupcový graf, spojnicový diagram Aritmetický průměr Modus a medián Řešení praktických úloh s využitím statistiky
- chápe pojmy nákupní cena, kalkulační cena, kalkulační přírážka, DPH, prodejní cena - umí vypočítat prodejní cenu pokrmu i nápoje - chápe pojmy hrubá mzda, daň z příjmu fyzických osob, zdravotní a sociální pojištění, čistá mzda - rozumí výpočtu mzdy	5. Specifické učivo Výpočet prodejní ceny pokrmů a nápojů Výpočet mzdy
- vyhledává a zpracovává data, porovnává data - pracuje s údaji vyjádřenými v diagramech, grafech a tabulkách	6. Práce s daty

6.10 Literárně estetická výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	64 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.10.1 Pojetí předmětu literárně estetická výchova

6.10.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, přispívat ke kultivaci člověka, učit orientovat se v literárním díle a zaujímat k němu vlastní postoje a přispívat k formování etického a občanského profilu žáka. Předmět rozvíjí komunikační schopnosti žáka a ovlivňuje hodnotové orientace a postoje nejen v oblasti umělecké a kulturní, ale v širší oblasti společenské a mezilidské. Učí žáky získávat přehled o kulturním dění a vysvětluje žákům vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

6.10.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu estetické vzdělávání. Celková hodinová dotace činí 64 hodin. Učivo je zpracováno do 2. a 3. ročníku.

V předmětu se prohlubuje znalosti mateřského jazyka, kultivuje jeho projev a chování v určitých společenských situacích, seznámí žáky s kulturními institucemi ČR a regionu, přesvědčí žáky o kulturních hodnotách a seznámí je s některými základními uměleckými díly. Žáci navštíví kulturní akci.

Těžiště literární výuky tvoří četba, rozbor a interpretace konkrétních děl doplněných poznámkami potřebnými pro pochopení uměleckého díla, žáci pochopí přínos díla pro tehdejší i dnešní dobu.

6.10.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka je směřována k tomu, aby se žáci učili orientovat v uměleckém a literárním díle a zaujímat k němu vlastní postoje, aby přispívala k formování etického a občanského profilu žáka. Práce s uměleckým textem je zaměřena na výchovu k vědomému čtenářství, žák je vychováván k vytváření si vlastní knihovny.

6.10.1.4 Metody a formy práce

Při výuce se využívá frontální forma v kombinaci se skupinovou i samostatnou prací. Nejpoužívanějšími metodami budou kombinace výkladu a řízeného rozhovoru spolu s písemným řešením zadaných úkolů. Součástí výuky bude užití multimediální techniky jak v úloze motivační, tak v poloze vzdělávání - například pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů a k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.

Výuku rozvíjí i návštěvy filmových a divadelních představení, výstav a ukázky poslechů textů a obrazový materiál. K výuce budou používány čítanky a pracovní listy, které učitel připraví, žáci si budou poznámky zapisovat do sešitů nebo do pracovních listů. Pravidelně se bude využívat sledování kulturního dění v regionu a ČR.

6.10.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Úroveň žáky získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy. Žák je hodnocen z několika pohledů: vlastní tvůrčí činnost, znalosti ověřené přezkoušením, přístup k řešení problémů, reakce na problémy.

Žák je hodnocen za esteticky tvořivé aktivity (tvorba vlastního produktu, dokončení příběhu, logické uspořádání neuspořádaného textu aj.)

Během pololetí jsou průběžně zařazovány různé druhy kontrolních činností (testy, ústní zkoušení).

6.10.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Při výuce literárně estetické výchovy jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především dále uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák využívá různé techniky učení, umí si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, využívá pro učení různé informační zdroje (včetně zkušeností jiných), písemně zaznamenává podstatné myšlenky či údaje z textů a projevy jiných lidí.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, při řešení úkolů spolupracuje, předmět napomáhá předcházet možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Komunikativní kompetence** – žáci se vyjadřují přiměřeně k účelu jednání v projevech mluvených i psaných, dokáží se vhodně prezentovat při oficiálním jednání, umí zpracovávat věcně, správně a srozumitelně přiměřené texty.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, schopnost přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly, žáci dokáží přijímat rady a kritiku od druhých lidí, pracují v týmu, uznávají autoritu nadřízených.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, navštěvuje kulturní akce, knihovny, archivy; sleduje kulturní situaci; nachází v uměleckých dílech životní příklad a poučení.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě.
- **Digitální kompetence** – Žák rozvíjí při práci s elektronickými texty základní čtenářské dovednosti, jako je orientace v textu a porozumění obsahu; žák si uvědomí důležitost respektování autorských práv a dodržování základních pravidel etického chování při používání digitálních technologií. Učíme žáky používat digitální nástroje pro jednoduchou tvorbu a prezentaci literárních textů a k záznamu a sdílení jednoduchých kulturních projektů.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu literárně estetická výchova prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – žáci znají zásady správného jednání s lidmi, dokáží se orientovat v nabídce médií, váží si materiálních a duchovních hodnot.
- **Člověk a svět práce** – žák se učí systematicky pracovat na zadaných tématech, která poskytují vhodný základ pro profesní i osobní celoživotní vzdělávání, je schopen respektovat nadřízeného a pracovat v kolektivu, naučí se verbálně i písemně prezentovat při nejrůznějších jednáních.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni vhodnými texty k posouzení vlivu člověka na životní prostředí, k ochraně přírody a přírodních zdrojů, ochraně zdraví člověka.
- **Člověk a digitální svět** - Učíme žáky, jak používat digitální média k jednoduché literární tvorbě a jak při hodnocení výsledků této tvorby aplikovat základní estetická kritéria.

6.10.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění - samostatně vyhledává informace v této oblasti, vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	Druhy umění a ukázky druhů umění - oblasti výtvarného umění
- rozumí hlavním literárním směrům a zná představitele české a světové literatury	Literární druhy a žánry ve vybraných dílech naší a světové literatury - hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby
- vyjádří vlastní zážitky v oblasti umění, diskutuje o něm, text interpretuje, postihne sémantický význam - pozná typické znaky kultur hlavních národností na našem území, chápe význam umění pro člověka, rozlišuje hodnotnou a brakovou literaturu, váží si kulturních hodnot a je tolerantní k odlišným kulturám	Četba a interpretace literárních textů - kulturní, historické a jiné zajímavosti, které se odrážejí v umělecké tvorbě - regionální a etnografické zvláštnosti, aktuální literární a kulturní podněty, mediální podoba literární tvorby, mytologie, biblické příběhy, výklad světa, lidová slovesnost, literatura pro děti – pohádka, ilustrace - umělecká díla a kytce
- má přehled o kulturních institucích ČR a regionu, umí se orientovat v nabídce kulturních akcí	Kulturní instituce ČR a regionu - divadla v Praze a Brně - muzea, knihovny, internet
- navštěvuje divadelní i filmová představení, výstavy, koncerty, besedy, buduje si vlastní knihovnu, sleduje tisk a hodnocení akcí, sám vyjadřuje názory a diskutuje o nich - vyjádří vlastní prožitky z daných uměleckých děl	Rozbor filmu, výstavy, literárního díla
- ovládá principy a normy společenského chování v určité situaci	Společenská výchova
- rozebírá texty z vybraných děl autorů, vnímá sémantický význam textu, umí najít a vyjádřit hlavní myšlenku textu nebo díla, vyjadřuje vlastní prožitky z četby, poslechu, filmového či divadelního představení, je schopen představit svoji oblíbenou knihu, postavy aj. - rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů, text interpretuje a debatuje o něm	Významné osobnosti českého a světového literárního umění - práce s literárním textem - poezie - próza - drama - verš, metafora, refrén, symbol - písňový text - vlastní rozbor
- na příkladech objasní výsledky lidské umělecké činnosti v různých historických	Umění jako specifická výpověď o reálných skutečnostech

obdobích, samostatně vyhledává informace v této oblasti a pracuje s nimi	- kulturní, historické, technické a jiné zajímavosti, které se odrážejí v umělecké tvorbě - regionální tematika - konfliktní vztahy - intolerance, rasismus - láska k rodné zemi v literatuře - novinářství
- rozumí hlavním literárním směrům a zná představitele české a světové literatury	Hlavní literární směry a jejich představitelé v kontextu doby - různé druhy našeho a světového umění, jejich tradiční a mediální podoba - moderní literatura
- na základě poznatků se orientuje v české a světové kinematografii - sleduje informace o nových filmech - pěstuje v sobě náročného diváka - dovede vyjádřit vlastní prožitky a názory - při návštěvě kin a divadel uplatňuje základní normy společenského chování - uvědomuje si vliv prostředků masové komunikace	Historie světového a českého filmu - nejslavnější české filmy, režiséři, herci - současná filmová produkce - film, televize, počítač
- navštíví kulturní vystoupení nebo událost v místě školy	Kulturní akce

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - má přehled o historických meznících lidstva, uvědomuje si význam slov hrdinství a statečnost, vlastenectví - umí vyjádřit prožitek z této četby	Historické události v literatuře - téma války nejen v literatuře - boj za spravedlivý řád, demokracii a proti diktatuře
- sleduje současné dění, vyhledává informace o moderním umění, uvědomuje si význam reklamy, snaží se o vlastní stanovisko, tvoří slogan, propagační leták, vlastní vizitku	Moderní umění a vliv reklamy na životní styl
- chápe hudbu jako druh umění, sleduje také texty písní, chápe sémantický význam textů písní - chápe hudbu jako zdroj zábavy a poznání	Hudební umění - hudba a poezie - hudba a film - slavní skladatelé a slavné skladby - moderní hudba
- rozvíjí své schopnosti uplatňovat estetické normy ve svém okolí, v běžném životě i na pracovišti, je veden k pořádku, čistotě, toleranci, úctě, aktivitě využívání volného času - seznamuje se se životním stylem dřívějších generací	Životní styl dnes a dříve - kultura životního prostředí a volný čas - kultura odívání - kultura bydlení

- sleduje módní trendy odívání	
- pracuje tvořivě, pracuje se zadanými i zvolenými texty autorů české i světové literatury, připravuje na zadané téma samostatnou práci, přednese ji	Významní autoři dle výběru žáků
- rozlišuje význam slov humor, satira, ironie, vyjadřuje vlastní prožitky, chápe podstatu literární satiry - pracuje s časopisy, vytvoří jednoduchý kreslený vtip	Humor, satira, ironie. Kreslené vtipy
- uvědomuje si specifika regionu, podporuje kulturní tradice a lidové zvyky, orientuje se v místních kulturních akcích - zná místní pověsti - zná slavné osobnosti regionu, navštěvuje kulturní akce	Umění severomoravského regionu - tradice a zvyky na Moravě - regionální pověsti - slavné osobnosti regionu
- vychovává v sobě náročného diváka, chápe nezastupitelné místo divadla v uměleckém světě i ve svém životě, uplatňuje pravidla společenského chování při návštěvě představení - předvádí dramatická vystoupení nebo ukázky z her (hra na divadlo) - rozlišuje pojmy tragédie a komedie, umí pojmenovat slavné dramatiky	Divadlo a dramatické umění - Národní divadlo v Praze - brněnská divadla - tragédie, komedie - dramatizace
- samostatně vyhledává příběhy svých vrstevníků v literárních dílech, ve filmech - vyjadřuje svůj postoj k současným problémům mládeže - hledá literární vzory, idoly - hodnotí kompozici textu	Mladý hrdina v současné české a světové literatuře na základě vlastní četby
- dokáže vyjmenovat umělecké slohy a stručně je charakterizovat - pozná slavné stavby současnosti i minulosti - zajímá se o výtvarná díla slavných malířů - navštěvuje výstavy a muzea	Výtvarné umění a architektura

6.11 Tělesná výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.11.1 Pojetí předmětu tělesná výchova

6.11.1.1 Obecné cíle předmětu

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot a cílevědomě je chránit, rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví, preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány. Předmět vede žáky k racionálnímu jednání v situacích osobního a veřejného ohrožení, učí chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.).

Učí žáky pojímat zdraví a tělesnou zdatnost jako hodnoty potřebné ke kvalitnímu prožívání života a znát prostředky, jak chránit své zdraví, poskytnout neodkladně první pomoc, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev, preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu, vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž, pociťovat radost a uspokojení z prováděné tělesné (sportovní) činnosti.

Žáci umí využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play, kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup.

6.11.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z RVP z obsahového okruhu vzdělávání pro zdraví. Tato oblast si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, pohybové aktivity, stres, jednostranné činnosti, disharmonické lidské vztahy a jiné vlivy na zdraví.

Důraz se klade na výchovu proti závislostem (na alkoholu, tabákových výrobcích, drogách, doplňcích výživy, hracích automatech, internetu aj.), proti médii vnucovanému ideálu tělesné krásy mladých lidí a na výchovu k odpovědnému přístupu k sexu. Protože jsou lidé v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Oblast vzdělávání pro zdraví zdůrazňuje roli žáka jako aktivního činitele při provádění a zapojení do rozhodovacích procesů řízení příslušných aktivit. V tělesné výchově se rozvíjí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

6.11.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a k čestné spolupráci při společných aktivitách a soutěžích.

6.11.1.4 Metody a formy práce

Ve vzdělávání pro zdraví se uplatní technologická koncepce, tj. předávání informací použitím vhodného koncipování výuky.

Používané formy výuky - hromadná frontální výuka, skupinová výuka, individuální výuka. Při posilování je nutné dodržovat princip optimální zátěže a odpočinku, princip postupně se zvyšující a variabilní zátěže a princip opakování.

Používané metody – hlavní metodou je praktické cvičení, dále slovní metody (monologické, dialogické), názorné demonstrační metody (pozorování, předvádění – ukázka, „pokus – omyl“, demonstrace obrazů statických, projekce statická a dynamická), metody standardního (nepřetržitého nebo přerušovaného) zatížení a metody střídavého (nepřetržitého nebo přerušovaného) zatížení.

Využívané materiální technické zabezpečení – atletický stadion, fotbalové hřiště, tělocvična, posilovna, vybavení pro jednotlivá sportovní odvětví.

6.11.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení a klasifikace žáku je chápána jako součást výchovného působení a vytváření vztahu k tělesné výchově a sportu jako celoživotní potřebě. Hodnocení žáků v TV má tři základní složky:

- a) hodnocení vlastní aktivity žáka při hodinách TV, jeho přístup k pohybovým činnostem a snaze se naučit něčemu novému
- b) hodnocení pohybových schopností a dovedností u konkrétního jedince, herní činnosti jednotlivce a týmový herní výkon u daného žáka
- c) testování tělesné zdatnosti – motorické testy

Všechny tři složky při individuálním hodnocení jsou velice důležité. Pohybové dispozice a schopnosti jedince jsou ale z větší části předurčeny (somatické předpoklady a zdravotní stav žáka), proto je při konečném hodnocení nejdůležitější vlastní aktivita žáka při hodinách a jeho snaha o změnu ve vlastním výkonu (dovednosti), zvládnutí konkrétního splnitelného cíle (dílčího úkolu), snaha o aktivitu a vztah k pohybu, zájem o tělesnou výchovu a sport a vztah k plnění úkolů tělesné výchovy, projevující se v chování žáků.

6.11.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V tělesné výchově se nejvíce rozvíjejí tyto klíčové kompetence:

- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni komunikovat při pohybových činnostech, diskutovat o pohybových činnostech, vyjadřovat své názory.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky kriticky hodnotit kvalitu svých pohybových schopností, dovedností a dosažených výkonů, uvědomovat si své přednosti a nedostatky v jednotlivých sportovních odvětvích, jednat v rámci pravidel fair play, nadále pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj získanými prostředky z TV, klást důraz na týmový herní výkon družstva, uznávat autoritu nadřízených.
- **Digitální kompetence** – žáci umí vyhledat na počítači nebo tabletu výsledky sportovních utkání a informace o sportovních akcích.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu tělesná výchova prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti a orientaci ve sportovním prostředí.
- **Člověk a svět práce** – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou prostřednictvím sportovních činností v přírodních terénech vedeni k odpovědnému vztahu k prostředí, ve kterém žijí.
- **Člověk a digitální svět** – žáci získají znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví

6.11.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - umí poskytnout první pomoc sobě a jiným - zná důležitá tel. čísla a varovné signály	Hygiena a bezpečnost První pomoc
- zvládne rozcvičení všeobecné a speciální - uplatňuje základní techniku a ovládá pravidla vybraných atletických disciplín - zlepšuje své dosažené výkony - je si vědom škodlivosti používání nedovolených prostředků (doping) - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě	Atletika - běžecká abeceda a speciální běžecká cvičení - běhy 100, 400, 800(D), 1500(H) - skok daleký – rozběhová a odrazová fáze - vrhy a hody - hod granátem, vrh koule 3 kg a 5 kg
- zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce vybrané sportovní hry - zlepší svůj herní projev ze základní školy - ovládá pravidla hry a signalizaci rozhodčího - zná základní taktické požadavky hry - řídí se pravidly fair – play	Sportovní hry - kopaná – přihrávka, zpracování střelba - softbal – házení, chytání, odpal, pohyb - odbíjená – odbití obouruč vrchem , spodem, podání, hra - košíková – driblink, střelba, přihrávka, hra + pravidla - florbal – přihrávka, zpracování, střelba,

- dává své přednosti ve prospěch kolektivu - uvědomuje si důležitost každého člena týmu i svůj přínos pro tým - nebojí se konfrontace (soutěživost)	- ostatní – sálová kopaná, frisbee
- koordinuje své pohyby - umí sestavit jednoduché pohybové vazby - zná zásady dopomoci a záchrany a umí ji poskytnout - zlepšuje svou prostorovou orientaci	Gymnastika - cvičení na nářadí – přeskok - prostná - šplh - tyč
- rozvíjí své silové dispozice - zná zásady střídavého zatížení (zátěž-odpočinek) - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení v posilovně	Posilování – posilovna - kruhový provoz – posilování všech svalových partií těla
- využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - ovládá zásady týmové práce	Pohybové hry - závodivé, štafetové, motivační
- zná zásady rozcvičení a protažení před a po tělesném výkonu - vnímá pozitivně nutnost procvičení všech svalových partií těla - uvědomuje si nutnost relaxace	Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotní
- dodržuje zásady ochrany životního prostředí - ovládá zásady poskytnutí první pomoci - rozvíjí orientaci v terénu - dodržuje pravidla silničního předpisu	Sportovně turistický kurz 4-6 dní - orientace v terénu, jízda na kole, - zásady první pomoci, pohybové hry
- uvědomuje si význam pravidelného cvičení při zvyšování výkonnosti - umí odhadnout svou tělesnou zdatnost	Testování tělesné zdatnosti

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - při cvičení dodržuje zásady bezpečnosti, tak aby neohrozil zdraví své a svých spolužáků	Hygiena a bezpečnost
- zvládne rozcvičení všeobecné a speciální - uplatňuje základní techniku a ovládá pravidla vybraných atletických disciplín - zlepšuje své dosažené výkony - je si vědom škodlivosti používání nedovolených prostředků (doping) - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě	Atletika - běžecká abeceda a speciální běžecká cvičení - běhy 100, 1500 m (D), 3000 m (H) - štafetová předávka, fartlek - skok daleký – rozběhová a odrazová fáze - vrhy a hody - hod granátem, vrh koulí 3 kg a 5 kg
- zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce vybrané sportovní hry - zlepší svůj herní projev ze základní školy	Sportovní hry - kopaná – individuální činnost jednotlivce, hra, taktika

- ovládá pravidla hry a signalizaci rozhodčího - zná základní taktické požadavky hry - řídí se pravidly fair – play - dává své přednosti ve prospěch kolektivu - uvědomuje si důležitost každého člena týmu i svůj přínos pro tým - nebojí se konfrontace (soutěživost)	- softbal – házení, chytání, odpal, pohyb, taktika - odbíjená – odbití obouruč vrchem, spodem, podání, hra - košíková – driblink, střelba, přihrávka, hra, obrana osobní a zónová - florbal – přihrávka, zpracování, střelba, - ostatní – sálová kopaná, frisbee
- zlepšuje koordinaci svých pohybů - umí sestavit složitější pohybové vazby - zná zásady dopomoci a záchrany a umí ji poskytnout - zlepšuje svou prostorovou orientaci	Gymnastika - cvičení na nářadí – přeskok - prostná - šplh – tyč - rytmická gymnastika - aerobic
- rozvíjí své silové dispozice - umí si sám sestavit kruhový provoz - zná zásady střídavého zatížení (zátěž-odpočinek) - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení v posilovně	Posilování – posilovna - kruhový provoz – posilování všech svalových partií těla
- rozliší nutnou sebeobranu - respektuje soupeře - nezneužívá svých silových dispozic	Úpoly – pády, přetahy, hry
- využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - ovládá zásady týmové práce	Pohybové hry - závodivé, štafetové, motivační
- zná zásady rozcvičení a protažení před a po tělesném výkonu - vnímá pozitivně nutnost procvičení všech svalových partií těla - uvědomuje si nutnost relaxace	Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotní
- chápe odlišnosti chování v zimním horském prostředí - zná zásady bezpečného chování a první pomoci - zvládá základní lyžařské dovednosti a zdokonaluje se v nich	Lyžování – kurz 4-6 dní - sjezdové lyžování, snowboarding, - chování v horském prostředí
- uvědomuje si význam pravidelného cvičení při zvyšování výkonnosti - umí odhadnout svou tělesnou zdatnost	Testování tělesné zdatnosti

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodin celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - dodržuje základní hygienické a bezpečnostní normy - při cvičení dodržuje zásady bezpečnosti, tak aby neohrozil zdraví své a svých spolužáků - zdokonaluje základy 1.pomoci	Hygiena a bezpečnost
- zvládne rozcvičení všeobecné a speciální	Atletika

- uplatňuje základní techniku a ovládá pravidla vybraných atletických disciplín - zlepšuje své dosažené výkony - je si vědom škodlivosti používání nedovolených prostředků (doping) - uvědomuje si prospěšnost pohybu v přírodě	- běžecká abeceda a speciální běžecká cvičení - běhy 100 m, 1500 m (D), 3000 m (H), na 12 minut - štafetová předávka, fartlek - skok daleký – technika skoku - vrhy a hody - hod oštěpem technika
- zlepší se v základních herních činnostech jednotlivce vybrané sportovní hry - zlepší svůj herní projev ze základní školy - ovládá pravidla hry a signalizaci rozhodčího - zná základní taktické požadavky hry - řídí se pravidly fair – play - dává své přednosti ve prospěch kolektivu - uvědomuje si důležitost každého člena týmu i svůj přínos pro tým - nebojí se konfrontace (soutěživost)	Sportovní hry - kopaná – hra, taktika, systémy - softbal – házení, chytání, odpal, pohyb, taktika, hra - odbíjená – odbití obouruč vrchem, spodem, podání, hra - košíková – driblink, střelba, přihrávka, hra, obrana osobní a zónová - florbal – přihrávka, zpracování, střelba, hra - ostatní – sálová kopaná, frisbee
- koordinuje své pohyby na vyšší úrovni - umí sestavit složitější pohybové vazby - ovládá zásady dopomoci a záchrany a umí ji poskytnout - zlepšuje svou prostorovou orientaci	Gymnastika - cvičení na nářadí – přeskok, kruhy - protná sestava 5-6 prvků - šplh – tyč - rytmická gymnastika - aerobic
- rozvíjí své silové dispozice - umí si sám sestavit kruhový provoz - zná zásady střídavého zatížení (zátěž - odpočinek) - dodržuje hygienické a bezpečnostní zásady při cvičení v posilovně	Posilování – posilovna - kruhový provoz – posilování všech svalových partií těla
- využívá své pohybové schopnosti a dovednosti - ovládá zásady týmové práce	Pohybové hry - závodivé, štafetové, motivační
- zná zásady rozcvičení a protažení před a po tělesném výkonu - vnímá pozitivně nutnost procvičení všech svalových partií těla - uvědomuje si nutnost relaxace	Tělesná cvičení - pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, kompenzační, relaxační, zdravotní
- uvědomuje si význam pravidelného cvičení při zvyšování výkonnosti - umí odhadnout svou tělesnou zdatnost	Testování tělesné zdatnosti

6.12 Informatika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.12.1 Pojetí předmětu informatika

6.12.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

6.12.1.2 Charakteristika učiva

Obsah učiva vychází z RVP z obsahového okruhu Informatické vzdělávání.

Předmět je zaměřen na to, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali navrhované i existující algoritmy, postupy nebo informatická řešení
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka)
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

6.12.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Žáci získají pozitivní vztah k Informatickému vzdělávání, jsou připraveni pro řešení praktických úkolů, které dnešní člověk využívá v pracovním i běžném osobním životě, uvědomují si rizika a výhody práce s digitálními technologiemi.

6.12.1.4 Metody a formy práce

Žáci mohou používat vhodná prostředí, pomůcky, ale i různé běžně dostupné nástroje, programy a technologie. S informatickými koncepty se seznamují prostřednictvím vlastní zkušenosti s řešením rozmanitých problémových situací. Setkávají se i se situacemi blízkými jejich životu a odborné praxi. Některé řeší s pomocí programování a technologií, některé bez nich. Charakteristickým znakem

výuky je to, že žáci postup řešení aktivně hledají a testují ve skupinách nebo samostatně, není cílem postupovat pouze podle předem daných návodů.

6.12.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Slovně je hodnocen žák v průběhu vyučovací hodiny za zpracování úkolu na PC. Známkou je žák hodnocen za samostatné vypracování úkolu.

6.12.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V ICT jsou klíčové kompetence rozvíjeny průběžně. V průběhu výuky jsou posilovány především tyto uvedené dovednosti.

- **Kompetence k učení** – žák se naučí využívat pro učení různé informační zdroje získané prostřednictvím digitálních technologií.
 - **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života získáváním informací o problému pomocí digitálních technologií.
 - **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni formulovat problémy jasně a srozumitelně, mají schopnost komunikace s okolím prostřednictvím digitálních technologií, využívat digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé.
 - **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky hodnotit kvalitu svých schopností a dovedností, žáci se učí pracovat samostatně i v týmu, přijmout a plnit zodpovědně svěřené úkoly.
- Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, učí se rozpoznávat relevantní informace o světě kolem nás.

Digitální kompetence - žák se orientuje v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu, vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků, navrhuje prostřednictvím digitálních technologií řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie, vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií, posuzuje vývoj digitálních technologií, předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu ICT prolínají.

Občan v demokratické společnosti – výuka rozšiřuje celkový rozhled žáka, uvědomují si rizika a výhody práce s počítačem.

Člověk a svět práce – žáci jsou schopni uvědoměle dodržovat pracovní povinnosti, respektovat nadřízeného a pracovat v týmu, získávat informace o pracovních místech a uplatněních.

Člověk a životní prostředí – žáci chápou prostřednictvím informací z internetu význam životního prostředí pro člověka a jsou vedeni k zodpovědnému vztahu vůči němu, jsou seznámeni s negativními dopady působení člověka na životní prostředí.

Člověk a digitální svět – Informatické vzdělávání vede žáky k hlubšímu porozumění principům, na kterých pracují digitální technologie, a k rozvoji informatického myšlení žáků, které uplatní při řešení i neinformatických problémů.

6.12.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty; rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový; popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat; na základě porozumění fungování softwaru efektivně a bezpečně využívá různá uživatelská prostředí; efektivně a bezpečně využívá vhodné aplikace podle stanoveného cíle; používá počítač, jeho periferie a další digitální technologie; je si vědom možností, výhod, rizik a omezení spojených s užíváním digitálních technologií; - využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením; - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru; - posuzuje množství informace podle úbytku možností; interpretuje získané výsledky a závěry, vyslovuje předpovědi na základě dat, uvažuje při tom omezení použitých modelů; - porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace; - formuluje problém a požadavky na jeho řešení; získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek (úplnost) vzhledem k řešenému problému; používá systémový přístup k řešení problémů; pro řešení problému sestaví model; - převede data z jednoho modelu do jiného; najde nedostatky daného modelu a odstraní je; porovná různé modely s	1. Data, informace a modelování Typy počítačů, historie - typy počítačů - historie počítačů Hardware - vstupní a výstupní zařízení - procesor a architektura - paměť Software - software - typy aplikací, příklady - vlastnosti softwaru - typy souborů Grafika datové formáty, kódování různých formátů dat (text, obrázek) Informace – data a informace, interpretace dat; – informace a množství informace v datech; – chyby v datech; – kódování informací a dat; – záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; – model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);

ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;	
Žák: – určí, zda je daný postup algoritmem; vysvětlí daný algoritmus, program; – rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému; – zobecní řešení pro širší třídu problémů; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu; – hodnotí algoritmy podle různých hledisek porovná a vybere pro řešení problém ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska;	2. Tvorba, testování a provoz softwaru Algoritmické myšlení a rozpoznávání pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů - blokové programování; Programování v návrh programu;

2. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: – sestaví přehledný program v blokově orientovaném nebo textovém jazyce, program otestuje a optimalizuje; – používá základní programové konstrukce;	3. Tvorba, testování a provoz softwaru Tvorba a vývoj programu – zápis algoritmu vhodnou formou (např. blokové schéma, přirozené a formální jazyky, skriptovací a programovací jazyk); – základní koncepce tvorby programů (např. proměnná a datový typ, řídicí příkazy, cykly); – volba nástroje podle zadání úlohy; – návrh programu; Testování programů – způsoby testování programu; – druhy chyb, chybové hlášky; Běh a provoz – verze programu, instalace a aktualizace programu; – hlášení a evidence závad; – nápověda a licence programu;
Žák: – vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží; porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné provázanosti; uvede příklady informačních systémů ve svém oboru; – vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; – formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém;	3. Informační systémy - práce s daty; - textový editor; - tabulkový editor; - tabulka, její struktura; - řazení a filtrování dat; - vizualizace dat - typografie a webdesign - umělá inteligence - data a informace, interpretace dat; – informace a množství informace v datech; – chyby v datech; – kódování informací a dat;

– navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; – navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; – otestuje svoje řešení informačního systému se skupinou vybraných uživatelů, vyhodnotí výsledek testování, případně navrhne vylepšení, naplánuje kroky k plnému nasazení informačního systému do provozu, rozpozná chybový stav, zjistí jeho příčinu a navrhne způsob jeho odstranění;	– záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; – datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video); – model jako zjednodušení reality (např. schéma, graf, diagram, pojmová a myšlenková mapa);
--	--

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: – porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; – rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat; – identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; – chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; reaguje na změny v technologiích ovlivňujících bezpečnost; – s vědomím souvislostí fyzického a digitálního světa vytváří, spravuje a chrání jednu či více digitálních identit; kontroluje svou digitální stopu, ať už ji vytváří sám, nebo někdo jiný, v případě potřeby dokáže používat služby internetu anonymně; – v případě personalizovaného obsahu dokáže identifikovat obsah generovaný algoritmy doporučovacích systémů (např. rabbit hole).	4. Digitální technologie Počítačové sítě - Počítačové sítě - obecné principy - Počítačové sítě - protokoly - Počítačové sítě - hardware Řešení technických problémů - Technické problémy: vstupní a výstupní zařízení - Technické problémy: ovládání počítače - Technické problémy: mobilní zařízení - Technické problémy: ovládání počítače Bezpečnost v digitálním prostředí – způsoby útoků na technologie, základní prvky ochrany (např. aktualizace softwaru, antivir, firewall, VPN, šifrování); – sociotechnické metody útoků na uživatele, bezpečné chování a nastavení prostředí (např.: práce s hesly, vícefaktorová autentizace, zálohování dat); – digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; – digitální stopa – vědomá a nevědomá, logy, metadata, cookies a narušení soukromí při využívání technologií; – sledování uživatele, algoritmy sociálních sítí a personalizace obsahu, doporučovací systémy.

6.13 Ekonomika

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.13.1 Pojetí předmětu ekonomika

6.13.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem ekonomiky je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožňují efektivní jednání a hospodárné chování.

Předmět je zaměřen tak, aby žáci zvládli základní ekonomické pojmy a způsoby myšlení nezbytné pro každého občana a dále se připravovali na možnost samotného podnikání v oboru. Žáci se naučí vyhledávat ekonomické informace, orientovat se v konkrétních právních normách, které se týkají podnikání, pracovněprávních vztahů a daňové politiky.

Žáci jednají odpovědně, samostatně, aktivně vyjadřují své názory a úvahy na daná ekonomická témata, dbají na dodržování zákonů, pravidel chování a jednají v souladu s morálními principy, myslí kriticky, tj. ověřují si věrohodnost informací, nenechávají se manipulovat, tvoří si vlastní úsudek, a jsou schopni o něm diskutovat s jinými lidmi.

6.13.1.2 Charakteristika učiva

Vychází z RVP z okruhu ekonomické vzdělávání. Učivo je zařazeno do všech ročníků. Žáci získají poznatky ze základů tržní ekonomiky, o možnostech podnikání v oboru, o povinnostech podnikatele a pracovněprávních vztazích na pracovišti.

Dále získávají základní znalosti o hospodaření podniku, naučí se vypočítat mzdy, sociální a zdravotní pojištění, a zorientují se v daňové soustavě. Tím si osvojí základ pro vstup do světa práce.

Rozpis učiva ekonomiky do jednotlivých ročníků

Tematický celek	Ročník
Základní ekonomické pojmy	1.
Trh	1.
Podnikání	1.
Majetek a zdroje financování	1.
Hospodaření	2.
Zaměstnanci	2.
Mzdy	2.
Peníze	2.
Pojištění	2.
Marketing	3.
Státní rozpočet	3.
Daně, sociální a zdravotní pojištění	3.
Daňová evidence	3.

6.13.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Ekonomické vzdělávání usiluje o formování a posilování pozitivního postoje k životu, uvědomění si vlastního názoru, respektování názorů ostatních lidí, získání pocitu jistoty v oblasti ekonomiky a rovnocennosti ve vztahu k ostatním spolupracovníkům, známým a přátelům.

6.13.1.4 Metody a formy práce

Při výuce je nejčastěji využívána metoda informačně receptivní. Je realizována metodou výkladu, vysvětlováním, popisem. Hotové informace jsou prezentovány učitelem. Tyto formy jsou často doplňovány příklady – např. hospodaření (státu, firmy), podnikání, trh práce. Žáci tak získávají přehled a poznatky k dalšímu vzdělávání či profesní dráhu.

6.13.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení probíhá ústní nebo písemnou formou. Písemné zkoušení je prováděno formou krátkých prací, kterými se ověřují znalosti z posledních probíraných témat, nebo formou delších písemných prací vztahujících se k probraným tematickým celkům nebo jejich částem.

Ústní zkoušení je realizováno formou individuálního rozhovoru se žákem, nebo formou frontálního zkoušení žáků v lavicích, vždy je možno zapojit do procesu zkoušení i ostatní žáky.

Důležitým faktorem je také zohlednění aktivity žáka v hodinách, plnění úkolů a zohlednění individuálních předpokladů a vloh jednotlivých žáků.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.13.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu ekonomika se nejvíce rozvíjejí tyto kompetence:

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním ekonomické terminologie, rozvíjí schopnost vyjadřovat se v projevech písemných i ústních, vhodně se prezentovat a vyjadřovat své názory, postoje, dále sestaví strukturovaný životopis, vyplňuje formuláře a žádosti.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, dovednost analyzovat a řešit problémy, nacházet uplatnění při práci v týmu, připravenost kriticky hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, které uplatní v budoucím profesním životě, získává základní informace z pracovního práva a to především o pracovním poměru (vznik, změna a jeho zánik), osvojí si potřebné znalosti o náležitostech pracovní smlouvy, získá přehled o formách podnikání, orientuje se, jak postupovat při výběru právní formy, zná základní povinnosti podnikatele vůči státu, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele.
- **Digitální kompetence** - v rámci předmětu se žáci učí vyhledávat a kriticky hodnotit informace z digitálních zdrojů, jsou vedeni k efektivnímu využívání digitálních technologií pro základní ekonomické úkoly, učí se, jak používat digitální nástroje pro jednoduché výpočty (mzdové výpočty, výpočty úroků), zpracování a vizualizaci ekonomických údajů; důraz je kladen na praktické dovednosti, které jsou užitečné pro správu osobních financí, podnikání a plnění pracovních úkolů; seznamují se s digitálními službami státu.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu ekonomika prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace o gramotnost v oblasti ekonomie a financování, k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení vlivu rozvoje ekonomiky na přírodu a životní prostředí a nutnosti trvale udržitelného rozvoje.

- **Člověk a digitální svět** – žáci jsou vedeni k využívání digitálních technologií pro získávání informací, pro jejich zpracování a vizualizaci.

6.13.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - správně používá základní ekonomické pojmy - chápe roli jednotlivých ekonomických subjektů v národním hospodářství - dokáže srovnat jednotlivé ekonomické systémy - popíše fáze hospodářského procesu	Základní ekonomické pojmy - potřeby, statky, služby, spotřeba - životní úroveň - hospodářský proces - výroba a výrobní faktory - ekonomické subjekty - ekonomické systémy
- chápe podstatu tržní ekonomiky a význam trhu a konkurence - posoudí vliv ceny na nabídku a poptávku - je schopen vysvětlit, kdo představuje nabídku a poptávku - stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období	Trh - trh a jeho charakteristika, funkce trhu - tržní subjekty, konkurence - poptávka, nabídka - tržní rovnováha, tržní mechanismus - cena
- rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky, výhody a nevýhody - ví, jak postupovat při založení živnosti - zná podmínky provozování živnosti ve svém oboru (hostinská činnost) - vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet - na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	Podnikání - podnikání podle živnostenského zákona a zákona o obchodních korporacích - podnikatelský záměr - zakladatelský rozpočet - povinnosti podnikatele
- rozliší jednotlivé druhy majetku - chápe rozdíl mezi vlastními a cizími zdroji financování	Majetek a zdroje financování - dlouhodobý majetek - oběžný majetek - zdroje financování

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů - chápe význam nákladů, výnosů a zisku pro podnikatele - vypočítá výsledek hospodaření - na příkladu vysvětlí možnosti snižování nákladů a zvyšování výnosů v oboru - navrhne způsoby rozdělení zisku - sestaví jednoduchou kalkulaci ceny	Hospodaření - náklady, výnosy - výsledek hospodaření - snižování nákladů - zvyšování výnosů - rozdělení zisku - kalkulace ceny
- orientuje se v požadavcích zaměstnavatele při získávání a výběru pracovníků - posoudí výhodnost nabídky práce - orientuje se v pracovní smlouvě, zná její náležitosti	Zaměstnanci - hledání zaměstnání, trh práce - pracovní poměr, pracovní smlouva - vznik, změna a zánik pracovního poměru - práva a povinnosti zaměstnanců - BOZP - odpovědnost zaměstnance
- na příkladu uvede využití jednotlivých forem základní mzdy - uvede formu základní mzdy využívanou v oboru (hostinská činnost) - chápe význam sociálního a zdravotního pojištění - provede jednoduchý výpočet sociálního a zdravotního pojištění - vypočítá čistou mzdu	Mzdy - mzda, její složky - úkolová, časová a podílová mzda - sociální a zdravotní pojištění - zdanění mzdy - výpočet čisté mzdy
- vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům - sestaví a zhodnotí rozpočet domácnosti - navrhne možnosti řešení deficitu či přebytku rozpočtu domácnosti - dokáže uvést výhody a nevýhody hotovostní a bezhotovostní formy placení - směnění peníze podle kurzovního lístku - vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory - rozumí rozdílu mezi úrokovou sazbou a RPSN - charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění - posoudí vhodnost úvěru pro konkrétní situaci, chápe rizika zadlužování	Peníze - podstata a funkce peněz - inflace - rozpočet domácnosti - hotovostní a bezhotovostní formy placení - cizí měna, kurzovní lístek - služby obchodních bank - bankovní vklady, platební nástroje - úvěrové produkty - úrok, RPSN
- chápe význam pojištění	Pojištění - podstata pojištění

- orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	- pojištění životní a neživotní
---	---------------------------------

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 30 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vybere vhodný propagační nástroj pro určitý produkt - uvede základní portfolio marketingových nástrojů a jejich využití v oboru - volí a používá základní marketingové nástroje	Marketing - produkt - propagace – reklama, konkurence - podpora prodeje, osobní prodej - estetika provozovny - online komunikace, prezentace a nové technologie - pravidla pro komunikaci na webových stránkách a online prostředí
- vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství - uvede typické příjmy a výdaje státního rozpočtu	Státní rozpočet - význam a druhy státního rozpočtu - příjmy a výdaje státního rozpočtu
- vysvětlí význam daní pro stát - charakterizuje jednotlivé daně	Daně, sociální a zdravotní pojištění - daně a daňová soustava ČR - daňové přiznání - zdravotní pojištění - sociální pojištění
- chápe význam daňové evidence pro stanovení základu daně podnikatele - vysvětlí zásady daňové evidence - vyhotoví a zkontroluje daňový doklad - provede jednoduchý výpočet daní - vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	Daňová evidence - zásady daňové evidence - účetní a daňové doklady - výpočet daně z příjmů - přiznání k dani z příjmů

6.14 Technologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	192 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.14.1 Pojetí předmětu technologie

6.14.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je zprostředkovat žákům ucelený přehled o hygienických předpisech HACCP a jejich uvádění do praxe, o bezpečnostních předpisech, které souvisejí se zpracováním surovin, seznámit žáky s vybavením provozoven společného stravování, s předběžnou a tepelnou přípravou potravin, s moderními trendy přípravy potravin, naučit žáky samostatné práci a rozhodování se, využívat znalostí z estetiky při expedici pokrmů, hospodárně zacházet s potravinami a získat povědomí o ekologickém chování.

6.14.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – výroba pokrmů. Žáci se seznámí se základními druhy technického a technologického vybavení provozoven společného stravování, s předběžnou přípravou potravin, se základními technologickými postupy při přípravě pokrmů, polévek, příloh, bezmasých pokrmů, pokrmů z jatečných mas, ryb, drůbeže, zvěřiny, mletých mas, výrobků studené kuchyně, pokrmů na objednávku, úpravou teplých a studených předkrmů, přípravou teplých a studených nápojů, moučníků, dietních pokrmů, diferencovanou stravou a administrativními pracemi.

Obsah učiva předmětu navazuje na vědomosti získané v předmětech potraviny a výživa, základy přírodních věd a odborný výcvik a tyto vědomosti žák aplikuje při vypracování zadaných úkolů.

6.14.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu technologie směřuje k tomu, aby měli žáci vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení, aby pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali normy a technologické postupy přípravy pokrmů, hospodárně využívali všech surovin, vážili si zdraví a materiálních hodnot a chránili životního prostředí.

6.14.1.4 Metody a formy práce

Důraz je kladen na podporu samostatné práce žáků, na jejich zodpovědnost za sebe i svoji práci, na schopnost spolupráce a sebehodnocení. Z metodických přístupů se nejčastěji uplatňují: výklad s návazností na předchozí znalosti, řízený rozhovor, řešení úkolů, týmová práce a práce s dataprojektorem. Vlastní práce žáků se realizuje formou diskuze, písemné a ústní prezentace, referátů, praktických cvičení a projektů. Součástí teoretické výuky je i uplatňování názornosti, přispívající k lepšímu pochopení učiva. K tomu účelu slouží dataprojektor, video, odborná literatura, projekty, exkurze a výstavy. Důraz je kladen na mezipředmětové vztahy.

6.14.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Základem pro hodnocení prospěchu a chování žáků je platná legislativa a pravidla hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí školního řádu (dále také hodnocení upřesňují podmínky klasifikace). Při hodnocení žáků je kladen důraz na:

- formativní, motivační, informativní a výchovnou funkci hodnocení
- sebehodnocení a kolektivní hodnocení
- kombinaci různých klasifikačních metod (známkování, slovní hodnocení, bodový systém)
- individuální přístup k žákům
- průběžnou pedagogickou diagnostiku a objektivizaci hodnocení
- přínos jednotlivce pro výsledky kolektivu

Hodnocení se provádí ústní i písemnou formou. Kromě faktických znalostí se hodnotí i forma vyjadřování, prezentace a zdůvodnění vlastního názoru. Dále se hodnotí samostatné domácí práce, referáty a aktivita žáků při vyučování.

6.14.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu technologie se nejvíce rozvíjejí tyto kompetence:

- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie, rozvíjí personální a interpersonální dovednosti a numerické aplikace.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, dovednost analyzovat a řešit problémy, nacházet uplatnění při práci v týmu, kriticky hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žáci získávají návyky k systematické práci, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, mají základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, mají reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru a možnostech profesní kariéry, znají požadavky zaměstnavatele.
- **Digitální kompetence** - orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, naučí se pracovat s databázemi receptur a objednávkovými systémy, prostřednictvím internetu. Znalost těchto technologií umožňuje efektivnější řízení kuchyně, minimalizaci plýtvání a dodržování hygienických standardů. Digitalizace tak přispívá k inovaci a udržitelnosti gastronomie.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu technologie prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení stavu životního prostředí a k pochopení nutnosti trvale udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** - žák efektivně využívá digitálních nástroje potřebné nebo vhodné pro odborné činnosti.

6.14.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

2 hodiny týdně

celkem 64 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii - jedná v souladu s předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany - vysvětlí jednotlivé kroky HACCP – příjem, skladování, příprava, tepelná úprava, udržování, výdej, zchlazování a regenerace	1. Hygienické požadavky na provoz společného stravování - hygienické předpisy v gastronomii - kritické body HACCP - předpisy bezpečnosti práce a požární ochrany - skladování potravin - osobní hygiena, pracovní oblečení
- rozlišuje vybavení výrobního střediska z hlediska jeho funkce - popíše organizaci práce ve výrobním středisku - využívá a kontroluje zařízení skladů potravin, eviduje pohyb zásob - normuje pokrmy dle receptur	2. Výrobní středisko - rozdělení na jednotlivé úseky - základní vybavení výrobního střediska - základní povinnosti kuchaře - pracovní pomůcky a inventář - práce se stroji - příprava výrobního střediska před zahájením provozu a práce po skončení provozu - normování pokrmů
aplikuje znalosti o potravinách a výživě pro přípravu pokrmů - rozlišuje způsoby předběžné úpravy a přípravy surovin;	Předběžná úprava potravin - předběžná příprava potravin rostlinného původu - předběžná úprava potravin živočišného původu - práce s konvencemi a jejich využití
- vysvětlí rozdíl mezi jednotlivými druhy tepelných úprav pokrmů a umí je využít při přípravě	4. Tepelné úpravy - základní tepelné úpravy při zpracování potravin - vaření, zadělávání, dušení, pečení, smažení - ostatní tepelné úpravy - zapékání (gratinování), pečení na rožni, roštu, grilu, úpravy v mikrovlnné troubě, úpravy v konvektomatu - fermentace - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů:
- ovládá technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – hnědých a bílých polévek, zavářek a vložek do polévek	5. Polévky význam, rozdělení, dávkování vývary a hnědé polévky zavářky a vložky do polévek bílé polévky - speciální a studené polévky

- připravuje – základní omáčky, omáčky k hovězímu masu, studené omáčky	6. Omáčky význam a rozdělení základních omáček omáčky k vařenému hovězímu masu základní bílé a hnědé omáčky složité omáčky studené omáčky
- připravuje a ovládá technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – přílohy	7. Přílohy - z brambor a zeleniny - z luštěnin a hub - z rýže a těstovin - z vajec a sýrů
- připravuje bezmasé slané a sladké pokrmy - připravuje saláty a kompoty	8. Bezmasé pokrmy, saláty, kompoty - z brambor, rýže, těstovin, vajec, sýrů, luštěnin
- charakterizuje českou kuchyni - připravuje pokrmy české kuchyně a regionu	9. Česká a regionální kuchyně - klasické pokrmy české a regionální kuchyně

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák ovládá předběžnou úpravu masa jatečných zvířat připravuje a ovládá technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – z jatečných mas - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	1. Hovězí maso - příprava základů - vaření, dušení, pečení hovězího masa - úprava vnitřností - pokrmy na objednávku
ovládá předběžnou úpravu masa jatečných zvířat připravuje a ovládá technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – z jatečných mas - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	2. Telecí maso vaření, zadělávání, dušení, pečení telecího masa úprava vnitřností
ovládá předběžnou úpravu masa jatečných zvířat připravuje a ovládá technologické postupy přípravy tradičních pokrmů – z jatečných mas - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	3. Vepřové maso vaření, dušení, pečení vepřového masa úprava vnitřností
- při práci volí vhodné technologické postupy přípravy uzených mas - připravuje vhodné přílohy, upravuje a expeduje podle pokynů	4. Uzené maso, slanina - příprava masa na uzení - tepelné úpravy - pokrmy s uzeným masem
- připravuje pokrmy z ryb, měkkýšů, korýšů a obojživelníků uvedených v recepturách teplých pokrmů - dohotovuje a expeduje pokrmy	5. Ryby, korýši, měkkýši, obojživelníci předběžná příprava ryb technologické postupy přípravy tradičních pokrmů z ryb vaření, dušení, pečení ryb úprava vnitřností

- pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	- úprava pokrmů z korýšů, měkkýšů a obojživelníků
- připravuje a zná technologii přípravy pokrmů z drůbeže uvedených v recepturách teplých pokrmů - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	6. Drůbež - zadělávání, vaření, dušení, pečení, smažení - plnění, drezírování
- připravuje pokrmy ze zvěřiny uvedené v recepturách teplých pokrmů - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	7. Zvěřina -druhy, složení masa, předběžná úprava, tepelné úpravy - nakládání, základy, koření
- připravuje pokrmy ze skopového masa uvedeného v recepturách teplých pokrmů - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	8. Skopové maso zadělávání, dušení, pečení masa úprava vnitřností
- připravuje pokrmy z jehněčího masa uvedeného v recepturách teplých pokrmů - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	9. Jehněčí maso - vaření, dušení, pečení, smažení masa - úprava vnitřností
- připravuje pokrmy z kůzlečího a králíčího masa uvedeného v recepturách teplých pokrmů - dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	10. Kůzlečí, králíčí - vaření, dušení, pečení, smažení masa - úprava vnitřností
- připravuje pokrmy z mletého masa uvedeného v recepturách teplých pokrmů - připravuje speciální výrobky z kašovin	11. Pokrmy z mletého masa - technologické postupy přípravy tradičních pokrmů podle jednotlivých druhů – masové kašoviny, směsi, salmi, salpikon, ragú, krokety

- dohotovuje a expeduje pokrmy - pracuje s normami, hygienickými předpisy, s pracovními postupy a odbornou literaturou	- tepelné úpravy pokrmů - vaření, dušení, pečení
---	--

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- připravuje minutkové pokrmy dle technologických postupů a receptur - připravuje správné druhy příloh a obloh - dohotovuje a esteticky upravuje a expeduje hotové výrobky	1.Příprava jídel na objednávku - minutková úprava - vhodné druhy masa, technika přípravy - anglický způsob, grilování na roštu, na rožni, marinování - příprava šťáv, příloh, obloh, doplňků
- připravuje výrobky studené kuchyně a jejich kalkulační ceny - uplatňuje smysl pro estetické cítění, barevnost, detail	2. Studené kuchyně - příprava pokrmů studené kuchyně - zaměřeno na přípravu rautových stolů - kalkulace pokrmů studené kuchyně
- připravuje studené a teplé předkrmy uvedené v recepturách	3. Studené a teplé předkrmy - příprava studených předkrmů - příprava teplých předkrmů
- připravuje moučníky uvedené v recepturách teplých pokrmů - zná základní druhy těst - charakterizuje způsoby přípravy a úpravu před expedicí	4. Moučníky - moučníky z kynutého a litého těsta - moučníky z plundrového a listového těsta - moučníky z piškotového a odpalovaného těsta - příprava šlehaných a sněhových hmot, příprava krémů, polev a náplní
- používané suroviny a způsob zpracování a podávání pokrmů; - sestaví nabídku pokrmů pro příslušníky různých etnických společenství podle jejich tradic a náboženských zvyklostí	5. Zahraniční kuchyně - stravovací zvyklosti cizích národů - příprava specialit jednotlivých národních kuchyní – české, slovenské, anglické, francouzské, německé, maďarské, ruské
- charakterizuje zásady přípravy dietních pokrmů podle různých typů diet - ovládá technologická zařízení k přípravě pokrmů	6. Dietní stravování - sestavování jídelníčků pro jednotlivé diety - příprava dietních pokrmů a moučníků - progresivní příprava pokrmů
- připravuje teplé i studené nápoje	7.Technologické postupy přípravy teplých a studených nápojů - studené nápoje - teplé nápoje – nealkoholické - teplé nápoje – alkoholické

6.15 Speciální technologie

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.15.1 Pojetí předmětu speciální technologie

6.15.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je prohloubit žákům vědomosti o přípravě speciálních výrobků studené i teplé kuchyně, zpracování surovin a potravin, které odpovídají zásadám racionální výživy v návaznosti na moderní technologické způsoby přípravy jídel. Dále vést žáky k samostatné práci a rozhodování, k hospodárnému zacházení s potravinami a získání povědomí o ekologickém chování.

6.15.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – výroba pokrmů. Učivo se zaměřuje na tematické celky, které vymezují jednotlivé oblasti speciálních teplých a studených výrobků, dietních pokrmů, cizích kuchyní a příslušníků různých etnik. Je zařazeno učivo o bezpečnosti a hygienických předpisech, o vlastní kalkulaci pokrmů a administrativních pracích. Předmět speciální technologie je zařazen do 3. ročníku.

6.15.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu speciální technologie směřuje k tomu, aby měli žáci vhodnou míru sebevědomí, byli schopni sebehodnocení, aby pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali normy a technologické postupy přípravy pokrmů, hospodárně využívali všech surovin, vážili si zdraví a materiálních hodnot a chránili životního prostředí.

6.15.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Jako výukové médium jsou zvoleny učebnice, internet, dataprojektor, videonahrávka. Podstatou této metody je předložení hotové informace žákům a její uvědomělé vnímání a zapamatování.

Dále bude učitel předávat žákům systém učebních úloh pro činnost, která je žákům již známá. Při této pedagogické situaci učitel zadá učební úlohy, které žáci řeší v etapách (přijetí, orientace, řešení a kontrola výsledku).

Jinou používanou metodou bude problémová výuka – učitel vytyčí problém, který navozuje pro žáky subjektivně novou situaci a novou strukturalizaci dosavadních vědomostí. Učitel spolu se žáky nalézá řešení.

Z hlediska didaktického budou používány monologické a dialogické metody, metody písemných prací, metody práce s učebnicí a metody praktické pracovní činnosti.

Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se projektová výuka a exkurze odborných pracovišť.

6.15.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vyplývá z dílčí klasifikace a ze sledování průběžné aktivity žáka při vyučování. Na konci tematických celků je zařazeno písemné opakování. Hodnoceny jsou i projekty, zaměřené na využití znalostí z odborného výcviku a vyhledávání informací (práce s PC).

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.15.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence.

- **Kompetence k učení** – absolventi jsou schopni efektivně se učit, reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání.
- **Kompetence k řešení problémů** – absolventi jsou schopni řešit samostatně běžné pracovní i mimopracovní problémy.
- **Komunikativní kompetence** – absolventi jsou schopni vyjadřovat se v písemné a ústní formě v různých životních i pracovních situacích, komunikovat v cizím jazyce.
- **Personální a sociální kompetence** – absolventi jsou schopni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními, přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů.
- **Občanské kompetence** – absolventi jsou schopni uznávat hodnoty a postoje podstatné pro život demokratické společnosti a dodržovat je, jednat v souladu s udržitelným rozvojem, podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** – orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení stavu životního prostředí a k pochopení nutnosti trvale udržitelného rozvoje.
- **Člověk a digitální svět** – slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.15.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

3. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
---------------------	--------------

Žák - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii - jedná v souladu s předpisy BOZP a PO - vysvětlí účel kritických bodů - uplatňuje požadavky na osobní a pracovní hygienu	1. Hygienické požadavky v gastronomii - hygienické předpisy v gastronomii - kritické body HACCP - předpisy BOZP a PO - osobní a pracovní hygiena
- zná význam a rozdělení polévek - ovládá technologické postupy speciálních hnědých polévek, speciálních vývarů z ryb, zvěřiny a skopového masa - ovládá technologické postupy speciálních bílých polévek a ostatních speciálních polévek	2. Speciální polévky - speciální hovězí vývary - speciální drůbeží vývary - speciální bílé polévky - národní a krajové - ochucování polévek alkoholem
- zná význam a rozdělení omáček - ovládá technologické postupy speciálních omáček z bešamelu, veloutu, ze španělské omáčky, z omáčky demiglaze a ostatních speciálních omáček	3. Speciální omáčky - speciální omáčky z bešamelu, veloutu, ze španělské omáčky - z omáčky demiglaze, z holandské omáčky, z majonézy
- ovládá technologické postupy speciálních úprav z koryšů	4. Speciální úpravy koryšů - speciální úprava raka, humra, langusty, kraba, krevet
- ovládá technologické postupy speciálních úprav měkkýšů	5. Speciální úprava měkkýšů - speciální úprava ústřic, slávek, škeblí
- ovládá technologické postupy speciálních úprav hlavonožců a ostatních živočichů	6. Speciální úprava hlavonožců - speciální úprava chobotnic, sépií, - úprava ježovky, žab - úprava mořských řas - úprava hlemýžďů - úprava pokrmů v papilotě
- orientuje se v historii staročeské kuchyně - zná názvy a technologické postupy pokrmů staročeské kuchyně	7. Staročeská kuchyně - domácí české kuchařky - staročeské umění kuchařské - typické pokrmy - vybavení kuchyně
- orientuje se v kuchyních cizích zemí, charakterizuje používané suroviny a způsob zpracování a podávání pokrmů - sestaví nabídku pokrmů pro jednotlivé skupiny zahraničních hostů -	8. Zahraniční kuchyně - vietnamská kuchyně - maďarská kuchyně - africká kuchyně
- popíše technologii přípravy pokrmů diabetické, žlučnickové a bezlepkové diety - sestaví nabídku dietních pokrmů podle pravidel dietního stravování	9. Dietní stravování - příprava pokrmů diabetické diety - příprava pokrmů žlučnickové diety - příprava pokrmů bezlepkové diety

- popíše technologii přípravy vlastních pokrmů - uplatňuje požadavky na gastronomická pravidla - sestaví nabídku pokrmů ze svých vlastních pokrmů	10. Technologické postupy přípravy vlastních pokrmů - kalkulace vlastních pokrmů
- pracuje s normami teplých a studených pokrmů - vyplní výdejku a příjemku na zboží - stanoví cenu připravovaného pokrmu dle vlastní kalkulace	11. Administrativní práce, vlastní kalkulace - výdejka, příjemka na zboží - stanovení prodejní ceny pokrmů podle vlastní kalkulace

6.16 Zařízení provozoven

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.16.1 Pojetí předmětu zařízení provozoven

6.16.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům ucelenou soustavu znalostí o vybavení a provozu ve společném stravování, dále je seznámit s hospodárností při zpracování surovin a zásadách bezpečnosti ve veřejném stravování.

6.16.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – výroba pokrmů. Žáci se seznámí se základními druhy strojů, se zařízením a technologiemi používanými v gastronomickém provozu, s jejich funkcemi, bezpečnou obsluhou a běžnou údržbou, organizací práce a fungováním skladů ve veřejném stravování. Úzce navazuje na předmět technologie a využívá poznatků z odborného výcviku. Učivo bude zařazeno do prvního ročníku.

6.16.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu zařízení provozoven směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení. Měli osvojeny návyky osobní hygieny, dodržovali hygienu v gastronomickém provozu, jednali podle bezpečnostních zásad, dbali na dodržování ekologických a požárních předpisů a hospodárně nakládali s odpady s ohledem na životní prostředí.

6.16.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Jako výukové médium jsou zvoleny učebnice, internet. Podstatou této metody je předložení hotové informace žákům a její uvědomělé vnímání a zapamatování.

Dále bude učitel předávat žákům systém učebních úloh pro činnost, která je žákům již známá. Při této pedagogické situaci učitel zadá učební úlohy, které žáci řeší v etapách (přijetí, orientace, řešení a kontrola výsledku).

Jinou používanou metodou bude problémová výuka – učitel vytyčí problém, který navozuje pro žáky subjektivně novou situaci a novou strukturalizaci dosavadních vědomostí. Učitel spolu se žáky nalézá řešení.

Z hlediska didaktického budou používány monologické a dialogické metody, metody písemných prací, metody práce s učebnicí a metody praktické pracovní činnosti.

Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze odborných pracovišť.

6.16.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vyplývá z dílčí klasifikace a ze sledování průběžné aktivity žáka při vyučování. Na konci tematických celků je zařazeno písemné opakování. Hodnoceny jsou i projekty, zaměřené na využití znalostí z odborného výcviku a vyhledávání informací.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.16.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí dále uvedené kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie, rozvíjí personální a interpersonální dovednosti, žák vyjadřuje své myšlenky, obhájí svůj názor.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, dovednosti analyzovat a řešit problémy, nacházet uplatnění při práci v týmu, připravenost kriticky hodnotit výsledky své práce, přijímat radu od druhých, rozvíjí smysl pro povinnost
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních a platových podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** - orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k posouzení vlivu rozvoje ekonomiky na přírodu a životní prostředí a nutnosti trvale udržitelného rozvoje.
Člověk a digitální svět – slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.16.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - popíše požadavky na vybavení provozu - popíše úpravu interiéru (stěny, stropy, osvětlení) - rozdělí závody veřejného stravování podle funkcí - ovládá hygienické předpisy a dodržuje bezpečnost práce	Provozovny společného stravování, hygienické zásady a BOZP
- vyjmenuje jednotlivé části výrobního střediska i pomocných provozoven - popíše vybavení a zařízení výrobních středisek	Výrobní středisko
- vyjmenuje zařízení na mechanické zpracování potravin - vysvětlí jak bude zacházet se zařízením ve výrobním středisku - ovládá zásady bezpečnosti práce a hygienu strojů	Zařízení na mechanické zpracování potravin - škrabky na brambory - univerzální stroje - přídavná zařízení - stroje na zpracování masa - stroje na zpracování těsta - stroje jednoúčelové a víceúčelové
- vyjmenuje druhy zařízení na tepelné zpracování pokrmů - ovládá obsluhu i bezpečnost práce při manipulaci	Zařízení na tepelné zpracování pokrmů - sporáky, zařízení na pečení a smažení - grily, rošty, rožně - mikrovlnná zařízení, konvektomaty - kávovary, kotle, kráječe
- vyjmenuje zařízení používané v umývárkách - používá ochranné pracovní pomůcky	Umývárny - ohřivače, mycí dřezy, myčky na nádobí, drtiče odpadků
- vyjmenuje zařízení na uchování pokrmů a nápojů v teple - dodržuje hygienu a bezpečnost práce	Zařízení na udržování pokrmů a nápojů v teple - ohřívací stoly - vodní lázně, vany
- vyjmenuje zařízení na ohřev inventáře a přepravu pokrmů	Zařízení na ohřev inventáře a přepravu pokrmů - režony, termosy, termoporty
- vyjmenuje způsoby chlazení a mrazení - popíše šokové mrazení - používá ochranné pracovní pomůcky a dodržuje bezpečnost práce	Chladicí a mrazicí zařízení
- vyjmenuje druhy skladů - popíše technické vybavení a požadavky na sklad	Skladové hospodářství
- vyjmenuje ubytovací zařízení - popíše vybavení a s tím spojenou kategorizaci ubytovacích zařízení	Ubytovací středisko

6.17 Potraviny a výživa

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.17.1 Pojetí předmětu potravin a výživa

6.17.1.1 Obecné cíle předmětu

Obecným cílem předmětu je poskytnout žákům ucelenou soustavu znalostí o surovinách, potravinách, jejich složení, správném skladování a dodržování hygieny. Nedílnou součástí je přehled o způsobu konzervace, skladování a znalosti technologických postupů výroby potravin.

Žák získá vědomosti o výživě lidského organismu, které vycházejí ze základních znalostí anatomie a fyziologie výživy. Získá také znalosti a dovednosti potřebné k preventivní a aktivní péči o zdraví a zásady chování a postoje ke zdravému způsobu života.

6.17.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – výroba pokrmů. Předmět tvoří součást odborného vzdělávání z gastronomie. Žák se seznámí s přehledem druhů surovin, jejich složením, průmyslovým zpracováním a uplatněním ve výživě. Získá přehled o způsobu konzervace, skladování a uchovávání potravin, je veden k odpovědnému vztahu k majetku, k bezpečnému a šetrnému zacházení s potravinami.

Učivo vyúsťuje v chápání zásad racionální výživy a významu prevence výživy ve vztahu k civilizačním chorobám. V rámci předmětu jsou zahrnuty zásady péče o zdraví a zdravotní stav obyvatelstva. Důraz je kladen na vytváření správných stravovacích návyků a jejich uplatňování v osobním i profesním životě.

Předmět úzce navazuje na předmět technologie, a využívá poznatků z odborného výcviku.

6.17.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu potravin a výživa směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení. Budou pracovat hospodárně se surovinami a umět je vybírat. Suroviny budou žáci zpracovávat s ohledem na životní prostředí, budou uplatňovat zásady racionální výživy a budou schopni dodržovat osobní a pracovní hygienu, i hygienu prostředí.

6.17.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Jako výukové médium jsou zvoleny učebnice, internet. Podstatou této metody je předložení hotové informace žákům a její uvědomělé vnímání a zapamatování.

Dále bude učitel předávat žákům systém učebních úloh pro činnost, která je žákům již známá. Při této pedagogické situaci učitel zadá učební úlohy, které žáci řeší v etapách (přijetí, orientace, řešení a kontrola výsledku).

Jinou používanou metodou bude problémová výuka – učitel vytyčí problém, který navozuje pro žáky subjektivně novou situaci, uplatnění a novou strukturalizaci dosavadních vědomostí. Učitel spolu se žáky nalézá řešení.

Z hlediska didaktického budou používány monologické a dialogické metody, metody písemných prací, metody práce s učebnicí, metody názorně demonstrační (předvádění, použití vzorků potravin, pozorování) a metody praktické pracovní činnosti.

Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze odborných pracovišť a výstav. Při vyučování se budou využívat převážně tyto učebnice: Kružliak, P., Schiller, R., Forró, A.: Potraviny a nápoje, Mottl, J.: Nápoje – výroba, ošetřování, podávání.

6.17.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vyplývá z dílčí klasifikace a ze sledování průběžné aktivity žáka při vyučování. Na konci tematických celků je zařazeno písemné opakování. Numericky jsou hodnoceny i projekty, zaměřené na využití znalostí z odborného výcviku a vyhledávání informací.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.17.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie, rozvíjí personální a interpersonální dovednosti, žák vyjadřuje své myšlenky, obhájí svůj názor.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, učí a podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy druhých, kriticky hodnotí výsledky své práce, přijímá rady od druhých, rozvíjí smysl pro povinnost.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, hodnotí různé způsoby řešení problémů z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních žáků.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu své práce jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** - orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu potraviny a výživa prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k nutnosti ekologické výroby potravin a využití biopotravin, správnému nakládání s odpady při zpracování surovin.
- **Člověk a digitální svět** – slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.17.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

32 hodiny celkem

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - vysvětlí základní členění potravin, - uplatňuje požadavky na jakost a hygienu potravin, - rozlišuje jednotlivé druhy skladů a uvede správné způsoby skladování, - charakterizuje alimentární nákazy, - charakterizuje jednotlivé složky potravin a uvede jejich význam ve výživě, - vysvětlí označení potravin a nápojů, alergeny v potravinách, - vysvětlí pojem energetická a biologická hodnota potravin.	1. Potraviny - základní členění potravin - jakost a hygiena potravin - alimentární nákazy - skladování potravin - jednotlivé složky potravin - bílkoviny, tuky, sacharidy, vitaminy, minerální látky - enzymy, aditiva, alergeny - biologická a energetická hodnota potravin - konvence
- využívá znalosti o potravinách ve výživě, - uvede složení, rozdělení a význam potravin rostlinného původu ve výživě, - popíše různé způsoby konzervace a skladování, - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů, - charakterizuje jejich využití při tepelném zpracování.	2. Potraviny rostlinného původu - brambory - druhy, význam, složení, skladování, použití - zelenina - druhy, význam, složení, skladování, konzervace - ovoce - druhy, význam, složení, skladování, konzervace, výrobky z ovoce - luštěniny- složení, druhy, význam, použití - houby – složení, druhy, význam, použití - obiloviny a mlýnské výrobky – složení, rozdělení, význam, použití - těstoviny, pekařské výrobky – rozdělení, význam, použití
- rozlišuje jednotlivé druhy pochutin, - uvede jejich význam ve výživě a vliv na lidské zdraví, - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů, - charakterizuje jejich využití při tepelném zpracování.	4. Pochutiny - koření, ocet, sůl, dochucovací prostředky - káva, čaj, kakao, kávoviny
- rozlišuje jednotlivé druhy sladidel, - uvede jejich význam ve výživě, způsoby skladování a jejich využití v kuchyni.	5. Sladidla - cukr - med - umělá sladidla

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - charakterizuje jednotlivé druhy tuků, - uvede jejich význam ve výživě, - popíše způsoby skladování a jejich využití v kuchyni.	1. Tuky - živočišného původu - rostlinného původu
- vysvětlí význam potravin živočišného původu pro lidský organismus z hlediska jejich složení, - uvede složení a rozdělení, druhy mléka, mléčných výrobků a vajec, - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů.	2. Potraviny živočišného původu - vejce – význam, složení, jakost a třídění, skladování - mléko a mléčné výrobky – význam, složení, druhy, skladování
- charakterizuje jednotlivé druhy masa, - vysvětlí význam masa ve výživě, - rozlišuje jednotlivé druhy masa podle základních znaků, - uvede význam zrání masa pro další použití při přípravě pokrmů, - uvede správný způsob skladování a ošetřování masa.	3. Maso - význam ve výživě, rozdělení, charakteristika, složení, porážka, zrání a skladování masa
- charakterizuje jednotlivé druhy jatečného masa, - rozdělí jatečné maso podle kuchyňského použití a podle jakostních tříd, - uvede složení a správné skladování jatečných mas.	4. Jatečné druhy masa - hovězí, telecí, vepřové, skopové, jehněčí a kůzlečí maso – charakteristika a význam ve výživě, tržní druhy a jakostní třídy, složení, skladování.
- charakterizuje jednotlivé druhy mas, - uvede význam masa ve výživě a jeho složení, - vysvětlí správný způsob skladování a ošetřování.	5. Ostatní druhy masa - drůbež, ryby, zvěřina – rozdělení, význam ve výživě, složení, jakost, skladování
- vyjmenuje specifické druhy mas, - uvede složení masa a její přípravu.	6. Korýši, měkkýši, obojživelníci - charakteristika, význam, specifika jednotlivých druhů
- zařadí jednotlivé druhy masných výrobků a určí jejich význam při dalším zpracování, - popíše skladování jednotlivých druhů.	7. Masné výrobky - uzeniny – význam, složení, rozdělení, použití, skladování - konzervy a polokonzervy

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - rozlišuje a charakterizuje jednotlivé druhy nápojů, uvede jejich využití a podávání z různých hledisek, - uvede správný způsob skladování a ošetřování jednotlivých druhů nápojů, - vyzná se v označení nápojů a v údajích na etiketách jednotlivých druhů nealkoholických a alkoholických nápojů, - popíše výrobu piva, vína a lihovin, - popíše vliv alkoholu na lidské zdraví.	1. Nápoje Nealkoholické nápoje – význam, rozdělení, charakteristika jednotlivých druhů, Alkoholické nápoje – pivo – charakteristika, význam, suroviny, výroba, tržní druhy, skladování, - víno – charakteristika, pěstitelské oblasti, význam, výroba, rozdělení, skladování, - lihoviny – charakteristika, rozdělení, výroba, tržní druhy, skladování. - vliv alkoholu na lidský organismus
- popíše trávicí ústrojí a jeho části, - vysvětlí proces trávení a vstřebávání živin.	2. Fyziologie výživy - trávicí ústrojí a jeho části, - proces trávení a vstřebávání živin
- objasní podstatu racionální výživy, - rozlišuje a charakterizuje hlavní směry ve výživě, - uvede příklady souvislosti nesprávných stravovacích návyků a upozorní na riziko civilizačních chorob.	3. Správná výživa a způsoby stravování - zásady správné výživy - výživové normy - stravovací návyky, obezita, bulimie
- charakterizuje stravování jednotlivých skupin strážníků (děti, těhotné ženy, sportovci, pracující v různých podmínkách); - sestaví vhodný jídelní lístek pro vybrané skupiny strážníků.	4. Diferencovaná strava - výživa dětí, dospívajících, těhotných a kojících žen, sportovců a starých osob - strava v různých pracovních podmínkách,
- charakterizuje dietní stravování, - vyjmenuje hlavní typy léčebných diet.	5. Dietní stravování
- samostatně uplatní získané poznatky při zpracování úkolu a vhodně je prezentovat.	6. Opakování k závěrečným zkouškám

6.18 Stolničení

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	96 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.18.1 Pojetí předmětu stolničení

6.18.1.1 Obecné cíle předmětu

Stolničení se významnou mírou podílí na zvládnutí odborného vzdělávání. Je součástí bloku odborných předmětů a dotváří profil absolventa. Úkolem předmětu je naučit žáky usilovat o nejvyšší kvalitu práce v oblasti stolničení. Teoretické poznatky získané v předmětu žáci uplatňují v odborných předmětech a v odborném výcviku.

6.18.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Odbyt a obsluha. Předmět tvoří součást odborného vzdělávání z gastronomie. Žáci se naučí základům stolničení, bezpečnosti práce a hygieny stolování. Dále se naučí složitější formy obsluhy, teoretické znalosti z oblasti nápojů, a to hlavně piva, vína a destilátů.

Předmět úzce navazuje na předmět technologie přípravy pokrmů, ~~restaurační a hotelový provoz~~ a využívá poznatků z odborného výcviku. Využívá rovněž poznatky získané z oblastí společenské výchovy a estetiky.

6.18.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Výuka předmětu stolničení směřuje k tomu, aby žáci měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení. Budou vedeni ke slušnému chování ve styku s hostem, k poctivosti a ochotě, získají teoretické základy spojené se stolováním a obsluhou. Jsou vedeni ke společenskému chování a budou rozvíjet estetické vnímání při přípravě pracoviště.

6.18.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány informačně receptivní metody, při nichž učitel předá žákům informace formou výkladu, vysvětlování, popisu. Jako výukové médium jsou zvoleny učebnice, internet. Podstatou této metody je předložení hotové informace žákům a její uvědomělé vnímání a zapamatování.

Dále bude učitel předávat žákům systém učebních úloh pro činnost, která je žákům již známá. Při této pedagogické situaci učitel zadá učební úlohy, které žáci řeší v etapách (přijetí, orientace, řešení a kontrola výsledku).

Jinou používanou metodou bude problémová výuka – učitel vytyčí problém, který navozuje pro žáky subjektivně novou situaci a novou strukturalizaci dosavadních vědomostí. Učitel spolu se žáky nalézá řešení.

Z hlediska didaktického budou používány monologické a dialogické metody, metody písemných prací, metody práce s učebnicí, metody názorně demonstrační (předvádění, založení tabule, pozorování) a metody praktické pracovní činnosti.

Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze odborných pracovišť. Při vyučování se budou využívat převážně tyto učebnice: Mottl, J.: Nápoje – výroba, ošetřování, podávání, Salač, G.: Stolničení.

6.18.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vyplývá z dílčí klasifikace a ze sledování průběžné aktivity žáka při vyučování. Na konci tematických celků je zařazeno písemné opakování. Hodnoceny jsou i projekty, zaměřené na využití znalostí z odborného výcviku a vyhledávání informací.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.18.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence.

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie, rozvíjí personální a interpersonální dovednosti, žák vyjadřuje své myšlenky, obhájí svůj názor.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, učí a podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy druhých, kriticky hodnotí výsledky své práce, přijímá rady od druhých, rozvíjí smysl pro povinnost.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života, hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních žáků.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, má základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit, má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu své práce jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** - orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu stolničení prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, ke správnému nakládání s odpady při zpracování surovin.
- **Člověk a digitální svět** – slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.18.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

1. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák - vysvětlí význam pojmů stolování a stolničení.	Úvod - základní pojmy, - význam stolování a stolničení
- vyjmenuje hygienická a bezpečnostní pravidla a tato pravidla dodržuje, - popíše pracovní oblečení a vzhled pracovníka a v profesní činnosti tato pravidla dodržuje.	Hygiena, estetika, bezpečnost práce - pravidla osobní a pracovní hygieny - bezpečnost práce - pracovní oblečení a vzhled pracovníka
- rozlišuje jednotlivé druhy inventáře, - pracuje s inventářem a vhodně ho používá podle podávaného pokrmu a způsobu servisu, podávaného pokrmu a nápoje, - vhodně ošetřuje, udržuje a uskládá inventář.	Inventář na úseku obsluhy - základní členění inventáře - stolový a sedací inventář - restaurační prádlo - malý stolní inventář, příbory, inventář na podávání pokrmů a nápojů - pomocné stoly a vozíky, pomocný inventář
- připraví pracoviště před zahájením provozu, udržuje pořádek během provozu a provede úklid po jeho ukončení.	Příprava pracoviště - příprava a údržba pracoviště - práce po skončení provozu
- charakterizuje různé způsoby obsluhy, - ovládá techniku jednoduché i složité obsluhy a její různé formy podle prostředí charakteru akce a společenské příležitosti.	Způsoby obsluhy - způsob restaurační, kavárenský, barový, slavnostní, etážový
- charakterizuje jednotlivé systémy obsluhy, - vysvětlí organizaci práce a úkoly pracovníků v odbytovém středisku, - ovládá organizaci práce v různých formách obsluhy.	Systémy obsluhy - systém rajonový, vrchního číšníka, francouzský, kavárenský, barový, banketní, rautový, etážový
- ovládá jednotlivé způsoby nabídky, prodeje, placení a uplatňuje je v praxi.	Způsoby nabídky, prodeje a placení - způsoby nabídky - způsoby placení
- ovládá zásady, společenská pravidla a techniku obsluhy, - uplatňuje společenské chování.	Obsluha v restauracích - zásady obsluhy - společenská pravidla obsluhy - pravidla techniky obsluhy - chování číšníka, používání inventáře
- uvede pravidla servisu nápojů, - ovládá servis jednotlivých druhů nápojů, - uvede teploty jednotlivých nápojů.	Servis nápojů - základní pravidla servisu nápojů - servis piva, vína, lihovin, nealkoholických nápojů, teplých nápojů - teploty nápojů
- ovládá základní pravidla servisu pokrmů, překládání pokrmů a sklizení použitého inventáře.	Servis pokrmů - základní pravidla servisu pokrmů - překládání pokrmů - sklizení použitého inventáře
- ovládá techniku jednoduché obsluhy,	Jednoduchá obsluha - snídaně – jednoduchá, složitá

- podává snídaně, svačiny, přesnídávky, obědy a večeře.	- přesnídávky, svačiny - obědy - večeře
---	---

2. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - ovládá techniku složité obsluhy, - servíruje speciální druhy pokrmů a využívá k tomu určený inventář.	Složité obsluha – nižší forma - podávání jednotlivých chodů a speciálních druhů pokrmů
- ovládá techniku složité obsluhy – flambování, vykostování, dranžírování, míchání a dochucování pokrmů.	Složité obsluha - vyšší forma - dochucování, míchání, flambování, dranžírování, příprava pokrmů u stolu
- charakterizuje jídelní a nápojový lístek, - rozlišuje různé druhy JL a NL, - uvede náležitosti jídelního a nápojového lístku, - uvede pořadí pokrmů v JL a nápojů v NL.	Gastronomická pravidla - jídelní lístek - nápojový lístek
- charakterizuje menu, - uvede hlediska a pravidla pro sestavování menu, - ovládá zásady grafické úpravy a psaní menu, - sestaví menu pro různé příležitosti.	Menu - hlediska a pravidla pro sestavení menu - sled pokrmů a nápojů v menu - grafická úprava a příklady jednotlivých menu - přehled pokrmů a nápojů
- charakterizuje kavárny a jejich vybavení, - popíše přípravu kavárny na provoz, - ovládá pravidla kavárenské obsluhy, - sestaví typickou nabídku pokrmů a nápojů pro kavárny.	Kavárny - typy kaváren - příprava kavárny na provoz - pravidla kavárenské obsluhy - kavárenský sortiment
- charakterizuje vinárny a jejich vybavení, - popíše přípravu vinárny na provoz, - ovládá pravidla vinárenské obsluhy, - sestaví typickou nabídku pokrmů a nápojů pro vinárny.	Vinárny - typy vináren - příprava vinárny na provoz - pravidla vinárenské obsluhy - vinárenský sortiment
- charakterizuje bary a jejich vybavení, - popíše přípravu baru na provoz, - ovládá pravidla barové obsluhy, - sestaví typickou nabídku pokrmů a nápojů pro bary.	Bary - typy barů - příprava baru na provoz - pravidla barové obsluhy - barový sortiment
- charakterizuje jednotlivá společensko-zábavní střediska, - popíše jejich vybavení, systém a způsob obsluhy, - sestaví typickou nabídku pokrmů a nápojů.	Společensko-zábavní střediska - koliby a salaše - kabarety a varieté - diskotéky
- charakterizuje sklepní hospodářství, - popíše výčepní zařízení, - ovládá základní pravidla práce výčepníka, - uvede zásady čepování piva,	Sklepní hospodářství - pivnice, hostince - výčepní zařízení - základní pravidla práce výčepníka - zásady čepování piva

- ovládá pravidla pro ošetřování výčepního zařízení.	- pravidla pro ošetřování výčepního zařízení
--	--

3. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
- charakterizuje slavnostní hostiny, - zajistí přípravu a realizaci slavnostní hostiny, - uvede způsoby vyúčtování hostiny, - sestaví vhodné menu, - ovládá pravidla banketní obsluhy.	Slavnostní hostiny - základní pravidla přípravy hostin - základní etapy pořádání hostin - banket - charakteristika banketu - pracovní příkaz - zasedací pořádek - příprava slavnostní tabule - banketní obsluha
- charakterizuje slavnostní hostiny s nabídkovým stolem, - sestaví nabídku pokrmů a nápojů, - popíše pravidla organizace a přípravy hostin, - použije vhodný způsob obsluhy.	Slavnostní hostiny s nabídkovým stolem - rauty - recepce
- charakterizuje jednotlivá společenská setkání, - sestaví vhodný sortiment pokrmů a nápojů, - určí správný způsob obsluhy.	Společenská setkání - koktejl - číše vína - čaj o páté - hudební odpoledne - výlet do přírody - zahradní slavnost - výlet na lodi
- ovládá možnosti obsluhy v jednotlivých dopravních prostředcích.	Obsluha v dopravních prostředcích - obsluha ve vlaku - obsluha v letadle - obsluha na lodi - obsluha v autobuse
- charakterizuje etážový servis, - ovládá organizaci, pravidla a techniku etážového servisu.	Etážový servis - charakteristika etážového servisu - organizace etážového servisu - pravidla s technika etážového servisu
- vysvětlí význam cateringu.	Catering
- charakterizuje barový pult a barový inventář, - vyjmenuje suroviny pro přípravu míchaných nápojů, - rozlišuje druhy míchaných nápojů, - připravuje a servíruje míchané nápoje s využitím vhodných pomůcek a surovin.	Míšené nápoje - barový pult, inventář - zásady pro přípravu míchaných nápojů - suroviny pro přípravu míchaných nápojů - inventář pro přípravu míchaných nápojů

6.19 Společenská výchova

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	32 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.19.1 Pojetí předmětu společenská výchova

6.19.1.1 Obecné cíle předmětu

Cílem předmětu je poskytnout žákům základní poznatky o základech profesní etiky, o lidské osobnosti a komunikaci mezi lidmi v aplikaci na podmínky gastronomického provozu, vést žáky k profesnímu vystupování v gastronomickém provozu, dodržování zásad společenského chování, k řešení obvyklých i zvláštních situací v gastronomickém provozu, připravovat žáky na odlišné zvyklosti ve stravování různých národů.

6.19.1.2 Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Komunikace. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy etiky, morálky a ctnosti. Výuka vede žáky k osvojení zásad společenského chování v každé situaci. Žáci si osvojují profesní vystupování a zásady společenské etiky. Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život (osobní i profesní), nikoliv pouze na teoretické poznatky. Výuka probíhá v prvním ročníku.

6.19.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Žák získá v předmětu znalosti a dovednosti potřebné z hlediska společenského chování a chování číšníků. Osvojí si znalosti týkající se etiky, estetiky a profesní etiky. Učí se respektovat hodnoty a postoje lidí kolem sebe. Uvědomuje si podstatu vlastní kultury a národa. Předmět společenská výchova učí žáky kriticky posuzovat společnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy etiky, morálky a ctnosti.

6.19.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány metody expoziční – vyprávění, motivační rozhovor, úkol s otevřeným koncem, slovní – výklad, vysvětlení, rozhovor, diskuze, práce s odborným textem – vyhledávání informací, studium odborné literatury, orientace v základních společenských pravidlech, práce s internetem, názorné demonstrační – pozorování, předvádění, nácvik dovedností – didaktická hra, řešení případů praxe a fixační – procvičování, praktické upevňování dovedností.

Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou, zařazují se exkurze odborných pracovišť.

6.19.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení žáka vyplývá z dílčí klasifikace a ze sledování průběžné aktivity žáka při vyučování. Na konci tematických celků je zařazeno písemné opakování. Hodnoceny jsou i projekty, zaměřené na využití znalostí z odborného výcviku a vyhledávání informací.

Úroveň získaných znalostí a vědomostí je hodnocena dle klasifikačního řádu školy.

6.19.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence:

- **Kompetence k učení** – předmět motivuje k učení, poskytuje žákům různé informační zdroje a používá vhodné učební pomůcky, rozvíjí dovednost porozumět, reprodukovat a samostatně zpracovávat úkoly.
- **Komunikativní kompetence** – předmět rozvíjí komunikativní dovednosti s používáním odborné terminologie, rozvíjí personální a interpersonální dovednosti, žák vyjadřuje své myšlenky, obhajuje svůj názor.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, učí a podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy druhých, kriticky hodnotí výsledky své práce, přijímá rady od druhých, rozvíjí smysl pro povinnost.
- **Kompetence k řešení problémů** – žák řeší problémy každodenního života (včetně rozpoznání problému, získání informací, návrhů řešení, vyhodnocení nejvhodnějšího způsobu řešení, ověření výsledků), hodnotí různé způsoby řešení problému z hlediska jejich správnosti a efektivity, předchází možným problémům ve škole i v běžném životě.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žák jedná odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném, respektuje věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti ostatních občanů.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – žák získává návyky k systematické práci, k efektivitě při organizování vlastní práce, k adaptaci na pracovní prostředí a na nové požadavky, absolventi by měli mít základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit. Má reálnou představu o pracovních podmínkách v oboru, možnostech profesní kariéry, zná požadavky zaměstnavatele, chápe kvalitu jako nástroj konkurenceschopnosti.
- **Digitální kompetence** - orientuje se v digitálním prostředí a využívá digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života.

Průřezová témata jsou začleňována k jednotlivým tematickým okruhům v učivu. Všechna čtyři témata se v předmětu prolínají.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu k životnímu prostředí, ke správnému nakládání s odpady při zpracování surovin.
- **Člověk a digitální svět** – slouží především v oblasti získávání informací a schopnosti efektivně s nimi pracovat.

6.19.2 Rozpis učiva a výsledků vzdělání

2. ročník

1 hodina týdně

celkem 32 hodiny

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva
Žák: - ovládá a používá základní pravidla společenského chování, - umí vystupovat při návštěvách i kulturních akcí, - vysvětlí zásady správného chování u stolu.	1. Společenské chování - základní pravidla společenského chování - pozdravy, oslovení, představování, tykání, vykání, chování na veřejnosti - návštěvy - společenská zábava, kultura, tanec, rodinné oslavy - chování u stolu
- pečuje o svůj zevnějšek a kultivovaně se projevuje, - popíše zevnějšek pracovníků, - zdůvodní důležitost duševní hygieny a péči o zdraví, - vysvětlí zásady správné komunikace a vystupování pracovníků v gastronomickém provozu, - ovládá a v praxi používá pravidla osobní hygieny, hygieny práce a bezpečnosti práce.	2. Obecná pravidla chování číšníků na pracovišti i mimo pracoviště - profil pracovníka v gastronomii - pravidla chování číšníků - duševní hygiena a péče o zdraví, zvládání stresu - verbální a neverbální komunikace - pravidla osobní hygieny, hygieny práce a bezpečnosti práce
- objasní pojmy etika, etiketa, estetika, profesní etika, - uplatňuje estetiku a profesní etiku.	3. Etika, etiketa, estetika, profesní etika
- řeší běžné i neobvyklé situace s ohledem na individuální zvláštnosti hosta, - chová se profesionálně při řešení těchto situací, - přijímá, eviduje a vyřizuje objednávky hostů, zná způsoby vyúčtování s hostem, - rozpozná typy hostů a ví, jak reagovat na projevy jejich chování, snaží se předcházet konfliktům.	4. Řešení obvyklých a zvláštních situací v gastronomickém provozu - chování obsluhujícího pracovníka v obvyklých situacích – (od usazení hosta až po rozloučení s hostem) - chování obsluhujícího k různým typům hostů - řešení nepříjemných situací (asertivita, problematičtí hosté a jejich chování)
- komunikuje s hosty v cizím jazyce, - respektuje národní mentalitu a zvyklosti.	5. Zahraniční klientela - odlišné zvyklosti ve stravování různých národů - odlišnosti pramenící z náboženských tradic a zvyklostí

6.20 Odborný výcvik

Název a adresa školy:	Střední škola sociální péče a služeb, Zábřeh, nám. 8. května 2
Název ŠVP:	Kuchař - číšník
Celková hodinová dotace:	1.ročník – 480 hodin 2.ročník – 560 hodiny 3.ročník – 560 hodin
Datum platnosti:	od 1. září 2025

6.20.1 Pojetí předmětu odborný výcvik

6.20.1.1 Obecné cíle předmětu

Předmět odborný výcvik je veden tak, aby prakticky připravil žáky na profesní vykonávání gastronomických služeb a uplatňoval v praxi vědomosti získané v odborných vyučovacích předmětech.

Žáci se seznámí s příslušnými předpisy, chránícími jejich zdraví a život při každém novém pracovním úkonu. Jsou vedeni k dodržování zásad slušného chování a profesního vystupování, k estetickému citění a vztahu k životnímu prostředí. Jsou vedeni k plnění pracovních povinností, k dodržování technologických postupů a hospodárnosti.

6.20.1.2 Charakteristika učiva

Výuka v odborném výcviku je těžištěm pro praktické osvojení dovedností a aplikací všeobecných a odborných dovedností. Plní funkci integrujícího předmětu, v němž se realizují praktické činnosti nutné k získání profesionálních návyků v gastronomických provozech, upevňují se zde dovednosti získané praktickou činností a teoretickou přípravou, utvářejí se potřebné návyky a získávají se první zkušenosti. Učivo je zaměřeno na účelné hospodaření s potravinami a jejich zpracování, používání techniky pro potřeby gastronomických provozů, dodržování zásad bezpečnosti práce, hygienických a ekologických norem, odpovědnost za plnění úkolů a kvalitu práce.

Rozpis učiva předmětu odborný výcvik

Rozpis učiva	1. ročník	2. ročník	3. ročník
Výroba pokrmů	315	368	368
Odbyt a obsluha	165	192	192

6.20.1.3 Směřování výuky v oblasti citů, postojů a preferencí hodnot

Odborný výcvik vede žáky k tomu, aby pracovali kvalitně a pečlivě, dodržovali technologické postupy, neplývali potravinami a surovinami, dbali na zásady a předpisy BOZP, dodržovali hygienické předpisy, pracovní režim, dovedli pracovat v týmu a posuzovat práci ostatních a nést kritické připomínky k práci vlastní.

6.20.1.4 Metody a formy práce

Ve výuce budou používány metody výkladu, vysvětlování, rozhovoru, předvádění. Bude probíhat instruktáž úvodní, doplňková, závěrečná a dále konzultace a cvičení k získávání a upevňování dovedností. Systematicky se bude pracovat s recepturami teplých, studených pokrmů a jinou odbornou literaturou. Významnou formou výuky je účast na prezentačních akcích školy – rauty, bankety, soutěže, výstavy apod.

Volba metod a postupů v odborném výcviku bude probíhat z hlediska přiměřenosti k věkovým zvláštěnostem žáka a jeho psychickým možnostem (vnímání, představa, paměť, myšlení, řeč, cit, vůle, pozornost, dovednost a zájem).

Vyučování probíhá frontálně, skupinově i individuální formou. Zařazují se exkurze na odborná pracoviště a výstavy. Součástí výuky je i účast na odborných soutěžích a prezentačních akcích. Výuka probíhá ve cvičných kuchyňkách, cvičné jídelně, cvičné stolovně a na pracovištích a provozovnách zajištěných smluvně.

6.20.1.5 Hodnocení výsledků žáků

Učitel odborného výcviku zhodnotí dosažený stupeň vědomostí a aktivity žáků v jednotlivých částech vyučovacího dne, uvědomělý vztah k získání dovedností a pracovním činnostem, aktuální využití teoretických znalostí k osvojení praktických dovedností, sebehodnocení, kolektivní hodnocení, veřejná prezentace.

Ve třetím ročníku v rámci přípravy k závěrečné zkoušce bude hodnocena vytvořená ročníková práce /SOP/.

Produktivní práce žáků je hodnocena i finančně. Kritéria hodnocení vychází z klasifikačního řádu školy.

6.20.1.6 Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

V předmětu se rozvíjejí následující kompetence:

- **Kompetence k učení** – žáci se podle svých schopností a možností efektivně učí a dovedou vyhodnocovat své výsledky i v OV. Využívají k učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i pracovníků na provozovnách, aktivně pracují s ICT na konkrétních úkolech v odborném výcviku jako je vyhledávání zajímavých informací v oboru, sestavování jídelních a nápojových lístků, menu apod.
- **Kompetence k řešení problémů** – žáci jsou vedeni k tomu, aby byli schopni řešit běžné pracovní problémy samostatně nebo s pomocí svých učitelů odborného výcviku, rodičů i pracovníků na provozovnách.
- **Komunikativní kompetence** – žáci jsou schopni vyjadřovat se ústně i písemně přiměřeně situaci, zpracovávat písemný materiál, vysvětlovat a znázorňovat, číst s porozuměním text, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování, dodržovat zásady slušného chování a profesního vystupování, vyjadřovat se pohotově, jasně, logicky a přesně při komunikaci se zákazníkem nebo při prezentaci.
- **Personální a sociální kompetence** – předmět učí žáky reálnému posuzování svých možností, odhadování důsledků svého jednání a chování, učí a podněcuje práci v týmu vlastními návrhy, nezaujatě zvažuje návrhy druhých, kriticky hodnotí výsledky své práce, přijímá rady od druhých, rozvíjí smysl pro povinnost.
- **Občanské kompetence a kulturní povědomí** – žáci si vytvářejí hodnoty a postoje pro život v demokratické společnosti, jednají samostatně v souladu se zásadami společenského chování na pracovištích všech typů, kde se provádí OV, zde respektují práva a osobnost druhých lidí, spoluodpovídají za bezpečnost a ochranu zdraví svého i ostatních, zajímají se o společenské dění, přispívají k ochraně životního prostředí.
- **Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám** – absolventi mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru a povolání, aktivně se rozhodují o svém pracovním zařazení, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru, znají práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků, měli by mít základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.
- **Digitální kompetence** - digitální prostředí je žákovi známé a technologie využívá bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, učení, ve volném čase i při zapojení do společenského života.

- **Občan v demokratické společnosti** – výuka rozšiřuje rozhled žáka, napomáhá rozvoji osobnosti, učí žáka diskutovat o odborných tématech a vhodnými argumenty podporovat svoje názory, respektovat názory ostatních, předcházet otevřeným střetům, přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání a vytrvale rozvíjet své odborné dovednosti.
- **Člověk a svět práce** – výuka rozšiřuje informace k usnadnění rozhodování při profesní orientaci a dalším vzdělání, poskytuje informace k dobrému uplatnění absolventů na trhu práce a základy pro vstup do samostatného podnikání.
- **Člověk a životní prostředí** – žáci jsou vedeni při běžné pracovní činnosti v OV k zájmu o environmentální problematiku (voda a hospodaření s vodou), ke správné manipulaci s obaly, jejich likvidaci bez ohrožení životního prostředí, ke třídění odpadu, při sanitaci pracoviště OV používají čisticí prostředky šetrné k životnímu prostředí, dbají na šetření energie a surovin.
- **Člověk a digitální svět** - žákovi především slouží v oblasti získávání informací a efektivní práce s nimi.

1. ročník	15 hodin týdně	celkem 480 hodin
-----------	----------------	------------------

110

- podílí se na organizaci práce ve výrobním středisku - ovládá předběžnou úpravu a přípravu surovin - hospodárně nakládá při práci se surovinami - pracuje s náradím při zpracování surovin	3. Předběžná úprava Předběžná úprava potravin - krájení, vážení, škrábání, čištění, omývání, rozmrazování, máčení, odblaňování, obalování, kořenění, mletí, šlehání, tření, špikování, marinování, nakládání, fermentace	48
- používá různé druhy tepelných úprav při přípravě pokrmů - vysvětlí kulinářské techniky a postupy při přípravě pokrmů	4. Základní tepelné úpravy – vaření, dušení, pečení, smažení, zapékání	45
- pracuje s normami, recepturami a odbornou literaturou - připravuje dle technologických postupů jednotlivé druhy vývarů a polévek	5. Polévky Příprava bílých a hnědých polévek - druhy vývarů, suroviny, dochucování	30
- připravuje podle technologických postupů základní omáčky - uvede vhodné druhy omáček k různým masům, zelenině a přílohám	6. Omáčky Příprava jednotlivých druhů – základní bílé a hnědé omáčky, ostatní omáčky	42
- připravuje jednotlivé druhy příloh ze základních surovin - volí vhodné přílohy a doplňky k pokrmům	7. Příprava příloh a doplňků Přílohy - z rýže, brambor, mouky, zeleniny, luštěnin Doplňky - saláty, kompoty, přízdoby	42
- připravuje bezmasé slané a sladké pokrmy	8. Bezmasé a moučné pokrmy - z brambor, rýže, těstovin, vajec, sýrů, luštěnin	48
- charakterizuje českou kuchyni - připravuje pokrmy české kuchyně a regionu	9. Česká a regionální kuchyně - klasické pokrmy české a regionální kuchyně	24
- respektuje společenská pravidla - charakterizuje způsoby a systémy obsluhy - připraví pracoviště před zahájením - volí vhodné formy obsluhy podle prostředí a charakteru provozovny	11. Systémy obsluhy a formy prodeje - systém vrchního číšníka - obvodový systém - francouzský systém - prodej v automatech, bufetu, samoobsluze	30
- pečuje o svůj zevnějšek a uplatňuje zásady slušného chování - respektuje společenská pravidla - charakterizuje způsoby a systémy obsluhy - připraví pracoviště před zahájením - pracuje s inventářem - ovládá nošení talířů, podnosů a tácků, - provádí servis pokrmů a nápojů - udržuje pořádek, provede úklid po ukončení provozu	12. Jednoduchá obsluha - základní společenská a profesní pravidla - zásady, technika, způsoby obsluhy - inventář - příprava pracoviště na provoz a úklid po ukončení - nácvik zručnosti při nošení talířů, podnosů a tácků - podávání snídaně, přesnídávky, oběda, večeře	66

- používá technická a technologická zařízení v gastronomii a dbá na jejich správnou údržbu - využívá znalosti o potravinách a zdravé výživě a dovede zařazovat vhodné druhy ryb při přípravě pokrmů - prohlubuje a rozšiřuje si znalosti z oblasti přípravy pokrmů z méně používaných mas (skopové, jehněčí, králíčí, zvěřiny apod.) - ke zhotoveným pokrmům volí vhodné přílohy - dohotovuje, upravuje a expeduje připravené pokrmy - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů - používá kulinářské techniky při přípravě jednotlivých pokrmů	- uzené maso Ryby - druhy, složení masa, předběžná úprava, tepelné úpravy - vaření (rybí várka) - porcování, dušení, pečení, smažení - marinování, grilování - dary moře (korýši, měkkýši) Drůbež - druhy, předběžná úprava, vykostování, porcování, drezírování, nadívání, tepelné úpravy – vaření - drůbeží vývary - dušení- závitky, rolády - pečení- nádivky, vhodné druhy - smažení- trojobal, těstíčka, opékání - úprava vnitřností Skopové, jehněčí, kůzlečí, králíčí maso - rozdělení, porcování, použití, tepelné úpravy Zvěřina -druhy, složení masa, předběžná úprava, tepelné úpravy - marinování, blanšírování, základy, kořenění Mletá masa - druhy mletých mas, doplňky, ochucování, tepelné úpravy Nové trendy v gastronomii a zážitková gastronomie	49 63 14 14 28 42
- uvede náležitosti jídelního a nápojového lístku, sestaví menu pro různé příležitosti - sestavuje nabídku pokrmů a nápojů v jídelním a nápojovém lístku - pečuje o svůj zevnějšek a uplatňuje zásady slušného chování - respektuje společenská pravidla - charakterizuje způsoby a systémy obsluhy - připraví pracoviště před zahájením - volí vhodné formy obsluhy podle prostředí a charakteru provozovny	3. Pracovní činnosti v obytném středisku: Gastronomická pravidla - sestavování jídelních a nápojových lístků, jejich využití v praxi Jednoduchá obsluha - podávání snídaní, přesnídávek, oběda, večeře, obsluha skupin Složitá obsluha - podávání nápojů a pokrmů – dodržování základních pravidel	185 21 56 56

- sestavuje nabídku pokrmů a nápojů - ovládá organizaci práce při jednoduché obsluze - pracuje s vhodným inventářem - provádí servis pokrmů a nápojů - uvede základní principy oboru barista - udržuje pořádek, provede úklid po ukončení provozu - uvede možnosti vyúčtování - ovládá techniku složité obsluhy podle prostředí a charakteru	- technika obsluhy (podávání aperitivů, studených a teplých předkrmů, polévek, hlavních jídel, dezertů, kávy, digestivů - práce u stolu hosta (flambování, míchání předkrmového salátu a koktejlu, servis ovoce, vína a dranžírování)	
	Obsluha a údržba pivního zařízení	7
	Obsluha v kavárnách, vinárnách, barech	7
	Cateringové služby a specifická příprava pokrmů pro akce mimo středisko	14
- ovládá techniku různých forem obsluhy - připravuje nápoje dle technik mixologie - používá vhodný inventář	Míchané nápoje, technika mixologie - základní techniky míšených nápojů ve sklenici hosta - technika míchání v míchací sklenici a míchacím džbán - příprava nápojů v různých typech šejkrů	24

3. ročník

17,5 hodiny týdně

celkem 560 hodin

Výsledky vzdělávání	Rozpis učiva	
Žák - uplatňuje požadavky na hygienu v gastronomii - jedná v souladu s předpisy o BP a PO při práci se stroji a zařízením, při obsluze a jejich údržbě - respektuje bezpečnostní rizika - vysvětlí účel kritických bodů HACCP a fungování v praxi - charakterizuje alimentární nákazy	1. Úvod - hygienické požadavky na provoz v gastronomii - BP ve výrobním a odbytovém středisku, - kritické body HACCP - pomůcky, plnění povinností - seznámení s učivem 3. ročníku	14
- připravuje minutkové pokrmy dle technologických postupů a receptur - připravuje správné druhy příloh a obloh - dohotovuje a esteticky upravuje a expeduje hotové výrobky - dohotovuje pokrmy u stolu hosta - vysvětlí podstatu jednotlivých kulinářských technik a postupů - aplikuje kulinářské techniky při přípravě jednotlivých pokrmů - podílí se na organizaci práce ve výrobním středisku - sestavuje kalkulaci pokrmů a nápojů	2. Příprava jídel na objednávku - výrobní středisko - vhodné druhy masa, technika přípravy - anglický způsob, grilování na roštu, na rožni, marinování - příprava šťáv, příloh, obloh, doplňků - vyšší forma složité obsluhy (keridon) - Flambování - nové trendy v gastronomii - kalkulace pokrmů a nápojů	140
- dodržuje hygienu při přípravě výrobků studené kuchyně - připravuje výrobky studené kuchyně dle receptur	3. Studená kuchyně - studené předkrmy a výrobky studené kuchyně, jakost používaných surovin, druhy používaných potravin	84

- dohotovuje, esteticky upravuje a expeduje hotové výrobky - připravuje vhodné výrobky k různým příležitostem a podle místa konání akce	- majonéza, aspik - pěny, paštiky, pomazánky, saláty - obložené chlebíčky, chuťovky, výrobky ze sýrů, uzenin, vajec, zeleniny - nářezové mísy, speciality	
- připravuje teplé předkrmy pro různé příležitosti, ovládá technologické postupy	4. Teplé předkrmy - příprava jednotlivých druhů teplých předkrmů – z masa, vajec, sýrů, drůbeže, ryb, zeleniny, speciální úpravy	35
- ovládá přípravu různých druhů těst na moučníky a moučné pokrmy - snižuje energetickou hodnotu použitím méně kalorických potravin	6. Příprava moučníků, moučných jídel - druhy těst a jejich příprava, náplně, polevy - příprava moučných jídel a použití na jídelním lístku	28
- ovládá zvyklosti cizích národů při přípravě pokrmů - připravuje vybrané pokrmy - připravuje typické národní a regionální pokrmy	5. Zahraniční a regionální kuchyně - příprava typických pokrmů evropských i asijských států - tradiční pokrmy české a regionální kuchyně	28
- volí vhodné potraviny pro přípravu dietních pokrmů - ovládá technologický postup přípravy - volí vhodné přílohy - ovládá technologická zařízení k přípravě pokrmů	7. Dietní pokrmy - příprava dietních pokrmů podle dietního režimu - diferencovaná strava - progresivní příprava jídel - zásady racionální výživy	28
- připravuje a servíruje míšené nápoje - uvede základní principy oboru barman a someliér - poskytuje odborný servis vína	8. Odbytové středisko Míšené nápoje	14
- rozlišuje druhy slavnostních hostin a akcí - chová se profesionálně a dodržuje profesní etiku - pečuje o svůj zevnějšek v souladu s požadavky profese - profesionálně řeší problémy při obsluze - přijímá, eviduje a vyřizuje objednávky hostů - podává pokrmy a nápoje dle zásad jednoduché a složité obsluhy - poskytuje odborný servis vína a kávy - podílí se na organizaci práce v odbytovém středisku - podílí se na organizaci práce při cateringu	Slavnostní hostiny - příprava místností, tvary tabulí, prostírání, výzdoba, zakládání inventáře - příprava příručního stolu, příprava místností, sestavování slavnostních menu - slavnostní obsluha, formy obsluhy, organizace práce - podávání nápojů a pokrmů dle menu - účtování - slavnostní hostiny s nabídkovým stolem (recepce, společenská setkání) - příprava studeného a teplého stolu – sortiment jídel - příprava nápojového stolu – sortiment nápojů - způsoby obsluhy a práce po ukončení hostiny Cateringové služby a specifická příprava pokrmů pro akce mimo středisko	130
- provádí vyúčtování s hostem	9. Ubytovací zařízení, etážový servis	14

- chová se profesionálně a řeší možné problémy - sestavuje žádanku na suroviny i inventář - sestavuje kalkulaci pokrmů a nápojů	- zařízení a vybavení ubytovacích prostor 10. Administrativní a technická zařízení - evidence, příjem a výdej potravin - kalkulace pokrmů a nápojů	20
- připravuje zadané úkoly z oblasti výrobního a odbytového střediska - pečuje o svůj zevnějšek v souladu s požadavky profese	11. Upevňování znalostí a dovedností, příprava na ZZ Příprava pokrmů Obslužné činnosti	25

7 Personální a materiální zabezpečení vzdělávání

7.1 Personální podmínky

Výuku školního vzdělávacího programu kuchař-číšník zajišťují učitelé, kteří mají plnou kvalifikaci nebo si ji doplňují potřebným studiem. Většina z nich má mnoholetou pedagogickou praxi a odbornou praxi z provozů. Vzdělání si dále doplňují odbornými kurzy, semináři, samostudiem a někteří také speciální pedagogikou. Dobrá spolupráce učitelů teoretického a praktického vyučování, spolupráce s výchovným poradcem, se sociálními partnery i rodiči přispívá k zajištění kvalitní výuky.

7.2 Materiální podmínky

Teoretická výuka probíhá v hlavní budově školy. Teoretické předměty se vyučují v kmenových učebnách, které jsou vybaveny běžnou technikou (počítači, dataprojektory, pro výuku je možné využít tablety...) a názornými odbornými pomůckami (výukový inventář, ukázky slavnostních tabulí, názornými obrazy).

Výuka odborných předmětů stolničení, technologie a speciální technologie se prolíná na odborný výcvik do cvičných prostor.

Pro výuku tělesné výchovy je určena tělocvična a posilovna na DM, městský stadion, bazén a přírodní terény v okolí školy. Pro sportovní kurzy jsou žákům k dispozici jízdní kola a lyžařská výstroj.

Cizí jazyky se vyučují ve specializované jazykové učebně vybavené moderní technikou.

Pro výuku Informatiky slouží odborné učebny, v nichž má každý žák k dispozici osobní počítač s potřebným softwarovým vybavením a připojením na internet, v hodinách je také možné pracovat s 3D tiskárnou.

8 Spolupráce se sociálními partnery

V oboru kuchař-číšník má škola navázanou spolupráci se sociálními partnery v regionu Zábřeh, Šumperk a Mohelnice. Zde jsou mnozí odborníci na přípravu dobré české kuchyně, na přípravu různých etnických kuchyní, služeb v oblasti ubytování, wellnes a podobně. Jde především o to, zabezpečit u nich vhodnou praxi pro žáky, realizovat gastronomické akce a zabezpečovat účast těchto partnerů ze sféry práce při závěrečných zkouškách.

Pro další spolupráci s těmito partnery vedeme žáky k orientaci v novinkách, znalosti firem, jejich nabídky a zaměření, ke znalosti nových technologií a používaných surovin a jejich využívání. Vzhledem ke zhoršování zdravotního stavu populace by měli žáci také znát civilizační choroby a vědět, jak proti nim bojovat alespoň vhodnou stravou – makrobiotika, bio suroviny, funkční potraviny, dia výrobky, hygienické předpisy – ISO a HACCP.

Pokud mají absolventi zájem, nacházejí na trhu práce ve své profesi uplatnění. V současné době většinou však pokračují v dalším studiu nebo odcházejí na nekvalifikovaná, leč lukrativnější místa. Dle studie, kterou jsme namátkově na některých provozovnách udělali, je zaměření kombinace kuchař-číšník nejvíce vyhovující, méně již pouze kuchař nebo číšník. Oslovení provozovatelé zaměstnávali nebo zaměstnávají naše vyučené žáky a mají stále zájem s námi spolupracovat, protože se žáci dovedou poměrně dobře začlenit do týmové práce, jsou schopni přizpůsobit se podmínkám a své znalosti a dovednosti v praxi použít.

Od školního roku 2005/2006 k závěrečným zkouškám zveme odborníky ze smluvních pracovišť. Jsme začleněni do profesních organizací jako je Asociace kuchařů a cukrářů. Pro žáky organizujeme vzdělávací kurzy např. barmanský, sommelierský, carving, vzdělávací akce, odborné exkurze nebo soutěže.